

JOÃO TỸ RÁ

Topẽ tỹ ã vỹ tỹ nén ù kar han

¹ Topẽ tỹ nén ù kar han ja tũg ki tóg nĩ ja nĩ, ãg tỹ ù to: “Topẽ vỹ,” he mũ ãn ti, hã to ãg: Jesus, he mũ. Topẽ mré tóg nĩ. Topẽ vỹ tỹ ti nĩ gé. ² Topẽ tỹ nén (ũ) kar han tũg ki tóg Topẽ mrẽ nĩ nĩ. ³ Ti hã tugrĩn tóg nén ù kar han, Topẽ ti, ãg tỹ ù to: “Topẽ vỹ,” he mũ ãn tugnĩn. ã pir mỹ Topẽ tóg nén ù han tũ nĩ, ti hã mré tóg nén kar han kãn. ⁴ ãg tỹ ù to: “Topẽ vỹ,” he mu ãn vỹ rĩr nĩ, hã kỹ tóg ãg rĩnrĩr han mũ gé. Jẽngrẽ ri ke ti nĩ, ù tỹ ãg rĩnrĩr han mũ ãn ti. Ti tỹ ãg kanhrãn to ken hã vẽ. ⁵ ãn jykre pãno ag vỹ ù tỹ kuty mũ mũ ãn ag ri ke nỹtĩ. Hã ra tóg ãg mỹ jẽngrẽ ri ke nĩ, ãg tỹ ù to: “Topẽ vỹ,” he mũ ãn ti. Kỹ Nén-Kórég vỹ ti tỹ tũ' he han sór ja nĩ, hã ra tóg ti tỹ hẽ ri ke ja tũ nĩ.

⁶ Kỹ kejẽn Topẽ tóg ãprã ke ù jẽnẽ, ti jiji hã vỹ: João, he mũ. ⁷ Ti mỹ tóg: “ag mỹ ù tỹ ag mỹ jẽngrẽ hen mũ ãn kãmén” he ja nĩ, hã kỹ tóg ke mỹ, ag kar tỹ ti vỹ mẽ jẽ, ag tỹ ti vỹ kri fi jẽ. ⁸ João pi(jé) ãg mỹ jẽngrẽ han ja nĩ'. Ti tỹ ãg mỹ: “ẽn hã vẽ,” henh kãtĩg ja vẽ, ù tỹ ãg mỹ jẽngrẽ han mũ ãn to, hã vỹ: Jesus, he mũ. ⁹ Jẽngrẽ pẽ ãn hã vẽ. ãprã tóg jun, ti tỹ ãg kanhrãn jẽ, ãprã ke kar, ù tỹ ãg ki jẽngrẽg pẽ han mũ ãn ti.

¹⁰ Ga han tóg, ù tỹ ãg mỹ jẽngrẽ han mũ ãn ti, kỹ tóg ãg mré ga kri tĩnh kãtĩg gé, ga han kar kỹ. Hã ra ag tóg ti ki kanhrãn ja tũ nĩ, ãprã ke ag. ¹¹ ã povo

kar mĩ tóg tĩg ja nĩ, hã ra ti mrẽ ke ag pi(jẽ) ti ki ge sór ja nĩgtĩ'. ¹² Û ag tóg hã ra ti ki ge mũ. En ag to tóg: “Topẽ krẽ,” he mũ, ù tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ tãvĩ ag to. ¹³ Ti ki ge kỹ nỹtĩ tugrĩn ãg hã vỹ tỹ ti krẽ nỹtĩ. ãg mur tugrĩn ãg tóg ver tỹ ti krẽ tũ nỹtĩ. ãg panh tỹ ãg mỹnh fi mrẽ nỹ tugrĩn ãg tóg mur mũ gé. Topẽ tỹ ãg han mãn tugrĩn ãg tóg tỹ ti krẽ nỹtĩ jãvo.

¹⁴ ãg tỹ ù to: “Topẽ vĩ,” he mũ ãn vỹ ãg ri ke mur, kỹ tóg tỹ ãprã ke jẽ sir. ãg mrẽ tóg tĩg ja nĩgtĩ. Há kỹ sóg ti vẽ. Pã'i mág vỹ tỹ ti nĩ, ùn tar, tag ve inh. ãg to há pẽ tãvĩ ti nĩ, kỹ tóg ki hã tó ti gé. Topẽ kósin pir vẽ, kỹ Topẽ vỹ ti mỹ: “ùn mág vỹ tỹ ã nĩ,” hé, ti jóg ti.

¹⁵ João vỹ ti kãmén ja nĩ gé. Ti kãmén há han tóg, kỹ tóg: “inh nón kãtĩ mũ ãn vỹ inh kãfór nĩ,” he ja nĩ. “Inh nón kãtĩg jẽ tóg ke mũ, hã ra tóg tỹ ijo ke nĩ. ãn tó inh huri ãjag mỹ. Ti hã vẽ,” he ja tóg nĩ, João ti, Jesus to.

¹⁶ ãg to hã tãvĩ tóg nĩ, hã kỹ tóg mỹ nén ù ha kar han, ãg jagãgtãn kỹ. ãg jagãgtãn tag tovãnh ke tũ pẽ tóg nĩ. ¹⁷ Moisés vỹ ãg mỹ Topẽ tỹ ãg jyvẽn mũ ãn tó ja nĩgtĩ, ãg tỹ ti vĩ ki króm jẽ, kỹ Jesus tóg ãg mỹ: “Topẽ vỹ ãjag mỹ vẽn pãte fón sór mũ, ti tỹ ãjag to há nĩn kỹ,” he mũ. Ti hã ne ãg mỹ vẽn vĩ sér ãn to mũ'. ¹⁸ ãg pi(jẽ) Topẽ vég tĩ'. Kỹ ãg kãmĩ ù vỹ ti ve ja tũ nĩ gé. Ti kósin pir hã vỹ ãg mỹ ti kãmén tĩ, ti hã vỹ ã jóg mrẽ nĩ nĩ, Topẽ mrẽ. Ti hã vỹ Topẽ ri ke nĩ. Kỹ tóg ãg mỹ ã panh ti kãmén tĩ, Topẽ kósin ti, Jesus ti.

*João Batista tỹ Jesus kãmén.
(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Lc 3.1-18)*

¹⁹ Kejĕn Judeu ag pã'i ag vỹ João mỹ vĕnh vĩ jĕnĕg mũ. Jerusalém tá ag nỹtĩ, pã'i ag, Topĕ tũ ki rĩr tĩ, Levi krĕ'krĕ ag ke gé. Ag João mỹ vĕnh vĩ jĕnĕ kỹ ag tóg mỹ: “ũ nỹ tỹ nĩ?” he mũ. ²⁰ Kỹ tóg ag mỹ: “inh pi(jé) tỹ Cristo nĩ’,” he mũ. Tó há han tóg, ag mỹ.

²¹ Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ã hỹn tỹ ù nĩ?” he mũ. “Ã mỹ tỹ Elias nĩ’?” he ag tóg ti mỹ. Hã ra tóg ag mỹ: “vó” he mũ gé.

Kỹ ag tóg ti mỹ: “Topĕ vĩ tó tĩ ù nĕji kãtĩg ke mũ gé. Ti hã mỹ tỹ ã nĩ?” he mũ. Hã ra tóg: “vó,” he mũ gé.

²² Kỹ ag tóg ti mỹ: “ũ nỹ tỹ ã nĩ, ge kỹ?” he mũ. “Pã'i ag vỹ ĕg jĕgnĕ, ĕg tỹ ã ki jĕmĕ jĕ. Ĕg hỹn ne tónh ke mũ, ag mỹ?” he ag tóg mũ. “Vĕso ã hĕri ke ti?” he ag tóg mũ, João mỹ.

²³ Kỹ João vỹ ag mỹ vĕnh kãmén mũ. Ā to nĕn rán kỹ nĩ ĕn tó tóg mũ, hã vỹ: “ũ tỹ ĕmã tũg ja tá jĕ kỹ vĕnh kar mỹ Topĕ jykre kãmén mũ ĕn vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ. “Ũ tỹ vĕnh kar mỹ: “ĕg Senhor japry kure ra, ti jamĩn kurynh ra, ti tỹ jagma tĩg há han jé, he tĩ ĕn vỹ tỹ inh nĩ. Isaiás tỹ inh kãmén hã vĕ,” he tóg, João ti.

²⁴ Jãvo ù tỹ ti ki jĕmĕg mũ ag vỹ tỹ Fariseu ag mrĕ ke nỹtĩ. ²⁵ Kỹ ag tóg ti mỹ: “ã tỹ hĕ ri ken kỹ ag kygpe sór nĕ, ã tỹ tỹ Cristo tũ hã ra?” he mũ. “Inh pi(jĕ) tỹ Elias nĩ’, he ã tóg tĩ. Inh pi(jĕ) tỹ Topĕ vĩ tó tĩ ĕn nĩ’, ĕg tỹ ùn kãtĩg jãvãnh mũ ĕn, he ã tóg tĩ, hã ra ã tóg ag kygpég tĩ,” he ag tóg mũ, João mỹ. ²⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “goj tỹ sóg ag kygpég tĩ,” he mũ. “Hã ra ù tóg ãjag kãmĩ tĩ mũ ha, ãjag tỹ ùn ki kagtĩg ù. ²⁷ Ĕn vỹ inh nón kãtĩg ke mũ, hã ra tóg inh kãfór nĩ. Sỹ ti camarada nĩnh ke vĕ vĕ, sỹ ti pĕn né kunũnh ke vĕ

vê, ti pên to ró ti. Hã ra sóg tỹ ti krēm ke pẽ jẽ,” he tóg, João ti

²⁸ Kỹ ag tóg mũ mũ, ti vĩ mẽ kar kỹ. Cidade tỹ Betânia tá ag tóg ti venh kãmũ ja nĩgtĩ, Fariseu ag, João ti, Jordão mã tá. Tá tóg ag kygpég jẽ nĩ, João ti.

Jesus tỹ tỹ ẽg tỹ Topẽ mỹ ẽg mẽg tãnh ẽn ri ke

²⁹ Tỹ vaj kỹ João vĩ Jesus vég mũ sir. João tá tóg jun mũ, Jesus ti. Kỹ João tóg ti to: “ti hã vê,” he mũ. “Ëg tỹ Topẽ mỹ ẽg mẽg tỹ carneiro krẽ tãnh ẽn ri ke ti nĩ, cordeiro ẽn ti. Ti hã vĩ ẽg kar tỹ Topẽ vĩ mranh jagfy ter ke mũ,” he tóg. ³⁰ “Sỹ ùn kãmén mũ ẽn hã vê. Û tỹ ijo jẽ mũ vĩ inh nón kãtĩg ke mũ, he ja inh nĩ ti to. Inh kãfór ti nĩ, ti tỹ inh jo ke nĩn kỹ, he ja inh nĩ. ³¹ Inh pi(jé) ti ki kanhró ja nĩ’, hã ra sóg goj tỹ vẽn kar ag kygpé, ag tỹ ti ki kanhrãn kãn jé, povo tỹ Israel ag kar,” he tóg, João ti

³² Kỹ tóg: “Topẽ kuprĩg ve inh,” he mũ gé. “Kanhkã tá kãkutẽ kỹ tóg ti krĩ kri nĩ nĩ. Tỹ sórag ve ti nĩ, Topẽ kuprĩg ti, ti tỹ ti krĩ kri nĩn kỹ. ³³ Inh pi(jé) Jesus ki kanhró nĩ vê’. Hã ra Topẽ tóg inh mỹ: ha ag kygpenh tĩg,” he ja nĩgtĩ, kỹ tóg inh mỹ: “ã tỹ inh kuprĩg ve kỹ ã tóg ti ki kanhró nĩnh mũ,” he ja nĩ gé. “Kanhkã tá kãkutẽ kỹ tóg ag kã ùn pir kri nĩnh mũ. Ti tỹ ùn kri nĩ mũ ẽn vĩ inh kuprĩg tỹ ag kygpenh ke mũ,” he ja tóg nĩ inh mỹ, Topẽ ti. ³⁴ Tag ve inh, hã kỹ sóg ãjag mỹ: ti hã vĩ tỹ Topẽ kósin nĩ, he mũ” he tóg, João ti. Ti tỹ Jesus kãmén hã vê.

Jesus tỹ ã mrẽ mũ tĩ ag jé prẽr

³⁵ Tỹ vaj kỹ João vĩ ã mrẽ mũ tĩ régre ag mré vēmén jẽ nĩ. ³⁶ Kỹ tóg Jesus tỹ mĩ tĩg vég mũ, kỹ tóg ag mỹ: “Topẽ tũ vĩ tỹ ti nĩ,” he mũ. “Ëg tỹ Topẽ mỹ

ẽg mẽg tỹ cordeiro tãnh tĩ ẽn ri ke ti nĩ,” he tóg, João ti.

³⁷ Ag tỹ ti vĩ tag mẽ kỹ ag tóg Jesus nón mũ mũ.

³⁸ Kỹ Jesus vĩ ag vég mũ, ag tỹ ti nón mũ ti. Kỹ tóg ag mỹ: “ne nẽ?” he mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ã hẽ tá ẽmã nĩ?” he mũ. ³⁹ Kỹ tóg ag mỹ: “mũ jé ha, inh mrẽ, ãjag tỹ inh jamã ven jé,” he mũ. Kỹ ag tóg ti mrẽ mũ mũ sir. Ti mré ag kurã ẽn tũg mũ. Rã ké ti nỹ ha, ag tỹ ti mrẽ mũ kri, 4 horas hỹn hẽn ri ke mũn.

⁴⁰ Ti mré mũ ag kã ù vĩ tỹ André nĩ, ù tỹ João tỹ Jesus tó ja ẽn mẽg mũ ag kã ù, hã vĩ: Simão Pedro jãvy, he mũ, André ti, Jesus mrẽ vēmén tĩ ẽn ag kã ù ti. ⁴¹ Ẽn tóg tá kãtĩg, kỹ tóg vēsỹmér ã kãke tỹ Simão Pedro venh tĩ mũ, kỹ tóg ti mỹ: “Messias ve inh,” he mũ. “Messias,” he ag tóg tĩ, Topẽ tỹ ùn jẽnẽnh ke ẽn to, Cristo to. ⁴² André tỹ ti mỹ Jesus tó kỹ tóg ti mré ti venh tĩ mũ. Kỹ Jesus vĩ ti ki ẽvãnh mũ, kỹ tóg ti mỹ: “Simão vĩ tỹ ã nĩ, João kósin,” he mũ. “Sỹ ã jyjyn mãn ke vẽ, hã vĩ: Cefas, he mũ,” he tóg, Jesus ti. Cefas to ken hã vẽ, hã vĩ: Pedro, he mũ, hã vĩ: pãró, he mũ, ẽg vĩ ki.

Jesus tỹ Filipe mré Natanael jé prẽr

⁴³ Tỹ vaj kỹ Jesus vĩ ga tỹ Galiléia ra tĩg sór mũ. ã tĩg ke jo tóg Filipe kato tẽ mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “inh mré kãtĩg,” he mũ. Kỹ tóg tĩ mũ. ⁴⁴ Hã ra Filipe vĩ tỹ Betsaida tá ke nĩ, André mré Pedro jamã ẽn tá ke. ⁴⁵ Kỹ Filipe vĩ Natanael venh tĩ mũ, ti mỹ Jesus kãmén jé. Kỹ tóg ti mỹ: “Cristo ve inh huri,” he mũ. “Moisés vĩ ti kãtĩg ke rãn ja nĩ, Topẽ vĩ tó tĩ ag ke gé. Jesus to ken hã vẽ, Nazaré tá ke ẽn to ken hã vẽ, José kósin ẽn ti. Ti hã vĩ tỹ Cristo nĩ,” he tóg, Filipe

ti, Natanael mÿ. ⁴⁶ Kÿ tóg ti mÿ: “hã ra sóg Nazaré tá ùn há ve ja tũ nĩ ver,” he mũ. Hã ra Filipe tóg ti mÿ: “ge ra ti venh kãtĩg,” he mũ. Kÿ tóg ti mré tĩ mũ.

⁴⁷ Ag tÿ Jesus tá junjun mũ ra Jesus tóg Natanael kãmén mũ, ù tÿ tá nÿtĩ ag mÿ. “Û tÿ tá kãtĩ mũ ên ve ra,” he tóg. “Israel krê'krê pẽ vẽ,” he tóg. “ùn há vÿ tÿ ti nĩ, ón vãn h ti nĩ,” he tóg. ⁴⁸ Hã ra Natanael vÿ Jesus tÿ ã to vĩ tag mæg mũ. Kÿ tóg ti mÿ: “kÿ ã mÿ inh ki kanhró nĩ?” he mũ. Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “Filipe tÿ ã jé prêr to hã sóg ã vé,” he mũ. “Á tÿ ka krêm jê kÿ sóg ã vé, ka tÿ figueira ên krêm,” he tóg,” he tóg. Jesus ti.

⁴⁹ Kÿ Natanael tóg Jesus mÿ: “mẽ!,” he mũ. “Topẽ kósin vÿ tÿ ã nĩ,” he tóg. “Ëg povo tÿ Israel kri pã'i vÿ tÿ ã nĩ,” he tóg.

⁵⁰ Kÿ Jesus tóg: “isÿ ã mÿ: ã ve ja inh nĩ, ã tÿ ka krêm jê ra, hen kÿ tóg ã mÿ e tĩ, kÿ ã tóg inh vĩ kri fi sór mũ,” he mũ. “Hã ra tóg ver tÿ nén ù tũ nĩ, sÿ ã ve ja tag ti. Isÿ kar kÿ nén han ke vÿ ã mÿ e pẽ tãvĩ tĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ⁵¹ “Ha vé, ki hã sóg tónh ke mũ, ha mẽ. Kanhkã nor kÿ nĩ ve jé ãjag tóg ke mũ. Tá ãjag tóg Topẽ tÿ jëgnẽ jafã ag venh ke mũ gé. Kanhkã tá ag kãrenh ke mũ, iso, kÿ ag ra mũ mãn ke mũ gé. Tÿ sóg êprã ke fi kósin nĩ mÿr,” he tóg, Jesus ti.

2

Jesus tÿ vënh prÿg venh tĩ

¹ Kurã tãgtũ tũg kÿ ù tóg vënh prÿg han mũ êmã tÿ Caná tá, ga tÿ Galiléia tá. Jesus mÿnh fi vÿ venh tũg ja nĩ. ² Kÿ ag tóg Jesus mÿ tó mũ gé, ti tÿ festa venh kãtĩg jé, ti mré mũ tĩ ag mré. ³ Ag tÿ tá nÿtĩ

ra vāhã vinho tóg tũ' he mũ. Kĩ Jesus m̃nh fi tóg ti m̃: “vinho hur tũg,” he mũ. ⁴ Hã ra Jesus tóg fi m̃: “toreg', m̃nh',” he mũ. “Inh mré ke tũ vē, ã t̃y inh m̃ nèn tó mũ tag ti,” he tóg, Jesus ti, ã m̃nh fi m̃. ⁵ Hã ra fi tóg ũ t̃y festa ki r̃r t̃i ag m̃: “ti t̃y ãjag m̃ nèn ũ tó k̃y han ñi,” he mũ.

⁶ Hã ra goj né mág t̃y 6 (ke) ṽy tá ñy t̃i, pó t̃y goj hé mág. Éhé ti ñy t̃i, balde fór t̃y 10 (ke) t̃y ěg tóg ũn pir fãn t̃i. Judeu ag ṽy vēnh kygpe e han t̃i, ag t̃y Topē m̃ há ñy t̃i jé. Ag jykre hã vē. Ag t̃y vēnh kygpe hã jé tóg tá ñy t̃i, goj nèn ti. ⁷ Kĩ Jesus tóg festa ki r̃r t̃i ag m̃: “goj né ěn fónfãn, goj run k̃y,” he mũ. Kĩ ag tóg ke mũ. Fónfãn kãn ag tóg mũ. ⁸ Kĩ tóg ag m̃: “goj tag t̃y festa to pã'i m̃ ven,” he mũ. Kĩ ag tóg ke mũ. ⁹ Kĩ tóg kron mũ, festa to pã'i ěn ti. Hã ra tóg t̃y vinho ñi sir, ag t̃y run ja ti. Hã ra tóg ki kagt̃ig ñi, festa to pã'i ti. ũ t̃y festa ki r̃r t̃i ag hã ṽy ki kanhró ñy t̃i, pã'i ěn krēm ke ag.

Pã'i t̃y vinho hã ěn kron k̃y tóg ũn pr̃ug mũ ěn jé pr̃er mũ. Kĩ tóg ti m̃: ¹⁰ “vēnh jykre vēnh m̃ han ã,” he mũ. “Ag t̃y kronkron vén k̃y ã tóg ag m̃ vinho há tâṽi ñim ke mũ vē, kar k̃y vinho pãgs̃i ṽy há ñi vē. Jãvo ã tóg ag m̃ vinho pãgs̃i ěn ñim vén, k̃y ã tóg vinho há p̃e tag ñim sór mũ ha vāhã,” he tóg, festa to pã'i ti, ũn pr̃ug mũ ěn m̃. Hã ra tóg ki kagt̃ig ñi, Jesus t̃y goj t̃y vinho há ěn han mũ ti, há k̃y tóg ti m̃ e t̃i, ti t̃y festa kuju ki vinho há ven sór k̃y.

¹¹ Jesus t̃y ěmã t̃y Caná tá nèn han mũn hã vē, Galiléia tá. ěg t̃y nèn han ki kagt̃ig hyn han tóg t̃i, k̃y tóg tag han vén. Ti t̃y nèn han mũ ki ěg tóg ti jykre tar ki kanhró ñy t̃i sir. Hã k̃y ag tóg ti ki ge mũ sir, ti mré mũ t̃i ag, ag t̃y ti jykre tar ěn ven k̃y.

¹² Kar kŷ Jesus vŷ cidade tŷ Cafarnaum ra tĩ mũ, ti mŷnh fi mrĕ, ti jãvy ag mré hã, ti mrĕ mũ tĩ ag mré ke gé. Tá ag tóg nŷtĩg mág sĩ han.

Jesus tŷ Topĕ jo ĩn ra tĩ

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-17; Lc 19.45-46)

¹³ Ĕn kã Judeu ag festa tŷ Páscoa vŷ kakó nĩ ha Kŷ Jesus vŷ cidade tŷ Jerusalém ra tĩ mũ, ti mré mũ ti ag mré. ¹⁴ Ti tŷ Topĕ jo ĩn tá jun kŷ tóg ũ tŷ boi vender he tĩ ag vég mũ, carneiro vender he tĩ ag ke gé sórág vender he tĩ ag ke gé. Topĕ jo ĩn krĕm ag tóg ãjag negócio hyn han tĩ. Kar kŷ ũ ag tóg tá nŷtĩ gé jãnkamy trocar he tĩ ag. ¹⁵ Jesus tŷ ag ve kŷ tóg ti mŷ e tĩ, ag tŷ Topĕ jo ĩn kavénh mũn kŷ. Hã kŷ tóg mrãn ke jafã fy tŷ ag mrãnmrãn jafã han mũ. Ĕn vyn kŷ tóg ag pan mũ, Topĕ jo ĩn kátá, carneiro ti ke gé, boi ti ke gé. Ũ tŷ jãnkamy trocar he tĩ ag jãnkamy ĕn vãm tóg mũ gé, ĕprã, kŷ tóg ag mesa tŷ kréj ke mũ gé. ¹⁶ Ũ tŷ sórág vender he tĩ ag mŷ tóg: “ãjag tũ ma mũjĕg,” he mũ. “Inh panh jo ĩn krĕm negócio han sór tũg nĩ. Bodega pijĕ', inh panh jo ĩn ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Ti mré mũ tĩ ag tŷ tag ve kŷ ag tóg ti to rán kŷ nĩ ĕn mũ ĕkrég mũ, ha mẽ: “ã ĩn tóg inh mŷ sĭnvĩ jĕ, kŷ tóg inh mŷ e tĩ, ag tŷn kavénh kŷ. Tag tugrĩn ag tóg inh krĩ rŷ han mũ, kŷ tóg kejĕn isén ke mũ sir, inh kri rŷ ti, ha vemní,” he tóg, Topĕ vĩ tŷ rán kŷ nĩ ki, Jesus to.

¹⁸ Kŷ Judeu ag pã'i ag vŷ Jesus tŷ ag pan mũ vég mũ gé. Kŷ ag tóg ti mŷ: “ã tŷ hĕ ri ke nĕ?” he mũ. “Ũ nŷ hŷn ã mŷ: tag han nĩ, hé? Milagre ũ han nĩ,

ẽg tỹ ù tỹ ã jẽnẽg mũ ki kanhrãn jé,” he ag tóg mũ, pã'i ag, Jesus mỹ.

¹⁹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ãjag tỹ Topẽ jo ãn tag kókén kỹ sóg ti jẽgja ki ù han mãn ke mũ, kurã tãgtũ ki, ha vemnĩ,” he mũ. ²⁰ Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. “Û tỹ Topẽ jo ãn tag han mũ ag vỹ ano tỹ 46 (ke) ki rãnrãj kỹ ti han. Jãvo ã mỹ kurã tãgtũ ki ti han sór mũ', in ti'?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ, pã'i ag. ²¹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ ã ter ke tó ja nĩgtĩ, vẽn kãmén ja ti nĩgtĩ, ti tỹ veso: “Topẽ jo ãn ri ke inh nĩ,” hen kỹ. ²² Ti tỹ kejẽn ã ter kar kỹ rĩr mãn kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti vỹ tag ki ẽkrén kỹ ki kanhrãn mũ, kỹ ag tóg Topẽ vỹ ki rán kỹ nĩ ẽn to jýkrén há han mũ vãhã, Jesus vỹ to ke gé, kỹ ag tóg ti ki ge há han mũ ha.

Jesus tỹ vẽn kar ki kanhró

²³ Kỹ ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ Jesus ki ge mũ, ti tỹ Jerusalém tá nĩn kỹ, festa tỹ Páscoa ẽn kã. Ag tỹ ti tỹ nén han mũ ve kỹ ag tóg ti ki ge mũ. Milagre hyn han tóg tĩ. ²⁴ Hã ra tóg ag jýkre ki kanhró nĩ, ù tỹ ón kỹ ti ki ge mũ ag jýkre ki. Ón kỹ ag tóg ti ki ge mũ, hã kỹ ag tóg ti ki fe tũ nỹtĩ sir. ²⁵ Kỹ ù tỹ ti mỹ: “ũ ẽn jýkre vỹ ge nĩ,” hen kỹ tóg: “hỹ, ki kanhró inh nĩ,” he tĩ. Veso g ki tóg ag jýkre ki kanhró nĩgtĩ.

3

Nicodemos tỹ Jesus mré vēmén

¹ Ẽn kã ù tóg nĩgtĩ, ti jijin hã vỹ: Nicodemos, he mũ. Judeu ag pã'i ù vẽ, Fariseu ù vẽ. ² Ẽn vỹ Jesus ve sór mũ, kỹ tóg kuty ra ti venh tĩ mũ, ti mré vēmén jé. Kỹ tóg ti mỹ: “Topẽ vỹ ã jẽnẽ, tag ki kanhró ẽg tóg nỹtĩ,” he mũ. “Topẽ tỹ ẽg mỹ ùn jẽnẽ vỹ tỹ ã nĩ, hã

kỹ ã tóg ẽg tỹ nén han vãnh ẽn hyn han tĩ. Topẽ tỹ ã mré han tũ nĩ ra ã tóg ã tỹ han mũ tag ki kagtĩg nĩnh mũ vễ,” he tóg, Nicodemos ti, Jesus mỹ.

³ Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “sỹ ã mỹ tag kãmén ke vễ, ha mẽ,” he mũ. “Ủn mur mản kỹ nỹtĩ ag hã vỹ Topẽ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ venh ke mũ, ag tãvĩ. Kĩ hã sóg tó mũ mỹr,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mỹ.

⁴ Kĩ Nicodemos tóg ti mỹ: “kỹ ãn sanh hỹn hẽ ri kenh mũ, ti mur mản jé?” he mũ. “Ti mỹ vễĩ han ki kanhró nĩ, kỹn mỹ ã mỹnh fi nug ki rã mản kỹ mur mản ke mũ?” he tóg, Nicodemos ti.

⁵⁻⁶ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Ëprã ke ag krẽ vỹ tỹ ẽprã ke nỹtĩ, ag mỹnh fag ri ke, Jãvo Topẽ kuprĩg tỹ ã han kỹ tóg Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ nĩ. Mur mản to ken hã vễ, hã vỹ: inh ki rã, he mũ, hã vỹ: mur mản, he mũ. Goj tỹ ke vễ, Topẽ kuprĩg tỹ ke vễ gé. Ủ tỹ gen kỹ mur mản ja tũ nĩn kỹ tóg Topẽ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ venh ke tũ pẽ nĩ. ⁷ Hã ra tóg ã mỹ e tĩ, sỹ ã mỹ: “mur mản jé ã tóg ke mũ,” hen kỹ. ⁸ Kãka to jykren nĩ. Ti tỹ mĩ tĩg sór mũ ẽn mĩ tóg tĩ tĩ kãka ti. Ti tỹ krog he mũ ẽn hã mẽg ẽg tóg tĩ, hã ra ẽg tóg ti vég tũ nĩ, kỹ ẽg ti tỹ hẽ ra tĩg ke mũ ki kagtĩg nỹtĩ, ti tỹ hẽ tá kãtĩg ẽn ti ke gé. Ge ti nĩgtĩ, Topẽ kuprĩg tỹ ãn han mản mũ ag mré,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mỹ. (Topẽ kuprĩg vég tũ ẽg tóg nĩgtĩ. Ha ra tóg ẽg mỹ ã jykre tãg nĩm, ti tỹ ẽg han mản kỹ. Hã kỹ Jesus tóg Nicodemos mỹ: “kãka ri ke nĩ,” he mũ)

⁹ Kĩ Nicodemos tóg: “tag hỹn hẽ ri ke tĩ?” he mũ.

¹⁰ Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “Israel ag kanhrãn ã tóg tĩ, hã ra ã tóg sỹ ã mỹ nén tó mũ tag ki kagtĩg nĩ,” he mũ.

¹¹ “Kĩ hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ã mỹ kãmén mũ. Sỹ nén ã ki kanhrãn mũ ẽn hã tó sóg tĩ. Isỹ nén ã ve

ja ên hã kãmén sóg tĩ, hã ra ãjag tóg mẽ jãvãnh nỹtĩ.
¹² Isỹ ãjag mỹ ga kri vẽn h jykre kãmén mũ ra ãjag tóg jẽmẽ sór tũ nĩgtĩ. Kỹ ãjag hỹn hẽ ri kenh ke mũ', sỹ ãjag mỹ kanhkã tá vẽn h jykre kãmén kỹ?" he tóg.
¹³ "Ha vé, ãjag kãmĩ ù vỹ kanhkã ra tâpny tũ nĩ, tá vẽn h jykre ên ve jé. ãjag jãvo isóg tá kãkutẽ ja nĩ, hã kỹ sóg tó tĩ. Inh jamãn hã vẽn. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ," he tóg, Jesus ti.

¹⁴ "Moisés vỹ pỹn tỹ ka to sa ja nĩgtĩ, ga kórég ên tá. Pỹn tỹ ferro kusũg tỹ há ên tỹ tóg ka to sa ja nĩgtĩ. Tag ri ke han jé ag tóg ke mũ, isỹ, isỹ tỹ êprã ke fi kósin nĩn kỹ. ¹⁵ Kỹ ù tỹ inh ki rãnh ke mũ ên vỹ kren ke mũ. Rĩr krỹg ja tũ ve jé tóg ke mũ. Hã jé ag tóg ka to isanh ke mũ. ¹⁶ Topẽ vỹ ga kri mũ ag to há nĩ, hã kỹ tóg ã kósin pir fẽg, vẽn h kar tỹ ti ki ge jé, ag tỹ tũ' he tũ nĩ jé, ag tỹ êg rĩr krỹg ja tũ ên ven jẽ. ¹⁷ Topẽ vỹ ã kósin jẽnẽ, ti tỹ êprã ke ag krenkren han jé. Ti pí(jé) sỹ ãjag vóg kónãn jé inh jẽnẽ'," he tóg, Jesus ti, Nicodemos mỹ.

¹⁸ "Ủ tỹ inh ki rãnh ke mũ to tóg jũnh ke tũ nĩ, Topẽ ti. Jãvo tóg ù tỹ inh ki ge tũ ên ag hã to jũ nĩ isỹ tỹ ti kósin pir nĩn kỹ," he tóg.

¹⁹ "Topẽ tỹ ù tỹ inh ki ge tũ ag to jũ vỹ ge nĩ, ha mẽ. Ga kri mũ ag kanhrãn sóg tĩ, hã ki sóg ag mỹ jẽngrẽ ri ke nĩ. Hã ra ag tóg mẽ sór tũ nĩgtĩ. Kuty mĩ ag tóg mũ sór mũ, jẽngrẽ tóg ag mỹ kórég nĩ, ag jykre pãno nĩn kỹ. ²⁰ Ủ tỹ vẽn h jykre pãno han mũ kar vỹ kurã to kórég nỹtĩ, kỹ ag tóg kurã ki vẽn h ven sór tũ nĩ, vẽn h kar tỹ ag jykre pãno venh ha mẽ tĩn kỹ. ²¹ Ủ tỹ Topẽ vĩ ki króm mũ ag vỹ kurã ki vẽn h ven sór tĩ. Kurã tóg ag mỹ sér tĩ, vẽn h kar tỹ ag jykre hã ven jé. Topẽ vỹ ag tar han tĩ, ag tỹ nén ù há han

je. Hã ve je ag tóg ke mũ, vènh kar ag,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mÿ. Ti tÿ ti mÿ Topê jykre kãmén ja hã vè.

João Batista tÿ Jesus kãmén mãn

²² Ën kã kejën Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mré ga tÿ Judéia ra tĩ mũ, kÿ ag tóg tá nÿtĩ, vènh kar kygpe kÿ. ²³ Hã ra João vÿ ag kygpég mũ gé, ãn kã, vãnh tÿ Enom tá, Salim tóg tá kakó nĩ. Tá goj vÿ éhé nĩ, hã kÿ tóg ag tÿ tá vènhmãn kÿ ag kygpég mũ, João ti. ²⁴ Ën kã tóg ver se kÿ jê tũ nĩ, João ti.

²⁵ Kejën Judeu ù tóg tá nĩ gé, hã ra tóg João mré mũ tĩ ag vĩ kafãn mũ. “Goj tÿ ãg tóg Topê mÿ jãnhkri kÿ nĩgtĩ,” he tóg mũ, ag mÿ, Judeu ãn ti. Hã to ag tóg jagnê vĩ kafãn mũ. ²⁶ Kÿ João mré mũ ag tóg João mÿ tag tó mũ, ha mẽ. “Û tÿ Jordão mătá ã mré nĩ ja ãn vÿ ag kygpég jê nĩ, ã tÿ ãg mÿ ùn kãmén ja ãn ti. Hã ra vènh kar vÿ ti mré mũ mũ ha, hã kÿ ag tóg ã venh kãmũ mãn tũ nĩ ha,” he ag tóg mũ, João mÿ, Jesus to. ²⁷ Hã ra tóg ag mÿ: “há ti nĩ,” he mũ. “Topê tÿ ãg mÿ ùn nĩm mũ ãn hã vég ãg tóg tĩ,” he tóg. ²⁸ “Mĩ êkrén nĩ, sÿ ãjag mÿ nén tó ja ti, hã vÿ: inh pi (je) tÿ Cristo nĩ,” he mũ. Sÿ ti jãmĩ tũg ke hã je tóg inh jènê, Topê ti, he ja sóg nĩ ãjag mÿ,” he tóg, João ti. ²⁹ “Vènh prũg to jykren nĩ. Ûn prũg mũ hã vÿ ã prũ ke fi mré nĩ nĩ. Ti régre tóg hã ra ti rã hã jê, ùn prũg mũ ãn rã hã, kÿ tóg ti vĩ mẽg mũ, hã ra tóg ti mÿ mẽ sér pẽ tĩ, ti, vĩ ti. Ge ti nĩ, inh mré. Inh mÿ tóg sér tĩ, vènh kar tÿ ti mré mũn kÿ, ti tÿ ùn prũg mũ ri ke nĩn kÿ, Jesus ti. ³⁰ Ûn e tÿ ti mré mũn kÿ tóg há tĩ, kÿ tóg tÿ ùn mág nĩnh mũ ha. Hã ra sóg tÿ nén ù tũ nĩnh ha,” he tóg, João ti.

Jesus tỹ kynhmỹ kãtĩ

³¹ “Ũn tỹ kynhmỹ kãtĩ mũ ãn vỹ vẽnĥ kar kafór nĩ. Ęprã ke ag vỹ tỹ Ęprã ke nỹtĩ, kỹ ag tóg Ęprã ke jykre tỹ vẽnĥn tĩ. Ũ tỹ kanĥkã tá kãtĩ mũ ãn vỹ tỹ vẽnĥ kar kri ke jẽ. ³² Kỹ tóg ã tỹ tá nẽn ve ja ãn ĥã tó mũ, ã tỹ tá nẽn mẽ ja ãn, ĥã ra ag tóg ti vĩ mẽ sór tũ nĩ. ³³ Ũ tỹ ti vĩ mẽg mũ ag ĥã ra Topẽ to: “ki ĥã tóg tó tĩ,” he mũ. ³⁴ Topẽ tỹ ũn jẽnĕg mũ ãn vỹ ti vĩ kãmén mũ. Topẽ kuprĩg vỹ Jesus tar han mũ, ti tỹ tỹ ti jagrẽ pẽ nĩn kỹ, ti tỹ ti ve mág han kỹ. ³⁵ Topẽ vỹ ã kósın to há távĩ nĩ, kỹ tóg ti mỹ nẽn (ũ) kar tovãnh, ti ĥã tỹ ki rĩr jé. ³⁶ Ĥã kỹ ũ tỹ ti kósın ki rã mũ vỹ ter mãn ke tũ nĩ. Rĩr krỹg ja tũ ve jé tóg ke mũ. Ũ tỹ ti vĩ han sór tũ ãn vỹ tag venĥ ke tũ pẽ nĩ, rĩr krỹg ja tũ tag ti. Topẽ vỹ ti vóg kónãn ke mũ, kỹ tóg tũg' ĥenĥ ke tũ nĩ, Topẽ tỹ ti vóg kónãn ke ti,” he tóg, João ti. Ti tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ Jesus kãmén jan ĥã vẽ.

4

Jesus tỹ Samaria tá fi mré vẽnĥn mũ

¹ Kỹ Fariseu ag vỹ mẽg mũ, ũn tỹ ĥẽn ri ke ag tỹ Jesus mré mũ ãn ti. Ũn e ag kygpég tóg mũ gé, Jesus ti, João tỹ ũn kygpe ja ag kãfór. ² Ĥã ra Jesus vỹ ag kygpe ja tũ nĩ. Ti mré mũ tĩ ag ĥã vỹ ag kygpe ja nĩgtĩ. ³ Kỹ Jesus tóg mẽg mũ, Fariseu ag tỹ ti tỹ tỹ ũn mág nĩ mẽ ja ti, ĥã kỹ tóg ga tỹ Judéia tá kãkutẽ kỹ ga tỹ Galiléia ra tĩ mũ, ti mré mũ tĩ ag mré. ⁴ Galiléia ra tĩg jé tóg ver ga tỹ Samaria fĩn rãm mũ. ⁵ Fĩn rãm kỹ tóg Samaria tá cidade ũ tá jun mũ, ĥã vỹ: Sicar, he mũ. Tán kakó nĩ, Israel jóg'jóg ve tỹ Jacó japỹ ja ti. Ępỹ ãn fi ja tóg nĩ, ã kósın tỹ José mỹ, Jacó ti. ⁶ Kỹ

Jacó tỹ poço vỹ tá nĩ gé. Jesus tỹ poço ãn tá jun kỹ tóg tá vẽnkhán kỹ nĩ nĩ, poço ãn rã hã. Rã tỹ ãg nĩno kã sa ra ke ja vẽ.

⁷ Jesus tỹ tá nĩn kỹ ãn tỹtá fi vỹ tá jun mũ, Samaria tá ke ã fi. Goj run jé fi tóg kãtĩ mũ. Kỹ Jesus vỹ fi mỹ: “inh mỹ goj jun, sỹ kron jé,” he mũ. ⁸ Ti mré mũ tĩ ag vỹ tá tũgtũ nỹtĩ, ã pir mỹ tóg tá nĩ nĩ, Jesus ti. Cidade ra ag kagáv, vẽnẽn comprar he jé.

⁹ Jesus tỹ fi mỹ goj to vĩn kỹ fi tóg ti mỹ: “Judeu vỹ tỹ ã nĩ, hã ra ã tóg inh mỹ goj to vĩ mũ!,” he mũ, “isỹ tỹ Samaria tá ke nĩ ra’,” he fi tóg mũ, Jesus mỹ. Judeu ag vỹ Samaria tá ke ag to é he tĩ, hã kỹ fi tóg ti mỹ ke mũ.

¹⁰ Kỹ Jesus tóg fi mỹ: “Topẽ tỹ ã mỹ nén han sór mũ tag ki kagtĩg ã nĩ ver,” he mũ. “Kỹ ã tóg inh ki kagtĩg nĩ gé. Ke tũ nĩ mũ ra ã tóg inh mỹ: “inh mỹ goj nĩm,” henh ke mũ vẽ, kỹ sóg ã mỹ goj ror tỹ goj nĩm ke mũ vẽ,” he tóg fi mỹ, Jesus ti.

¹¹ Kỹ fi tóg Jesus mỹ: “runja tũ ã nĩ,” he mũ, “kỹ ã hỹn hẽ ri kenh mũ, ã tỹ goj ror tỹ goj ãn run jé? Tėj jagy ti nĩ, poço ti,” he fi tóg ti mỹ. ¹² “Ëg jóg!jóg ve tỹ Jacó vỹ poço tag han, kỹ ag tóg ti goj kron, ti krẽ ke gé, ti mẽg ke gé. ã mỹ ti kãfór nĩ, hã kỹ ã mỹ goj ror tỹ goj run sór mũ?” he fi tóg mũ, Jesus mỹ.

¹³ Kỹ Jesus tóg fi mỹ: “ã tỹ goj tag kron kỹ ã tóg kãnhmar kron mãn sór mũ,” he mũ. ¹⁴ “Isỹ ã mỹ goj nĩm kỹ ã tóg kron pir han kar kỹ há nĩ ha, kron mãn sór ke tũ ã nĩ sir. ã kãki tóg goj ror han ke mũ, sỹ ã mỹ goj nĩm ke ti. Kỹ goj tag vỹ ã ter ke tũ han ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁵ Kỹ fi tóg ti mỹ: “inh mỹ nĩm gé, goj tag ti,” he mũ. “Kỹ sóg tag ki

run mǎn ke tũ nĩ ha, kũ sóg kron sór mǎn ke tũ nĩ ha,” he fi tóg.

¹⁶ Hã ra Jesus tóg fi mỹ: “kỹ ã mén jé prēm̄nĩ ge, ti mré inh venh kãtĩg nĩ,” he mũ fi mỹ. ¹⁷ “Hã ra sóg mén tũ nĩ,” he fi tóg. “Hỹ,” he tóg, Jesus ti. “Mẽn tũ ã nĩ, ki hã ã tóg tó mũ. ¹⁸ ã mén ag vỹ ù tỹ 5 (ke) ja nĩgtĩ, kỹ ã tỹ ùri ùn mré nĩ ěn pi(jé) tỹ ã mén nĩ. Ki hã ã tóg tó mũ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Kỹ fi tóg Jesus mỹ: “Topẽ vĩ tó jafã vỹ tỹ ã nĩ, vég isóg nĩ nĩ,” he mũ. “Kỹ inh mỹ tag tó, ha mẽ. Ęg jóg'jóg ve ag vỹ tag ki Topẽ mré vēmén tĩ ja nĩgtĩ, pãnónh tag kri, kỹ ěg tóg ùri ke tĩ gé. ²⁰ Hã ra tóg ãjag mỹ há tũ nĩ, tag, ãjag tỹ tỹ Judeu nỹtĩn kỹ. “Jerusalém tá ěg Topẽ mré vēmén ke mũ, Jerusalém tá ěg tóg ti mỹ: ùn mág vỹ tỹ ã nĩ, henh ke mũ,” he ãjag tóg tũ. Ti hỹn hẽ tá há nĩ, ěg tỹ Topẽ mré vēmén ke ti?” he fi tóg, Jesus mỹ

²¹ Hã ra Jesus tóg fi mỹ: “ha mẽ, sỹ ã mỹ nén kãmén ke ti,” he mũ. “Kãnhmar ãjag tóg pãnónh tag kri ěg jóg tỹ Topẽ mré vēmén mǎn ke tũ nĩ, kỹ ěg Jerusalém tá ti mré vēmén mǎn ke tũ nĩ gé. ²² Topẽ mré ãjag tóg vēmén sór ti, hã ra ãjag tóg ãjag tỹ ùn mré vēmén mũ ki kagtĩg nỹtĩ. ãjag jãvo ěg tóg ti ki kanhró nỹtĩ, ù tỹ vẽn̄h kar krenkren han ke ěn tỹ tỹ Judeu krẽ'krẽ ag kã ù nĩn kỹ. ²³ Kãnhmar vẽn̄h kar vỹ Topẽ mré vēmén há han ke mũ. Kakó ti nĩ ha, kurã tag. Kỹ ù tỹ ti mrẽ vēmén mũ ag vỹ Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ nỹtĩ, hã kỹ ag tóg ti mré vēmén há han ke mũ, ěg jóg mág mré. ù tỹ ge hã jãvãnh ti mũ, ěg jóg mág ti, ag tỹ ti mré vēmén jé, ti mỹ: “ùn mág vỹ tỹ ã nĩ,” he jé,” he tóg. ²⁴ “Ěg pi(jé) Topẽ vég tĩ, hã ra tóg ěg mré nĩ nĩ. Kỹ, ěg tỹ ti mré vēmén sór kỹ ěg

tóg ti kuprĩg tỹ jagrẽ nỹtĩnh mũ, ěg tỹ ti mré vēmén há han jé, ěg tỹ ti vég tũ ra. Ěg tỹ ti mỹ: “ũn mág vỹ tỹ ã nĩ,” hen kỹ ěg tóg ti mỹ ón ke tũ nĩ, vėnh vĩ há hã tó jé ěg tóg ke mũ,” he tóg mũ, Jesus ti, fi mỹ.

²⁵ Kỹ fi tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. “Messias ěn vỹ kãtĩg ke mũ, ěg tỹ ù to: Cristo, he mũ ěn. Ěn vỹ ěg mỹ kãmén kãn ke mũ, tag kar ti,” he fi tóg ti mỹ.

²⁶ Kỹ Jesus tóg fi mỹ: “inh hã vė,” he mũ. “Û tỹ ã mré vēmén jėn hã vė,” he tóg.

²⁷ Ti tỹ fi mỹ tag tó kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti tá junjun mũ. Kỹ ag tóg ti tỹ fi mré vēmén vég mũ, kỹ tóg ag mỹ e tãvĩ tĩ. Hã ra ag tóg ti mỹ nén ù tó tũ nĩgtĩ. “Á tỹ ne mẽ sór nẽ, fi ki?” he tũ ag tóg nĩgtĩ. “Á tỹ ne tó nẽ, fi mỹ?” he tũ ag tóg nĩgtĩ gé.

²⁸ Hã ra fi tóg ã runja ré kỹ ti mũ, ã jamã ra. Kỹ fi tóg ã nĩgja tá ke ag mỹ: ²⁹ “mũ nỹ, ù ve jé,” he mũ. “Inh mỹ tóg sỹ nén han ja tó kãn. Ti mỹ tỹ Cristo tũ nĩ vỹ?” he fi tóg ag mỹ. ³⁰ Kỹ ag tóg fi mré kãmũ mũ sir, ti ve jé.

³¹ Fi tĩg kar kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg Jesus mỹ “vějėn ti ko ra,” he mũ. ³² Hã ra tóg ag mỹ: “ijėn vỹ nĩ nĩ, hã ra tóg ãjag jėn ri ke tũ nĩ,” he mũ. ³³ Kỹ ag tóg jagnė mỹ: “ũ nỹ ti mỹ vějėn nĩm hỹn?” he mũ. ³⁴ Hã ra Jesus tóg: “ijėn to ken hã vė, hã vỹ: tỹ isỹ Topě rãnrãj han kãn ke, he mũ, isỹ ù tỹ inh jėnėg mũ ěn vĩ han ke, he mũ gé,” he tóg, Jesus ti. ³⁵ “Ájag mỹ ti kysã tỹ 4 (ke) nĩ ver, ěg tỹ ěg jakré kanė venh ke ti. Ha Sicar tá kãmũ mũ ag vigvé. Ûri ag tóg inh ke ge sór mũ, kỹ ag tóg inh mỹ ěg jakré tóg nỹ ěn ri ke nỹtĩ. ³⁶⁻³⁸ Fi mỹ sóg Topě vĩ tó, kỹ fi tóg ã mré ke ag mỹ tó. Hã ra sóg ãjag mỹ: “ha ag mỹ tó mãn, ag tỹ

inh ki ge jé,” he mũ. Kĩ ãjag tóg ù jakré kym ri ke han mũ, ãjag tỹ Sicar tá ke ag tỹ inh ki ge mũ ven kỹ. “Û vỹ krãn tĩ, kar kỹ ù vỹ ti kanē mäg tĩ,” he ěg tóg tĩ. Ki hã tó vë, tag, ěg tỹ ěprã ke ag tỹ inh ki genh ke to jykrén kỹ. Kỹ ù tỹ ag mỹ tó mãn mũ mỹ tóg sér tĩ, ti tỹ ag tỹ inh ki ge mũ ven kỹ. ã rãnrãj kaja vég tóg mũ sir. Hã ra ù tỹ ag mỹ tó vén ja ěn mỹ tóg sér tĩ gé, ag tỹ inh ki ge mũ ti. ã rãnrãj kaja vég ti tĩ gé,” he tóg, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mỹ.

³⁹ Hã ra ùn týtá ěn fi tóg ã mré ke kar ag mỹ: “inh mỹ tóg sỹ nén han ja tó kãn,” he ja nĩ, Jesus to. Kỹ ag tóg Jesus ki ge mũ, fi vĩ to. ⁴⁰ Kỹ ag tóg Jesus tá junjun mũ sir. Kỹ ag tóg ti mỹ: “tũg tũg nĩ. ěg mré nĩmnĩ,” he mũ. Kỹ tóg ag mré kurã régre tũg mũ. ⁴¹ Kỹ ù tỹ hën ri ke ag tóg ti ki ge mũ sir, ti vĩ to. ⁴² Ûn týtá ěn fi mỹ ag tóg: “ã vĩ tugrĩn ěg tóg ti ki ge mũ,” he mũ, “hã kỹ ěg tóg ùri ti vĩ mäg mũ, kỹ ěg tóg ti vĩ tugnĩn ti ki ge pë han kỹ nỹtĩ, ùri. Ti ki kanhró ěg tóg nỹtĩ ha. Vënh kar kren han tĩ ěn vë mỹr,” he ag tóg mũ, ùn týtá ěn fi mỹ. Hã kỹ Samaria tá ke tỹ hën ri ke ag vỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ.

Jesus tỹ pã'i kósin tỹ há' he

⁴³ Jesus tỹ Samaria tá ke ag mré kurã régre tũg kar tóg ga tỹ Galiléia ra tĩ mũ sir. ⁴⁴ “Û tỹ Topë vĩ tó ti ěn jamã tá ke ag ne tóg Topë vĩ tó tĩ ěn to é he tĩ’,” he ja tóg nĩ, Jesus ti, hã kỹ tóg kór há ra tĩ mũ, Galiléia ra. ⁴⁵ Hã ra ag tóg, ti tỹ tá jun kỹ (ag tóg) ti mỹ vĩ há han mũ. Ti ve ja ag tóg nĩ, Jerusalém tá, festa tỹ Páscoa ěn tá, kỹ ag tóg ti tỹ tá nén hyn han ja ěn ve kãn. Hã kỹ ag tóg ti mỹ vĩ há han mũ.

⁴⁶ Kÿ Jesus tóg ěmã tÿ Caná ra tÿg mǎn mũ, ga tÿ Galiléia tá ěmã tÿ Caná ěn ra. Tá tóg goj tÿ vinho han ja nÿgtĩ. Ěn tá cidade tÿ Cafarnaum vÿ kakó nĩ.

Cafarnaum tá pǎ'i mág tóg nÿgtĩ. Ti kosin vÿ kaga nÿ nĩ. ⁴⁷ Kÿ tóg mĕg mũ, Jesus tÿ Judéia tá kǎtÿg ja ti, ti tÿ Galiléia tá jun ja ti, pǎ'i mág ěn ti. Kÿ tóg ti venh kǎtĩ mũ. “Inh mré inh kósin venh kǎtÿg,” he tóg mũ, Jesus mÿ. “Kaga jagy tóg nÿ, kÿ tóg inh mÿ ti ter ha mĕ tĩ. Ā mÿ ti tÿ há' henh ke tũ?” he tóg, pǎ'i mág ti Jesus mÿ. ⁴⁸ Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “isÿ ěg tÿ nĕn han vǎnh han mũ ve sór ājag tóg mũ, ājag tÿ hĕn ri ke mũn inh ki ge jé,” he tóg, Jesus ti. ⁴⁹ Hã ra pǎ'i ěn tóg Jesus ti mÿ: “vó,” he mũ. “Kuri inh mré tÿg, ti ter tũ nĩ jé,” he tóg. ⁵⁰ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ha ā hã tÿg,” he mũ. “Há tóg nĩ ha, ā kósin ti,” he tóg. Kÿ tóg Jesus vĩ tag kri fi kÿ tĩ mũ sir, pǎ'i ěn ti.

⁵¹ Ti tÿg kÿ tóg ā camarada ag kato tĕ mũ. Tÿ vaj kÿ ke vĕ. Ti ĩn tá ag tóg kǎmũ mũ, kÿ ag tóg ti mÿ: “ā kósin tóg há' hé huri,” he mũ sir. ⁵² Kÿ tóg ag mÿ: “ti rǎ tÿ hĕ kǎ sa ra há' hé?” he mũ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “rǎké tá, meio dia pǎte ke sĩ,” he mũ. “Ěn kǎ ti rÿg tóg tũ' he mũ,” he ag tóg ti mÿ. ⁵³ Hora ěn kǎ Jesus tóg ti mÿ: “ā kósin vÿ há nĩ,” he ja nĩ. Kÿ tóg to jykrén há han mũ sir, pǎ'i ěn ti, kÿ tóg Jesus ki rǎ mũ, ti prũ fi ke gé, ti krĕ kar ag ke gé, ti camarada kar ag ke gé. ⁵⁴ Jesus vÿ ga tÿ Judéia tá kǎtÿg kÿ ga tÿ Galiléia ra tÿg ja nĩ. Ěn kǎ tóg milagre ěn han, kÿ tóg tÿ régre nÿtĩ, ti tÿ ěg tÿ nĕn ũ han vǎnh hyn han mũ ti.

5

Jesus tÿ ũn grĭn grĭn kÿ nÿ tÿ há' he

¹ Tag pãte Judeu ag tỹ festa há ù tóg kejẽn kutẽ mũ, kỹ Jesus vỹ Jerusalém ra tĩ mũ. ² Tá goj nig tóg nĩgtĩ, cidade jy ró jãnkã rã hã, jãnkã ẽn jijin hã vỹ: carneiro jo jãnkã, he mũ. Goj pẽnĩn tóg ãn tỹ 5 (ke) nỹtĩ, vẽn h kaga jo ãn. Goj ẽn jyjy hã vỹ: Betesda, he mũ. ³ Ẽn tá vẽn h kaga tỹ hẽn ri ke ag vỹ nỹtĩgtĩ, ùn kyvó ag, ùn tĩg vãn h ag, ùn grĩn grĩn kỹ nỹtĩ ag ke gé. ⁴ Goj vãn vãn he mũ jãvãn h kỹ ag tóg nỹtĩ. Kejẽn Topẽ tỹ jẽnẽ jafã vỹ goj ki rã kỹ tỹ vãnvãn he han mũ. Ẽn kã ù tỹ kãrãn vén mũ ẽn tóg há' he tĩ. Vẽn h kaga kar tỹ há' he ti tĩ, goj vãnvor mũ ẽn, ù tỹ ki ge vén mũ ag kar tỹ.

⁵ Ẽn tá ù tóg nĩgtĩ, ùn kaga ù. Kaga nĩ ki tóg 38 (ke) anos han mũ. ⁶ Kỹ Jesus tóg tá jun kỹ ti vég mũ, ti tỹ tá nỹn kỹ. Hã ra tóg ki kanhró nĩ, ti tỹ vãsỹ tá kaga nỹ ki. Kỹ tóg ti mỹ: “ã mỹ há' he sór tũ?” he mũ. ⁷ Hã ra tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Hã ra tóg tũ tĩ, ù tỹ goj kãkã inh fẽg ke ti,” he tóg, ùn kaga ti. “Goj tỹ vãn vãn he kỹ ag tóg inh jo kã ra ge tĩ, ijo tá jun kỹ,” he tóg, ùn kaga si ẽn ti.

⁸ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “jẽg ra,” he mũ. “Ã cama va tĩg,” he tóg, Jesus ti, ùn kaga si ẽn mỹ. ⁹ Vẽsỹmér tóg há' he mũ, kỹ tóg ã cama va tĩ mũ sir. Vẽn h kãn ke kurã ki ke vẽn, Jesus tỹ ti han mũ ti.

¹⁰ Ti tỹ vẽn h kãn ke kurã ki ã cama va tĩg kỹ pã'i ag tóg ti mỹ: “vẽn h kãn ke kurã ki ẽg tóg nẽn ù va tĩg ke tũ nĩ vẽn,” he mũ. “Ã tỹ nẽn han ke tũ han ã tóg mũ,” he ag tóg ti mỹ. ¹¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ũ tỹ isỹ há' he mũ ẽn vỹ inh mỹ: “ã cama va tĩg,” he ja nĩ, hã kỹ sóg va tĩ mũ,” he tóg. ¹² Kỹ ag tóg ti mỹ: “ũ nỹ ã mỹ: “ã cama va tĩg,” hé?” he mũ. ¹³ Hã ra tóg ki kagtĩg nĩ, ù tỹ ti tỹ há' he mũ ẽn ti. Jesus vỹ ti tỹ há' he kar

tĩg ja nĩ, vėsỹmér. E ag nỹtĩ, goj ẽn tá, vėnh kaga ag, hã kỹ Jesus tóg ag ré kỹ tĩg ja nĩ. Kỹ ũn kaga ja ẽn tóg ti jiji mẽ ja tũ nĩ.

¹⁴ Kar kỹ Jesus tóg ti ve mãn mũ, Topẽ jo ĩn tá. Kỹ tóg ti mỹ: “ha vé,” he mũ. “Ã tỹ inh há' hé. Topẽ vĩ mranh mãn sór tũg nĩ, ã tỹ ti vĩ mranh mãn mũ ra ã tóg ã kaga kãfór venh ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg ti mỹ, Jesus ti, ã tỹ ũ tỹ há' he ja ẽn mỹ.

¹⁵ Hã ra tóg tĩ mũ, pã'i ag mỹ Jesus ti tó jé. ¹⁶ Kỹ ag tóg ti tén sór mũ sir, ti tỹ vėnhkán ke kurã ki ũn kaga ẽn tỹ há' hen kỹ. ¹⁷ Hã ra Jesus tóg pã'i ag mỹ: “inh panh vĩ rãnrãj kỹ nĩ nĩ, ẽg jóg mág ti,” he mũ. “Kỹ sóg ver ti kóm isũ han ke mũ gé,” he tóg, Jesus ti, pã'i ag mỹ. ¹⁸ Kỹ ag tóg ti to jũ jagy han mũ. “Ti tén jé ẽg tóg ke mũ,” he ag tóg mũ sir jagnẽ mỹ. Vėnhkán ke kurã ẽn ki tóg ã tỹ nén han ke tũ ẽn han ja nĩ, Jesus ti, Judeu ag jykre tovãnh kỹ. Hã ra tóg Topẽ to: “inh panh vĩ tỹ ti nĩ,” he mũ gé. Ti tỹ vėsõ: “Topẽ ri ke ĩnh nĩ,” he vė. Hã kỹ ag tóg ti to jũ mũ, pã'i ag.

Jesus tỹ ã tỹ tỹ Topẽ kósın nĩ kãmén

¹⁹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ vėnh kãmén mũ. “Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ,” he tóg. “Èg jóg mág kósın vĩ ã pir mỹ nén ũ han ki kagtĩg nĩ. ã panh vég ti tĩ, ẽg jóg mág kósın ti, kỹ tóg ã tỹ ã panh ki nén vég mũ ẽn hã han tĩ. Èg jóg mág tỹ nén han mũ ẽn hã han tóg tĩ gé, ti kósın ti. ²⁰ Èg jóg mág vĩ ã kósın to há tãvĩ nĩgtĩ, hã kỹ tóg ti mỹ ã tỹ nén han mũ ẽn ven kãn mũ. Ti tỹ nén han mũ ũ ve ãjag huri, hã ra ãjag tóg ti kãfór venh ke mũ ver, ha vemnĩ, kỹ tóg ãjag mỹ e tĩnh mũ. ²¹ Tag ve jé ãjag tóg ke mũ, ha mẽ. Èg jóg mág tóg ũn kãgter mũ ag rĩnrĩn mãn tĩ, ag rĩnrĩn nỹtĩ

jé. Ęn ri ke han jé tóg ke mũ gé, ti kósín ti. Ā tỹ ùn rĩn mǎn mũ ěn rĩn mǎn jé tóg ke mũ. ²² Kĩ ěg jóg mág vỹ vĕnh kar jykre tugnỹm ke mũ, hǎ ra tóg ā kósín mỹ tag tovǎnh. ²³ Ti mỹ tóg tag tovǎnh, vĕnh kar tỹ ti to: “ùn mág vỹ tỹ ti nĩ,” he jé, ag tỹ ěg jóg mág to: “ùn mág vỹ tỹ ti nĩ,” he mũ tag ri ke. Ũ tỹ ti kósín mỹ: “ùn mág vỹ tỹ ā nĩ,” he jǎvǎnh kỹ tóg ěg jóg mág mỹ tag tónh ke tũ nĩ gé. Ti hǎ vỹ ā kósín jĕnĕ ja nĩgtĩ. Inh hǎ vĕ, ti kósín ti,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ “Ājag mỹ sóg tag tó mũ, ha mẽ. Ki hǎ sóg tó mũ, ha mẽ. Ũ tỹ inh vĩ jĕmĕg mũ ěn vỹ ter ke tũ nĩ, rĩr krỹg ja tũ ve jé tóg ke mũ, ti tỹ ù tỹ inh jĕnĕg mũ ěn ki rǎ kỹ jĕn kỹ. Ęn to tóg jũnh ke tũ nĩ, Topĕ ti. Ti ter ke vĕ vĕ, hǎ ra tóg ter ke tũ nĩ. ²⁵ Ki hǎ sóg tó mũ, ha mẽ. Kǎnhmar ùn kǎgter kỹ nỹtĩ ag vỹ Topĕ kósín vĩ mẽnh ke mũ, kỹ ùn tỹ ti vĩ mẽg mũ ag vỹ rĩnrĩr mǎn ke mũ. Kakó tǎvĩ ti nĩ ha, ag rĩnrĩr mǎn ke kurǎ ti. ²⁶ Inh panh vỹ ā pir mỹ vĕnh kar rĩnrĩr han ki kanhró nĩ, hǎ ra tóg inh mỹ ā jykre tag nĩm gé, sỹ vĕnh kar rĩnrĩr han mǎn jé gé, isỹ tỹ ti kósín nĩn kỹ. ²⁷ Kỹ tóg inh mỹ: “ĕprǎ ke kar jykre tugnỹm nĩ,” he ja nĩgtĩ, isỹ tỹ ĕprǎ ke fi kósín nĩn kỹ. ²⁸ Tag hỹn tóg ājag mỹ e tĩ, sỹ ājag mỹ: “vĕnh kar rĩnrĩr han jé sóg ke mũ,” hen kỹ. Sỹ ke há vĕ, hǎ ra. Kejĕn ùn kǎgter mũ kar ag vỹ inh vĩ mẽnh ke mũ, kỹ ag tóg ājag kej tá kǎpa kǎn ke mũ. ²⁹ Kỹ ùn tỹ vĕnh jykre há han mũ ag vỹ rĩnrĩr mǎn kỹ rĩr krỹg ja tũ ěn venh ke mũ, jǎvo ùn tỹ vĕnh jykre pǎno han mũ ag rĩnrĩr mǎn sĩ han kỹ nũgme ki vǎr kǎn ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ vĕnh kǎmĕn mũ

³⁰ Kĩ tóg ag mĩ: “inh pi(jé) isỹ vėsóg ki nén to jykrén mũ ên han tĩ,” he mũ, Jesus ti. “Inh panh tỹ inh mĩ nén tó mũ ên hã tó sóg tĩ, isỹ vėnh kar jykre tugnỹm ken kỹ. Hã kỹ sóg ki hã tó tĩ, isỹ vėsóg ki to jykrén tũ nĩn kỹ. Ủ tỹ inh jẽnẽg mũ ên tỹ inh mĩ nén tó mũ ên hã tó sóg tĩ, hã kỹ tóg há kar nĩ,” he tóg.

³¹ “Kỹ isỹ vėsó: “ẽg jóg mág vỹ inh jẽnẽ, inh panh ti,” henh mũ ra ãjag tóg inh mỹ: “ã ón nẽ,” henh ke mũ vė. ³² Ủ vỹ iso: “Topẽ vỹ ti jẽnẽ,” he mũ. Hã ra tóg ki hã tó mũ, ủ tỹ iso tag tó mũ ti. ³³ Kỹ ãjag tóg João ki jẽmẽ sór ja nĩ gé, hã kỹ ãjag tóg ti mỹ vėnh vĩ jẽnẽ ja nĩgtĩ. Kỹ tóg ãjag mỹ inh kãmén há han ja nĩgtĩ gé. ³⁴ Hã ra tóg inh mỹ tỹ nén ủ tũ nĩ, ẽprã ke tỹ iso: “Topẽ vỹ ti jẽnẽ,” hen kỹ. Hã ra sóg ãjag mỹ João vĩ tó mũ, ãjag tỹ ti vĩ kri fi jé, ãjag tỹ inh ki ge jé, ãjag krenkren jé,” he tóg, Jesus ti.

³⁵ “João vỹ ãjag mỹ lampiãõ gru ri ke ja nĩ, ãjag mỹ kurã sĩ han kỹ, ti tỹ ãjag mỹ Topẽ vĩ kãmén ja nĩn kỹ. Kỹ tóg ãjag mỹ sér tĩ ja nĩ, hã ra tóg kurã e han tũ nĩ. ³⁶ João vỹ ãjag mỹ inh kãmén ja nĩ, hã ra nén ủ vỹ inh kãmén tĩ gé, kỹ tóg João vĩ kãfór nĩ. Inh panh vỹ inh mỹ: “ẽprã ke ag tỹ nén han vãnh hyn han nĩ, milagre ti,” he ja nĩ, hã kỹ sóg hyn han tĩ. Isỹ milagre hyn han mũ tag vỹ inh kãmén há han tĩ gé. ãjag tỹ milagre tag vigven kỹ ãjag tóg ki kanhrãn ke mũ vė, ẽg jóg mág tỹ inh jẽnẽ jan ki, inh panh ti. ³⁷ Kar kỹ ẽg jóg mág vỹ, ủ tỹ inh jẽnẽg mũ ên vỹ inh kãmén tĩ gé. Ti vĩ jẽmẽg tũ ãjag nỹtĩ, kỹ ãjag tóg ti vėg tũ nĩ gé. ³⁸ Kỹ ãjag tóg ti vĩ to jykrén há han tũ nĩ gé, ãjag tỹ inh ki ge sór tũ nỹtĩn kỹ. Ti hã vỹ inh jẽnẽ. ³⁹ Topẽ vĩ to ke ãjag tóg tĩ. Há ti nĩ, tag ti. “Ëg tỹ Topẽ vĩ rá to ken kỹ ẽg hỹn rĩr krỹg ja tũ venh ke

mũ,” he ãjag tóg tĩ. Inh hã vỹ ki rán kỹ nĩ, ha mẽ, hã kỹ ki ve há han nĩ, vẽn rán ki,” he tóg. ⁴⁰ “Hã ra ãjag tóg inh ki ge sór tũ nĩ. ãjag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ra ãjag rĩnrĩr kỹ nỹtĩnh mũ vễ,” he tóg, Jesus ti.

⁴¹ “Ëprã ke ag tỹ inh mỹ vĩ há han tũ ra tóg inh mỹ tỹ nén ù tũ nĩ. ⁴² Hã ra sóg ãjag jykre ki kanhró nĩ. ãjag pi(jé) Topẽ to há nỹtĩ’. ⁴³ ãjag mỹ sóg: “ẽg jóg mág vỹ inh jẽnẽ,” henh kãtĩg ja nĩ, hã ra ãjag tóg inh vĩ mẽ sór tũ nỹtĩ. Û tóg kejẽn ãjag mré vẽnén kãtĩg ke mũ, Topẽ tỹ ti jẽnẽg tũ (hã) ra. Ën vĩ jẽmẽ jé ãjag ke mũ, ha vemnĩ. ⁴⁴ Inh ki ge sór tũ ãjag nỹtĩ, ãjag tỹ ãprã ke ag vĩ jẽmẽn kỹ. Ëprã ke ag tỹ ãjag mỹ vĩ há han kỹ tóg ãjag mỹ sér tĩ. Kỹ ãjag tóg Topẽ tỹ ãjag mỹ nén tónh ke mũ mĩ êkrég tũ nĩgtĩ. “Inh jykre mỹ ti mỹ há nĩ vỹ?” he sór tũ ãjag nĩ. ⁴⁵ ãjag hỹn iso: “ti hỹn ẽg to vĩ kónãn sór mũ, ẽg jóg mág mỹ,” he tĩ. Hã tũ vễ. Û tỹ ãjag to vĩ kónãn ke mũ hã vỹ tỹ Moisés nĩ, ãjag tỹ ù to: “ti hỹn ẽg to há tăvĩ nĩ,” he mũ ẽn ti. ⁴⁶ ãjag tỹ Moisés vĩ kri fi (hã) ra ãjag tóg inh vĩ kri nĩm ke mũ gé vễ vễ. Moisés vỹ iso livro han ja nĩ, ha mẽ. ⁴⁷ Hã ra ãjag tóg ti vĩ rá kri fi sór tũ nĩ, hã kỹ ãjag tóg inh vĩ kri nĩm sór tũ nĩ gé,” he tóg, Jesus ti. Tĩ tỹ pã'i ag mỹ vẽn kãmén hã vễ.

6

Jesus tỹ ùn e jẽn

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Tag pãte Jesus tóg kejẽn ga tỹ Galiléia tá goj nig fĩn rãm mũ. Goj ẽn jiji hã vỹ: Tiberiades, he mũ. ² Kỹ ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ ti venh kãmũ mũ, ti nón, ùn e tăvĩ ag. Tĩ tỹ nén han vãn hyn han mũ ẽn ve ja ag tóg

nĩ, ti tỹ ãn kagyga ag tỹ há' he mũ ti. ³ Kĩ Jesus tóg pãnonh tá ã mré mũ tĩ ag mré nĩ nĩ. ⁴ Festa tỹ Páscoa ãn vỹ kakó nĩ ha, Judeu ag tỹ festa han tĩ ãn ti. ⁵ Kĩ Jesus vỹ ãn e ãn ki ãvãnh mũ, ã tỹ ti vỹ mẽnh kãmũ mũ ag ki. Kĩ tóg Filipe mẽ: “ẽg hỹn hẽ tá vễjẽn venh ke mũ, ẽg tỹ ãn e tag ag mẽ ven jé?” he mũ, Jesus ti. ⁶ Filipe mẽ tóg ke mũ, ti tỹ to ti jykre ve jé. Jãvo Jesus vỹ to jykren há han huri, ti tỹ nén han ke mũ ãn to.

⁷ Kĩ Filipe tóg ti mẽ: “ẽg tỹ ãn e tag ag mẽ nén ã sĩ ven jé ẽg hỹn jãnkamy tỹ hẽn ri ke to comprar henh ke mũ, hã ran kãkyn kenh ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Filipe ti.

⁸ Kĩ ag mré tĩ ã tóg, André he mũ ãn tóg, Simão Pedro jãvy ãn tóg Jesus mẽ: ⁹ “kỹrũ ã tóg cevada tỹ ãmĩ tỹ 5 (ke) ma kãtĩg ja nĩ, kãkufár rãgre mré,” he mũ. “Hã ra tóg tỹ nén ã tũ pẽ nĩ, vễjẽn sĩ tag. E tãvĩ ag nỹtĩ,” he tóg mũ, André ti.

¹⁰ Hã ra Jesus tóg: “ag mẽ: “nĩgnĩ ra,” hé,” he mũ. Kĩ ag tóg nĩgnĩ mũ. Tá tóg re gỹnh nĩ, hã kỹ ag tóg tá nĩgnĩ kỹ nỹtĩ. ãn tỹ 5 mil (ke) ag hỹn tá nỹtĩ, ẽg tỹ ag tãvĩ tón kỹ, hã ra fag tóg tá nỹtĩ gé, gĩr tỹ hẽn ri ke ke gé. ¹¹ Ag nĩgnĩ kỹ Jesus tóg ãmĩ ãn mãg mũ, kỹ tóg Topẽ mẽ: “há ti nĩ,” he mũ. Kĩ tóg ag mẽ vẽn kãpópãm mũ sir, kãkufár ãn ke gé. Kỹ vẽn kar vỹ ag tỹ nén ko sór mũ ãn ko mũ sir. Sĩ tũ tóg nĩ, vễjẽn ti. ¹² Ag funfór nỹtĩn kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mẽ: “ag tỹ ko ja tũ ãn génh mũjẽg, ti vãgfor tũ nĩ jé,” he mũ. ¹³ Kĩ ag tóg kěj tỹ 12 (ke) fãn mũ, cevada tỹ ãmĩ tỹ 5 (ke) ãn ke tỹ, vẽn e ãn tỹ ko kar kỹ.

¹⁴ Kĩ tóg ag mẽ e tĩ, ag tỹ Jesus tỹ milagre tag han mũ ven kỹ. Kĩ ag tóg ti to: “Topẽ vỹ tó tĩ ãn hã vẽ,”

he mũ. “Ëg tỹ ùn jãvãnh mũ ãn hỹn tóg,” he ag tóg, Jesus to. ¹⁵ Hã ra Jesus vỹ ki kanhró nĩ, ag tỹ nén han sór mũ ti. Ag tỹ Jesus tỹ pã'i mág tỹ rei han sór vê. Tag ki kanhró tóg nĩ, Jesus ti. Hã kỹ tóg ã pir mỹ tĩ mũ, pãnónh ra, vãnh péju jé.

Jesus tỹ goj nig kri tĩ (Mt 1422-33; Mc 645-52)

¹⁶ Kutyg ke mũ ra ti mré mũ tĩ ag tóg goj nig ra mũ mũ. ¹⁷ Barco kãra ge kỹ ag tóg goj fĩn rãm sór kỹ Cafarnaum ra mũ sór mũ. Kejẽn tóg kuty pẽ nỹ ha, hã ra Jesus tóg ag to vỹn ke ja tũ nĩ ver. ¹⁸ Kỹ vãhã kóho jũ vỹ kãtĩ mũ, kỹ goj vỹ krém ke mũ. ¹⁹ Mũ sĩ han ja ag nĩ, 5 (ke) quilômetros, hỹn, ke tũ nĩ kỹ 6 (ke) quilômetros, goj kri. Vãhã ag tóg Jesus vég mũ sir, ti tỹ goj kri tĩg kỹ. Ag barco ki tóg jun mũ. Kỹ ag kanẽ tóg jũrũn ke mũ. ²⁰ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “inh hã vê, mũmẽg tũg nĩ,” he mũ. ²¹ Kỹ tóg ag mỹ sér tĩ, kỹ tóg barco kãra rã mũ sir, ag mré. Ti tỹ ag mré nĩn kỹ ag tóg kãnhmar junjun mũ, kafã ù tá.

Vãnh kar tỹ Jesus ve sór

²² Hã ra vãnh e ãn vỹ kafã ù tá nỹtĩ ver. Tỹ vaj kỹ ag tóg Jesus jãvãnh mũ, tá. Ti jãvãnh kỹ ag tóg: “barco pir vỹ kã nỹ ja nĩ, kuty kỹ,” he mũ. “Kỹ ti mré mũ tĩ ag vỹ barco ãn kãra ge kỹ mũ ja nĩ, hã ra tóg ag mré tĩg ja tũ nĩ,” he ag tóg mũ sir jagnẽ mỹ, ùn e ãn ag. Tag tó mũ ra ag tóg Jesus vég tũ nĩ gé. ²³ Kỹ barco ù tóg ki junjun mũ, cidade tỹ Tiberiãdes tá kãmũ ù. Vãnh e ãn tá ag tóg junjun mũ. Tá Jesus vỹ ãmĩ to Topẽ mré vĩ ja nĩ, kar kỹ tóg vãnh e ãn mỹ vãnh kãpópãm ja nĩ. ²⁴ Barco tỹ tá junjun mũ ra ag tóg kãra ge kỹ mũ mũ sir, Cafarnaum ra, ti ve jé. “Ki ti tũ nĩ, ti mré mũ tĩ ag vỹ ki tũgtũ nĩ gé. Mũ nỹ, ti

nón,” he ag tóg mũ sir, ùn e ag, hã kÿ ag tóg ti nón mũ mũ.

Kanhkã tá pã

²⁵ Ag tÿ Cafarnaum tá junjun kÿ ag tóg tá ti vég mũ sir, goj nig kafã ù tá, ùn e ên ag. Kÿ ag tóg ti mÿ: “hẽ ri ken kÿ ã ki jun?” he mũ.

²⁶ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ha mẽ, ki hã sóg tó mũ,” he mũ. “Ăjag tÿ ẽmĩ ko ja tugrĩn ăjag tóg inh ve sór mũ,” he tóg. “Sÿ milagre hyn han tí ẽn vég ăjag tóg tĩ, hã ra ăjag tóg to jykrén há han tũ nĩgtĩ,” he tóg. “Ăjag tógá nÿtĩ tag hã ve sór ăjag tóg mũ. ²⁷ Ęg tÿ tag ki vễjẽn vég mũ ẽn vÿ kãnhmar tũ henh ke mũ, kÿ tag tãvĩ to vãsãn sór tũg nĩ. Vễjẽn ù jé vãsãn nĩ, ẽmĩ tÿ ăjag rĩnrĩr pẽ han mũ ẽn jé, ẽmĩ kórég vãnh ẽn jé. Sÿ ăjag mÿ ẽmĩ ẽn nĩm sór vễ. Ęg jóg tÿ Topẽ tÿ inh mÿ vễnh rãnrãj nĩm ja hã vễ. Ti tÿ inh mÿ tag tó hã kÿ sóg ăjag mÿ nĩm sór mũ, ẽmĩ ti. Tÿ sóg ẽprã ke fi kósin nĩ mÿr,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

²⁸ Kÿ ag tóg ti mÿ: “kÿ ẽg hÿn hẽ ri kenh ke mũ, ẽg tÿ Topẽ jykre han jé?” he mũ. ²⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Topẽ tÿ ùn jẽnẽg mũ ẽn ki gemnĩ,” he mũ. ³⁰ Kÿ ag tóg ti mÿ: “kÿ ã hÿn ne han ke mũ, ẽg tÿ ve kÿ ã ki gen jé?” he mũ. “Ă hÿn ne han há nĩgtĩ? ³¹ Ęg jóg'jóg ve ag vÿ kanhkã tá pão ẽn kó, maná he mũ ẽn, ag tÿ ga kórég ẽn mĩ mũn kÿ. Ag to tag vÿ rán kÿ nĩ, ha mẽ: “kanhkã tá tóg ag mÿ pão jẽnê, ag tÿ ko jé,” he ja tóg nĩ, Topẽ vÿ tÿ rán kÿ nĩ ki. Jãvo ã hÿn ẽg mÿ ne han ke mũ?” he ag tóg, Jesus mÿ, ti vÿ kãfãn kÿ.

³² Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Moisés pi(jé) ăjag mÿ kanhkã tá pão pẽ nĩm ja nĩ,” he mũ. “Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ,” he tóg. “Û tÿ ăjag mÿ kanhkã tá pão

pě nĩm mũ ěn vỹ tỹ inh panh nĩ. ³³ Topě jamĩ vỹ kanhkã tá kãtére mũ. Ěn vỹ ěprã ke kar rĩnrĩr han mũ,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ Kĩ ag tóg ti mỹ: “ěg mỹ ěmĩ ěn nĩm, kurã kar ki,” he mũ. ³⁵ Kĩ Jesus tóg ag mỹ vĕnh kãmén mũ sir. “Inh hã vỹ tỹ ěmĩ ěn ri ke nĩ, inh hã vỹ ãjag rĩnrĩr han ke mũ,” he tóg. “Ěg tỹ vĕjĕn ko mũ ra ěg tóg kãnhmar kókĩr mãn' he tĩ, goj kron mãn sór ěg tĩ gé. Ũ tỹ iso kãtĩg mũ ěn mỹ tóg hã ra sér tĩnh mũ, ti tỹ inh ki rã kỹ. Ti mỹ sér tĩ ěn vỹ tũg' henh ke tũ pě nĩ. Isỹ ti mỹ vĕnh jykre nĩm ke mũ ěn vỹ vĕjĕn kãfór nĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁶ “Hã ra ãjag tóg ãjag tỹ inh vég mũ ra inh ki ge sór tũ nĩ. ³⁷ Inh panh vỹ ũ ag kuprĕg mũ, ag tỹ tỹ isũ nỹtĩ jé. Ěn ag vỹ iso kãmũ tĩ. Ũ tỹ iso kãmũ tĩ kar ag vỹ inh mỹ há nỹtĩ. Inh pi(jé) ũ mỹ: “inh mré kãtĩ tũg,” henh ke mũ'. ³⁸ Kanhkã tá sóg kãtére ja nĩ. Inh pi(jé) isỹ vĕsóg ki nén to jykrén mũ ěn han sór mũ'. Ũ tỹ inh jĕnĕg mũ tỹ inh mỹ nén tó mũ ěn hã han sóg tĩ, hã jé sóg tá kãtére ja nĩ. ³⁹ Ti tỹ inh mỹ nén tó mũn hã vĕ, ha mẽ. “Isỹ ã mỹ ũn jĕnĕnh ke mũ ěn ki rĩr há han nĩ, ag vãgfor tũ nĩ jé,” he ja tóg nĩ, inh mỹ, inh panh ti. Hã kỹ sóg ke mũ. Kỹ sóg ag rĩnrĩn mãn ke mũ, kurã tỹ ěgno ki. ⁴⁰ Hỹ, tag vỹ inh panh mỹ há nĩ. Ũ tỹ ti kósin to kãmũ mũ ěn mỹ tóg rĩr krỹg ja tũ ven ke mũ, inh panh ti, ũ tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag kar mỹ. Kỹ sóg kurã tỹ ěgno ki ag rĩnrĩn mãn kãn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Judeu ag mỹ vĕnh kãmén hã vĕ.

Ěg tỹ Jesus nĩ konh ke

41 Kÿ Judeu ag tóg Jesus kato vĩ mũ, ti vĩ to, ti tỹ ag mỹ: “ẽmĩ tỹ kanhkã tá kãtére mũ ẽn ri ke inh nĩ,” hen kỹ. 42 “Ti ki kanhró ẽg nỹtĩ,” he ag tóg mũ. “José kósin vê, Jesus tag ti. Ti han mũ fag ki kanhró ẽg nỹtĩ. Hã ra tóg vêso: “kanhkã tá sóg kãtére,” he sór mũ’,” he ag tóg mũ, Jesus to.

43 Hã ra tóg ag mỹ: “iso vĩ kónãn tũg nĩ, jagnẽ mỹ,” he mũ. 44 “Inh panh tỹ ùn krĩn mũ ag hã vỹ iso kãmũnh mũ. Û tỹ iso kãmũ mũ ag rĩnrĩn mãn jé sóg ke mũ, kurã tỹ ẽgno ki. 45 Topẽ vĩ tó tĩ ù vỹ tag rán ja nĩ, ha mẽ: “Topẽ vỹ vẽn kar kanhrãn ke mũ,” he ja ti nĩ. Hã kỹ ù tỹ inh panh vĩ mẽg mũ ag hã tóg iso kãmũnh ke mũ, inh panh tỹ ùn kanhrãn mũ ag. 46 Ẽprã ke ù pi(jé) inh panh ve ja nĩ. Û tỹ Topẽ tá kãtĩ mũ ẽn hã vỹ ti ve ja nĩ, inh,” he tóg, Jesus ti.

47 “Sỹ ãjag mỹ ki hã tó mũn hã vê. Û tỹ inh ki rã mũ ẽn vỹ rĩr krỹg ja tũ ẽn venh ke mũ. 48 Inh hã vỹ ẽmĩ pẽ ri ke nĩ, inh hã vỹ ãjag rĩnrĩr han ke mũ. 49 ãjag jóg jóg ve ag vỹ, ag tỹ ga kórég mĩ mũn kỹ ag tóg kanhkã tá ẽmĩ ẽn ko ja nĩgtĩ, maná he mũ ẽn, ag tỹ ko mũ (hã) ra ag tóg kãgter kãn. 50 Û tỹ ẽmĩ tỹ ẽg rĩnrĩr han mũ ẽn ko kỹ, ù tỹ kanhkã tá kãtére ja ẽn ki rã kỹ tóg ter ke tũ pẽ nĩ. 51 Ẽmĩ ẽn hã vỹ tỹ inh nĩ, inh hã vỹ kanhkã tá kãtére, inh hã vỹ ãjag rĩnrĩr han ke mũ. ãjag tỹ ẽmĩ tag ko kỹ ãjag ter ke tũ pẽ nĩ. Isỹ vẽn kar mỹ vễjẽn nĩm ke hã vê, hã vỹ: inh nĩ, he mũ. ãjag tỹ inh nĩ kon kỹ ãjag rĩnrĩr nỹtĩnh mũ,” he tóg, Jesus ti.

52 Kÿ Judeu ag vỹ jagnẽ mỹ: “ti mỹ ẽg mỹ ã nĩ nĩm ke mũ, ẽg tỹ ti nĩ ko jé?” he mũ. “Vẽnhmỹ ti nĩ, tag,” he ag tóg mũ.

⁵³ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “isÿ ãjag mÿ ke há vĕ,” he mÿ. “Ãjag tÿ inh nĩ ko sór tũ nĩn kÿ, ãjag tÿ inh kyvénh kron sór tũ nĩn kÿ, ãjag rĩnrĩr ke tũ pĕ nĩ. Tÿ sóg ĕprã ke fi kósin nĩ,” he tóg, Jesus ti. ⁵⁴ “Û tÿ inh nĩ ko kÿ, ù tÿ inh kyvénh kron kÿ tóg rĩr krÿg ja tũ venh ke mÿ, kÿ sóg ti rĩn mãn ke mÿ, kurã tÿ ĕgno ki. ⁵⁵ Inh nĩ vÿ tÿ vĕjĕn pĕ nĩ, inh kyvénh vÿ tÿ ĕg tÿ kron jafã pĕ nĩ gé. ⁵⁶ Û tÿ inh nĩ kon kÿ, ti tÿ inh kyvénh kron kÿ tóg inh ki rá kÿ jĕ nĩ, kÿ sóg ti kãki nĩ gé. Jagnĕ mré ke vÿ tÿ ĕg nÿtĩ. ⁵⁷ Inh panh vÿ rĩr nĩ. Ti hã vÿ inh jĕnĕ, ti tugrĩn sóg rĩr jĕ. Kÿ ù tÿ inh ki rá mÿ ĕn vÿ isugnĩn rĩr ke mÿ gé. ⁵⁸ Ĕmĩ tÿ kanhkã tá kãtére jan hã vĕ. Æjag jóg'jóg ve ag tÿ ĕmĩ ko ja ĕn ri ke tũ ti nĩ. Ag hã vÿ ãjag tÿ ko mÿ ra kãgter kãn ja nĩgtĩ. Û tÿ ĕmĩ pĕ tag ko kÿ tóg ter mãn ke tũ nĩ. Inh ki rá to ken hã vĕ,” he tóg, Jesus ti.

⁵⁹ Cafarnaum tá tóg ag kanhrãn mÿ, kÿ tóg ag mÿ vĕnh kãmén kãn mÿ, Jesus ti, ag tÿ vĕnh kanhrãn jafã ĕn krĕm.

Û tÿ ón kÿ Jesus mré mÿ tĩ ag tÿ ti tovãnh

⁶⁰ Kÿ tóg ti mré mÿ tĩ ù ag mÿ e tĩ, ti vĩ ti. Kÿ ag tóg: “ti vĩ vÿ ĕg mÿ mĕ jagy tĩ,” he mÿ. “Mĕ jãvãnh ĕg tóg nÿtĩ, ti tÿ ùri ĕg mÿ nén tó mÿ tag ti,” he ag tóg mÿ.

⁶¹ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tÿ ti vĩ tag to vĩ kónãn mÿ ti. Hã kÿ tóg ag mÿ: “tag mÿ ãjag mÿ há tũ nĩ?” he mÿ. ⁶² “Kÿ ãjag hÿn hĕ ri kenh ke mÿ, ãjag tÿ hĕn ri ke mÿn isÿ kanhkã ra tĩg mãn ven kÿ, isÿ hĕ tá kãtére ja ĕn ra tĩg mãn kÿ, isÿ tÿ ĕprã ke fi kósin nĩn kÿ?” he tóg. ⁶³ “Û tÿ ĕg rĩnrĩr han mÿ vÿ tÿ Topĕ kuprĩg ti nĩ. Isÿ ãjag mÿ inh nĩ ko mÿ tag

to ken hã vễ, hã vỹ: inh ki rã, he mũ. Inh vĩ tag ki króm tigrĩn ãjag rĩnrĩr nỹtĩnh ke mũ. ⁶⁴ Hã ra ãjag tóg inh vĩ kri fi sór tũ nỹtĩ,” he tóg, Jesus ti. Ag jykre ki kanhró tóg nĩ, vễsóg ki, Jesus ti, hã kỹ tóg ke mũ. Û tỹ ón kỹ ã ki ge mũ ẽn ki kanhró tóg nĩ. Kỹ tóg ù tỹ pã'i ag mỹ ti tónh ke mũ ẽn ki kanhró nĩ gé. ⁶⁵ Kỹ tóg ag mỹ: “hã kỹ sóg ãjag mỹ: “inh panh tỹ ùn krĩn mũ ag hã vỹ iso kãmũnh ke mũ,” he ja nĩ,” he mũ, Jesus ti.

⁶⁶ Jesus vĩ tag tigrĩn ti mré mũ tĩ ù ag tóg ti tovãnh mũ sir, ti mré ag mũ mãn tũ nĩ. ⁶⁷ Kỹ Jesus tóg ù tỹ 12 (ke) ag mỹ: “ãjag hỹn isovãnh sór mũ gé,” he mũ.

⁶⁸ Kỹ Simão Pedro tóg ti mỹ: “ẽg tỹ ã tovãnh mũ ra ẽg hỹn ù mré mũnh ke mũ'?” he mũ. “Ã hã vỹ ẽg mỹ Topẽ vĩ tó tĩ, kỹ ẽg tóg rĩr krỹg ja tũ vễnh ke mũ, ẽg tỹ ã vĩ kri fi kỹ. ⁶⁹ ã ki ẽg ge kỹ nỹtĩ, kỹ ẽg tóg ã ki kanhró nỹtĩ. Cristo vỹ tỹ ã nĩ, Topẽ vỹ ẽg mỹ ã jẽnẽ,” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ.

⁷⁰ Kỹ Jesus tóg ù tỹ 12 (ke) ag mỹ: “ãjag kuprẽg inh,” he mũ, “hã kỹ ãjag tóg tỹ ù tỹ 12 (ke) nỹtĩ,” he tóg. “Hã ra ãjag kãmĩ ùn pir vỹ tỹ Japo tũ nĩ jãvo,” he tóg, Jesus ti. ⁷¹ Ti tỹ Judas ẽn tó vễ, Simão Iscariotes kósin ẽn. Ẽn vỹ kejẽn Jesus tovãnh kỹ pã'i ag mỹ ti ven, ag tỹ ti se jé. Û tỹ 12 (ke) ag kã ù ja vễ, Judas ti. Hã ra Jesus tóg ti tỹ nén han ke mũ ẽn ki kanhró ja nĩ.

7

¹ Tag pãte Jesus tóg ga tỹ Galiléia mĩ tĩ mũ. Ga tỹ Judéia ra tĩg sór tũ ti nĩ ver, ag tỹ Judéia tá ti tén sór nỹtĩn kỹ, Judeu ag pã'i ag. ² Kejẽn tóg Judeu ag tỹ festa há ù tá krỹg mũ. Festa ẽn kurã ki ag tóg pãjó

krēm nýtĩ, Jerusalém tá. ³ Kÿ Jesus jãvy ag tóg ti mÿ: “ga tÿ Judéia ra tĩg nĩ, Jerusalém ra,” he mũ. “Ã tÿ tag hã ki milagre hyn han kÿ tá ã mré ke ag tóg vég tũ nĩgtĩ, hã kÿ cidade mág ra tĩg nĩ. ⁴ Vēnh kar tÿ ěg jykre ve jé ěg tóg vēnh kar rĩnve ěg tÿ nén han ke mũ ěn han tĩ. Hã ra ã tóg ag vatánh tá milagre ti hyn han tĩ. Ag rĩnve han nĩ, ã tÿ nén han ke ti,” he ag tóg mũ, Jesus mÿ, ti jãvy ag. ⁵ Ag pi(jé) ti ki ge kÿ nýtĩ', ti jãvy ag, hã kÿ ag tóg ti to é he mũ.

⁶ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “inh kurã vÿ jun ja tũ nĩ ver, hã kÿ sóg tĩg sór tũ nĩ ver,” he mũ. “Ãjag hÿn kurã tũ nýtĩ, kurã kar hÿn ãjag mÿ há nýtĩ, hã ra sóg kurã nĩ. ⁷ Ũ tÿ iso jũ mũ ag pi(jé) ãjag to kórég nýtĩ', hã ra ag tóg iso kórég nýtĩ, isÿ ag mÿ: “ãjag jykre vÿ kórég pē nĩ,” hen kÿ. ⁸ Ha festa venh mÿjēg inhhã. Inh pi(jé) tĩg sór mũ', ver'. Inh kurã vÿ jun ja tũ nĩ ver,” he tóg, Jesus ti, ã jãvy ag mÿ. ⁹ Tag tó kar kÿ tóg ver ga tÿ Galiléia mĩ tĩ mũ.

Jesus tÿ festa venh tĩ

¹⁰ Ti jãvy ag mũ kar kÿ kejēn Jesus tóg tĩ mũ gé, Jerusalém ra, festa ěn ve jé. Hã ra tóg vēnh kar vatánh tá tĩ mũ, vēnh péju kÿ. ¹¹ Kÿ Judeu ag tóg festa ki ti jãvãnh mũ. Jagnē mÿ ag tóg: “ti hē kã nĩ?” he mũ. ¹² Vēnh kar vÿ ti to vĩ mũ. Ũ ag tóg ti to: “ũn há vÿ tÿ ti nĩ,” he mũ. Jãvo ũ ag tóg: “vó, ěg mÿ tóg ón tĩ,” he mũ gé. ¹³ Hã ra ag tóg jamã hár(a) ti to vēmén tũ nĩgtĩ, pã'i ag kamēg kÿ.

¹⁴ Festa kuju ki Jesus kejēn Topē jo ĩn ra tĩ mũ, ag kanhrãn jé. ¹⁵ Kÿ ti vĩ tóg vēnh kar mÿ e tĩ. “Estudo mág han ja tũ ti nĩ, hã ra tóg ki kanhró pē nĩ,” he ag tóg mũ ti to, pã'i ag.

16 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “isÿ ãjag mÿ Topẽ vÿ tó vẽ,” he mÿ. “Inh jykre pijé'. Û tÿ inh jënẽg mÿ ãn jykre hã vẽ,” he tóg. 17 “Û tÿ Topẽ vÿ ki króm sór mÿ ag vÿ ki kanhró nÿtÿnh mÿ, sÿ ãjag mÿ ti jykre tó mÿ tag ti ki. Isÿ vêsóg ki sÿ nén tónh ke to jykrén mÿ pijé',” he tóg. 18 “Û tÿ ã tÿ vêsóg ki nén to jykrén mÿ ãn tó kÿ tóg tÿ ãn mág nÿ sór mÿ. Hã ra sóg ã tÿ inh jënẽg mÿ ãn to: “ãn mág vÿ tÿ ti nÿ,” he mÿ. Hã kÿ ãjag tóg ki kanhró nÿtÿ, isÿ ki hã tó mÿn ki. Inh pi(jé) vënh jykre vënhmÿ tó tí'. 19 Moisés vÿ ãjag jyvën ja nÿgtÿ. Topẽ jykre to. ãjag tÿ ne jé ti vÿ han tÿ nÿ nẽ? Isÿ ti vÿ ki króm mÿ ra ãjag tóg isén sór mÿ',” he tóg, Jesus ti.

20 Kÿ ãn e ãn ag tóg ti mÿ: “krÿ vënhmÿ ã tóg nÿ.” he mÿ. “ã tén sór tÿ ãn nÿtÿ,” he ag tóg mÿ, Jesus mÿ.

21 Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “milagre pir han ja inh nÿ, vënhkán ke kurã ãn ki, kÿ tóg ãjag mÿ e tí,” he mÿ. 22 “Vënhkán ke kurã ki ãjag tóg gÿr ag gré junun fár kym tí gé, Moisés tÿ ãjag mÿ: “ti mur pãte kurã tÿ 8 (ke) ki ti kym nÿ,” he ja nÿ ãn kÿ. Hã ra ã tÿ ã krẽ fár kym vén pi(jé) tÿ Moisés nÿ ja nÿ'. Ti jo ke ã ja vë, ã tÿ kym vén ja ti. 23 ãjag tÿ Moisés vÿ ki króm jé ãjag tóg vënhkán ke kurã ki gÿr fár kym tí. Hã ra ãjag tóg iso jÿ sór mÿ, isÿ vënhkán ke kurã ki ãn kaga pir tÿ há' hen kÿ. 24 Ón kÿ ãjag tóg iso jÿ sór mÿ. Inh jykre vÿ ãjag mÿ kórég nÿ ve nÿ. ãjag tÿ to jykrén há han mÿ ra ãjag tóg inh jykre há nÿ venh mÿ vë,” he tóg, Jesus ti.

Ag tÿ Jesus to: “ti mÿ tÿ Cristo nÿ vÿ?” he

²⁵ Kĩ Jerusalém tá ke ag tóg Jesus to: “ti tén sór ja ag tóg nĩ,” he mũ. ²⁶ “Hã ra tóg jatun mũ vãnh kar mré vēmén jẽ nĩ. Ti mũ ag tóg vĩ tũ nĩ, pã'i ag. Ag mũ hên ri ke mũn ti to: “Cristo vĩ tỹ ti nĩ, Topẽ tỹ ãn jẽnẽg mũ vĩ tỹ ti nĩ,” he mũ vĩ, ẽg pã'i ag?” he ag tóg mũ, Jesus to. ²⁷ “Hã ra ẽg tóg ti tỹ hên tá kãĩ mũ ki kanhró nỹĩ. Cristo ẽn kãĩg kỹ ẽg tóg ti tỹ hên tá kãĩg mũ ki kãĩg nỹĩnh mũ, kỹ ti hỹn tỹ Cristo tũ nĩ,” he ag tóg mũ, Jesus to.

²⁸ Hã ra Jesus tóg Topẽ jo ãn tá jẽ nĩ, vãnh kar kanhrãn kỹ. Kỹ tóg jamã hár(a) ag kanhrãn mũ. “Ti ki kanhró ẽg nỹĩ, he ãjag tóg tĩ iso, ón kỹ,” he tóg. “Ti tỹ hên tá kãĩ mũ ki kanhró ẽg tóg nỹĩ gé, he ãjag tóg tĩ, ón kỹ. Inh pi(jé) vėsóg ki: inh hỹn tĩg mũ, hé'. Û tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn vĩ ki hã tó tĩ. Hã ra ãjag tóg ti ki kãĩg nỹĩ, ã tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn ti ki. ²⁹ Inh hã vĩ ti ki kanhró nĩ. Ti hã tá sóg kãtère, ãjag ve jé, ti tỹ inh mũ: “ha ag venh tĩg,” hen kỹ,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Kỹ ag tóg ti se sór mũ, hã ra ag tóg ti vóg tũ pẽ nĩ ver. Ti ter ke kurã vĩ jun ja tũ nĩ ver, hã kỹ ag tóg ag tỹ ti se sór mũ ra ti ség tũ nĩ. ³¹ Ag jãvo ãn e ag tóg Jesus ki ge mũ. Ti to ag tóg: “ẽg mũ tóg tỹ Cristo nĩ ve nĩ,” he mũ. “Cristo kãĩg kỹ ti nẽji milagre hyn han ke mũ. Jesus tỹ milagre hyn han vĩ e nỹĩ. Ẽg mũ tóg tỹ Cristo nĩ,” he ag tóg, Jesus to. Tag tó kỹ ag tóg ti ki ge mũ.

Pã'i ag tỹ Jesus se sór

³² Kỹ Fariseu ag tóg mẽg mũ, ãn e ag tỹ Jesus to nén (ũ) tó mũ ti. Kỹ ag tóg Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mré vēmén mũ, ag tỹ Jesus senh ke to. Kỹ ag tóg polícia ag jẽnẽg mũ, ag tỹ ti se jé. ³³ Hã ra Jesus tóg:

“ãjag mré sóg nĩ sĩ han ke mũ ver,” he mũ. “Tag pãte sóg tĩg ke mũ, isỹ ù tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn ve jé. ³⁴ Ẽn kã tóg ãjag tỹ inh venh há tĩnh mũ, hã ra ãjag tóg inh venh ke tũ nĩ. Ẽn tá junjun ke tũ ãjag tóg nĩ, isỹ hẽn ra tĩg ke ẽn tá,” he tóg.

³⁵ Kĩ Judeu ag tóg jagnẽ mỹ: “ti hỹn hẽ ra tĩg sór mũ?” he mũ. “Ẽg hỹn hẽ tá ti venh ke tũ nĩ? Ti hỹn hẽn ri ke mũn ga tỹ Grécia ra tĩg sór mũ, tá ẽg mré ke ag kanhrãn jé. ³⁶ Ne to ke nẽ, hỹn, hã vỹ: “ãjag tỹ inh venh há tóg tĩnh mũ, hã ra ãjag tóg inh venh ke tũ nĩ, he mũ tag ti?” he ag tóg, Judeu ag. Jesus vĩ vỹ ag mỹ e tĩ, hã kĩ ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ, ti tỹ nén tó mũn ki.

Topẽ kuprĩg tỹ goj ri ke nĩ

³⁷ Vãhã tóg festa tỹ kurã tỹ ẽgno tá krỹg mũ. Festa to kurã mág pẽ vẽ, kurã tỹ ẽgno ẽn ti, hã kĩ ag e tãvĩ nỹtĩ, Jerusalém tá. Kurã ẽn kã Jesus tóg jẽ kĩ vẽn kar mỹ prẽr mũ sir. “!..Ãjag tỹ goj kron sór kĩ inh mỹ to vĩ, isỹ ãjag mỹ goj há ven jé..!” he tóg, prẽr kĩ. ³⁸ “!..Topẽ vĩ ki tag vỹ rán kĩ nĩ, ha mẽ: !..ãjag tỹ inh ki ge kĩ tóg ãjag kãki goj ror han ke mũ, isỹ ãjag mỹ goj nĩm ke ti..!” he tóg. “!..Kĩ goj tag vỹ ãjag rĩnrĩr pẽ han ke mo..!” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ prẽr jan hã vẽ. ³⁹ Jesus tỹ ag mỹ Topẽ kuprĩg tón hã vẽ, hã to tóg: goj, he mũ. Topẽ kuprĩg tỹ tóg ag jagrẽn ke mũ, ù tỹ ti ki ge mũ ag. Festa ẽn kã tóg ag mỹ ti jẽnẽ ja tũ nĩ ver, Topẽ kuprĩg ti, ti tỹ ver ã ter kar kĩ rĩr mãn ja tũ nĩn kĩ, ti tỹ ã panh ra tĩg mãn ja tũ nĩn kĩ ver.

Ag tỹ Jesus ki kagtĩg

⁴⁰ Kÿ Jesus vĩ mễg mũ ù ag tóg ti to: “Topẽ vĩ tó tĩ pẽ ẽn vễ,” he mũ. ⁴¹ Kÿ ù ag tóg ti to: “Cristo vỹ tỹ ti nĩ, Topẽ tỹ ẽg mỹ ùn jẽnẽg mũ ẽn vỹ tỹ ti nĩ,” he tĩ gé. Hã ra ù ag tóg: “Cristo mỹ hỹn ga tỹ Galiléia tá kãtĩ mũ vỹ?” he mũ. ⁴² “Topẽ vĩ rá ki tóg: “Davi kósin vỹ tỹ ti nĩ, Cristo ti,” he mũ, “ẽmã tỹ Belém tá ke vỹ tỹ tĩ nĩ, Davi jamã ẽn tá ke,” he tóg, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Hã kỹ tóg ẽg mỹ tỹ Cristo tũ nĩ, Jesus ti, ti tỹ tỹ Galiléia tá ke nĩn kỹ,” he ag tóg. ⁴³ Hã kỹ ag tóg vênh kãpãm kỹ nỹtĩ, ti tugnĩn. ⁴⁴ Kÿ ag kãmĩ ù ag vỹ ti se sór mũ, hã ra ag tóg ti kãgmĩg tũ nĩgtĩ, ti kamễg kỹ.

Pã'i ag tỹ Jesus ki ge sór tũ

⁴⁵ Kÿ polícia ag tóg Topẽ tũ ki rĩr tũ to pã'i ag to vỹnvỹn ke mũ, Fariseu ag to ke gé, ù tỹ ag jẻgnẻ ja ag to. Kÿ ag tóg ag mỹ: “hỹn, ti?” he mũ. ⁴⁶ Kÿ ag tóg: “hã ra tóg vĩ há tãvĩ han mũ,” he mũ. “Vênh vĩ tỹ ge mẽ ja tũ ẽg nỹtĩ, hã kỹ ẽg tóg ti kãgmĩ ja tũ nĩ,” he ag tóg mũ, polícia ag. ⁴⁷ Kÿ Fariseu ag tóg ag mỹ: “kỹ ãjag mỹ ti vĩ kri nĩm sór mũ', ti ón mũ ra?” he mũ. ⁴⁸ “Pã'i ù mỹ ti vĩ kri fig mũ'? Vó, ke tũ ẽg nỹtĩ. Fariseu ù tỹ ti vĩ kri nĩm tũ nĩ gé. ⁴⁹ Hã ra ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ, ù tỹ ti vĩ kri fig mũ ag. Topẽ vĩ rán ki kagtĩg ag nỹtĩ, kỹ Topẽ vỹ ag mỹ vĩ kónãn ke mũ, ha vemnĩ,” he ag tóg mũ, Fariseu ag.

⁵⁰ Hã ra Nicodemos vỹ ag mrẻ nĩ gé, ù tỹ kuty tá Jesus mrẻ vẻmẻn ja ẽn ti. Ẽn tóg ag mỹ: ⁵¹ “ẽg tỹ ti vóg kónãn sór kỹ ẽg tóg ti ki jẻmẻ vén ke mũ,” he mũ. “Tĩ tỹ nẻn han ja to jykrẻn há han jẻ ẽg tóg ke mũ, ẽg tỹ kar kỹ ti vóg kónãn jẻ. Topẽ tỹ ẽg mỹ vênh jykre nĩm jan hã vễ,” he tóg, Nicodemos ti.

⁵²⁻⁵³ Hã ra ag tóg ti mỹ: “ã hỹn tỹ Galiléia tá ke nĩ gé', hã kỹ ã tóg ti jy nĩgãn sór mũ',” he mũ. “Topẽ vĩ

ki ve há han nĩ, kỹ ã tóg venh ke mũ. Galiléia tá ke ù vỹ Topê vĩ tónh ke tũ pẽ nĩ, Topê vĩ tá ke ù jẽnẽnh ke tũ pẽ nĩ,” he ag tóg, Nicodemos mỹ. Kỹ ag tóg ãjag jamã ra mũ mũ sir, pã'i kar ag.

8

Jesus tỹ ùn tỹtá kórég fi mỹ vẽn pãte fón

¹ Hã ra Jesus tóg pãnónh tỹ Oliveiras ra tĩ mũ, tá nũr jé. ² Kurã ke ra tóg Jerusalém ra tĩg mãn kỹ (tóg) Topê jo ãn tá nĩ mãn mũ sir, kỹ vẽn kar ag tóg ti vĩ mẽnh kãmũ mũ. Tá nĩ kỹ tóg ag kanhrãn mũ. ³ Kỹ Topê vĩ to professor ag vĩ ùn tỹtá fi pére kãmũ mũ, Fariseu ag ke gé. ùn tỹtá ãn fi ve ja ag tóg nĩ, fi tỹ fi mén tũ mré nỹn kỹ. Vẽnh kaju kã ag tóg fi fẽg mũ. ⁴ Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Fi ve ãg tóg, fi tỹ fi mén tũ mré nỹn kỹ,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁵ “Moisés vĩ ãg mỹ: “ãjag kãmĩ ù fi tỹ fi mén tũ mré nỹn kỹ fi tén nĩ, pó tỹ fi pin kỹ,” he ja nĩ. Jo ã hỹn hẽ ri ke tĩ?” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁶ Ag tỹ ón kỹ ti vĩ mẽ sór vẽn, ag tỹ ti vĩ to ti se jé. Hã ra Jesus tóg pãnh ke kỹ nĩ kỹ ga kri rán mũ, ã nĩgẽ tỹ. Vĩ tũ tóg nĩ.

⁷ Hã ra ag tóg ti tovãnh sór tũ nĩ. Kỹ tóg vãhã ag ki ãvãnh kỹ ag mỹ: “ãjag kãmĩ ù hỹn Topê vĩ mranh ja tũ nĩ ver,” he mũ. “Èn hỹn fi pin vén ke mũ, pó tỹ,” he tóg mũ. ⁸ Kỹ tóg pãnh ke mãn kỹ ga kri rán mãn mũ.

⁹ Kỹ ti vĩ tóg ag mỹ e tĩ. Ag kar vĩ ãjag tỹ Topê vĩ mranh ja ãn mĩ ãkrég mũ sir, hã kỹ ag tóg mũ mũ sir. ùn si há ag vĩ mũ vén mũ, kar kỹ vẽn kar ag. Komẽr hã ag tóg mũ kãn mũ. Vãhã Jesus vĩ ã pir mỹ nĩ, fi mré. Fi hã vĩ tá jẽ nĩ, ti mré. ¹⁰ Kỹ tóg fi ki ãvãnh kỹ fi mỹ: “ag hẽ ra kagáv, ù tỹ ã kato vĩ mũ

ag?” he mũ. “Ag mĩ ã vóg kónãn tũ?” he tóg. Ag mũ kar kũ tóg fi mĩ ke mũ.

¹¹ Hã ra fi tóg ti mĩ: “hỹ,” he mũ. Kũ tóg fi mĩ: “kũ inh hỹn ã vóg kónãn ke tũ nĩ gé,” he mũ. “Ha tĩg, jatun mĩ. Hã ra Topẽ vĩ mranh mãn sór tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti. Ûn tỹtá kórég ěn fi vóg kónãn sór ja tũ ti nĩ, Jesus ti.

Jesus tỹ jẽngrẽ ri ke nĩ

¹² Kũ Jesus tóg Topẽ jo ĩn krẽm nĩ kũ vẽnũ kar kanhrãn mãn mũ. “Jẽngrẽ ri ke inh nĩ,” he tóg. “Ajag tỹ inh mré mũn kũ ajag tóg kutu mĩ mũ tũ nĩgtĩ. Jẽngrẽ mĩ ajag tóg mũgtĩ, kurã mĩ. Ajag tỹ vẽnũ jykre tãg han ke to ken hã vẽnũ,” he tóg.

¹³ Hã ra Fariseu ag tóg ti vĩ kafãn mũ, kũ ag tóg ti mĩ: “vẽnũ kãmén ã tóg mũ ha,” he mũ. “Ĕg tỹ vẽnũ kãmén kũ ěg tóg ón kũ vĩ tĩ,” he ag tóg mũ sir. ¹⁴ Hã ra Jesus tóg ag mĩ: “hỹ,” he mũ. “Vẽnũ kãmén inh tĩ, hã ra sóg ki hã tó tĩ,” he tóg mũ. “Isỹ hẽ tá kãtĩg mũ ěn ki kanhró inh nĩ, isỹ hẽ ra tĩg ke mũ ti ke gé,” he tóg. “Hã ra ajag tóg inh ki kãtĩg nỹtĩ, isỹ hẽ tá kãtĩg mũn ki, isỹ hẽ ra tĩg ken ki ke gé. Ĕprã ke ajag nỹtĩ.

¹⁵ Kãnhmar ajag tóg ù to: “jykre kórég ti nĩ,” henh ke mũ. Ajag jãvo sóg vẽnũ kar jykre to nén ù tó tũ nĩ ver. ¹⁶ Isỹ hã ra ù jykre to nén ù tó sór mũ ra sóg tó há han ke mũ vẽnũ. Inh pi(jé) inh pir mĩ nén ù to jykrén tĩ'. Û tỹ inh jẽnẽg mũ vĩ inh mré nén ù kar to jykrén tĩ. ¹⁷ Kũ ùn rėgre ag tỹ vẽnũ vĩ pir han kũ tóg ajag mĩ tỹ ki hã ke nĩ. Hã kũ tóg rãn kũ nĩ, Topẽ vĩ tỹ rãn kũ nĩ ki. ¹⁸ Hã kũ sóg vẽnũ kãmén mũ, hã ra inh panh tóg, ù tỹ inh jẽnẽg mũ tóg inh kãmén

mũ gé. Régre ãg nýtĩ, ù tỹ inh kãmén mũ ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Kỹ ag tóg ti mỹ: “hỹn, ã panh ti?” he mũ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag pi(jé) inh ki kanhró nýtĩ,” he mũ. “Hã kỹ ãjag tóg inh panh ki kagtĩg nýtĩ gé,” he tóg. “Ãjag tỹ inh ki kanhró nýtĩ ra ãjag tóg inh panh ki kanhró nýtĩnh mũ vễ gé,” he tóg, Jesus ti. ²⁰ Ti tỹ ag mỹ vễnh kãmén hã vễ. Topẽ jo ìn krẽm nĩ kỹ tóg ag mỹ vễnh kãmén mũ, ti tỹ jãnkamy vin jafã rã hã nĩn kỹ. Kỹ pã'i ag tóg ti se sór mũ, hã ra ag tóg ti kãgmĩg tũ nĩgtĩ, ag tỹ ti kamẽg kỹ. Ti ter ke kurã vỹ jun ja tũ nĩ ver, hã kỹ ag tóg ti tỹ hẽ ri ke tũ nĩ ver.

Jesus tỹ hẽn ra tĩg ke

²¹ Kỹ tóg ag mỹ kãmén mãn mũ. “Tĩg jé sóg ke mũ, kỹ ãjag tóg inh ve sór ke mũ, hã ra ãjag tóg inh venh ke tũ nĩ. Inh vég tũ ki ãjag tóg kãgter ke mũ, kỹ ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ãn vỹ ãjag kãkã nĩ nĩ. ãjag pi(jé) isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ãn ki kanhró nýtĩ'. Isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ãn ki kagtĩg ãjag nýtĩ,” he tóg, Jesus ti. ²² Kỹ ag tóg jagnẽ mỹ: “ti mỹ hẽn ri ke mũn vėsén sór mũ, hã kỹn mỹ: “ãjag pi(jé) isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ãn ki kanhró nýtĩ’,” he mũ?” he ag tóg, Jesus to. ²³ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ẽprã ke vỹ tỹ ãjag nýtĩ,” he mũ. “Jãvo sóg tỹ kanhkã tá ke nĩ. Ga tag ki ke tỹ ãjag nýtĩ, jãvo inh pi(jé) tỹ ga tag ki ke nĩ”. ²⁴ Hã kỹ sóg ãjag mỹ: “kãgter jé ãjag tóg ke mũ, kỹ ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ãn vỹ ãjag kãkã nĩ nĩ,” he ja nĩ. Ha vé, ãjag tỹ inh ki ge sór tũ nĩn kỹ tóg ãjag kãkã nĩnh ke mũ, ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ãn ti. “Û ãn vỹ tỹ inh nĩ,” he ja inh nĩ ãjag mỹ. Tag to: hỹ, hemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

²⁵ Kĩ ag tóg ti mĩ: “tỹ ã ù nĩ?” he mũ. Kĩ Jesus tóg: “vãsỹ sóg ãjag mỹ tó huri, isỹ ãjag mré vēmén vén kỹ,” he mũ. “Ajag mỹ sóg vėnh kāmén tĩgtĩ. ²⁶ Hã ra sóg ãjag mỹ tó kãn ja tũ nĩ ver, sỹ ãjag mỹ vĩ kónãn ke vĩ kã nĩ gé ver. Hã ra sóg ù tỹ inh jėnėg mũ ěn vĩ hã tó tĩ, ti tỹ inh mỹ tó ja kar ěn ti. Ki hã tóg tó tĩ, ù tỹ inh jėnėg mũ ti,” he tóg, Jesus ti. ²⁷ Hã ra tóg ag tỹ to jykrén tũ nĩgtĩ, ti tỹ ag mỹ ã panh tó mũ ra.

²⁸ Kĩ Jesus tóg ag mỹ ke mãn mũ. “Ajag tỹ ka to isa kỹ, kỹ ajag tóg inh ki kanhrãn ke mũ,” he tóg. “Tỹ sóg ěprã ke fi kósin nĩ. Kurã ěn kã ajag tóg ki kanhró nỹtĩnh ke mũ, isỹ tỹ ùn ěn nĩ ti. Inh pi(jé) vėsóg ki nén ù to jykrén tĩ'. Inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ěn hã tó sóg tĩ. Hã ki kanhró ajag nỹtĩnh ke mũ, kurã ěn kã, ajag tỹ ka to isa kỹ. ²⁹ Kỹ ù tỹ inh jėnėg mũ vĩ inh mré nĩ nĩ. Ti mỹ nén há nĩ ěn hã han sóg tĩ, hã kỹ tóg inh mré nĩ nĩ,” he tóg, Jesus ti. ³⁰ Ag tỹ ti vĩ tag mẽ kỹ ùn e ag vĩ ti ki ge mũ, kurã ěn kã.

Jesus tỹ ěg tar han ke

³¹ Kĩ Jesus tóg ù tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ ag kanhrãn mũ. “Inh vĩ tovãnh tũg nĩ,” he tóg. “Kỹ ajag tóg tỹ inh mré ke pẽ nỹtĩ. ³² Kỹ ajag tóg Topẽ vĩ pẽ ki kanhró nỹtĩnh mũ. Topẽ vĩ pẽ ki kanhró tugrĩn ajag tóg patrão kórég ve mãn ke tũ nĩ,” he tóg.

³³ Kĩ ag tóg ti mỹ: “Abraão krẽ'krẽ vĩ tỹ ěg nỹtĩ,” he mũ. “Ěg pi(jé) tỹ ù camarada nỹtĩ', ùri, vãsỹ ke gé. Ne to ke nẽ, hã vĩ: patrão kórég ve mãn ke tũ ajag nĩ, he mũ tag ti?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

³⁴ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ki hã sóg ke mũ, hã kỹ sóg tó mũ,” he mũ. “Ajag tỹ Topẽ vĩ mranh kỹ ajag tóg tỹ ti vĩ mranh jafã nỹtĩ, kỹ tóg ěg tỹ ùn kórég tỹ

patrão vég mũ ri ke nĩ. ³⁵ Ti camarada ag pi(jé) ti ãn krêm êmã nýtĩgtĩ'. Ti kósin hã vỹ ti ãn krêm nĩgtĩ jãvo. ³⁶ Kĩ, Topê kósin tỹ ãjag tỹ Topê krê han kỹ ãjag tóg patrão kórég ve mãn ke tũ nĩ ha. ³⁷ Abraão krê vỹ tỹ ãjag nýtĩ. Ki kanhró inh nĩ. Hã ra ãjag tóg isén sór mũ, ãjag tỹ inh vỹ to há tũ nýtĩn kỹ. ³⁸ Inh panh tỹ inh mũ nén tó mũ ên hã tó sóg tĩ. Inh jãvo ãjag tóg ãjag panh tỹ ãjag mũ nén tó mũ ên hã tó tĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kĩ ag tóg ti mũ: “hỹ, Abraão vỹ tỹ êg panh nĩ,” he mũ.

Kỹ Jesus tóg ag mũ: “ãjag tỹ tỹ Abraão krê nýtĩn kỹ ti jykre han nĩ ge,” he mũ. ⁴⁰ “Hã ra ãjag tóg isén sór mũ. ãjag mũ sóg Topê vỹ pẽ tó ja nĩ, Topê tỹ inh mũ nén tó mũ ên ti, hã ra ãjag tóg isén sór mũ. Abraão vỹ tag han ja tũ nĩ. ⁴¹ Vyrmỹ ãjag panh ã tũ hã han ãjag tóg tĩ,” he tóg.

Kỹ ag tóg Jesus mũ: “panh êg nýtĩ, hã vỹ: Topê, he mũ. Êg pi(jé) panh tũ nýtĩ’,” he ag tóg mũ.

⁴² Hã ra Jesus tóg ag mũ: “Topê tỹ tỹ ãjag panh nĩ ra ãjag tóg iso há nýtĩnh mũ vê,” he mũ. “Inh panh tá sóg kãtére, hã kỹ sóg ãjag mré nĩ nĩ. Inh pi(jé) vêsóg ki nén to jykrén kỹ kãtére mũ'. Ti hã vỹ inh jêñê. ⁴³ Hã ra ãjag tóg inh vỹ ki kagtĩg nýtĩ. Mẽ sór tũ ãjag nýtĩ, hã kỹ ãjag tóg ki kagtĩg nýtĩ. ⁴⁴ Japo krê vỹ tỹ ãjag nýtĩ, kỹ ãjag tóg ti tỹ nén to jykrén mũ ên han tĩ. Topê tỹ êprã ke ag han ên kã tóg ag kãgtén sór tĩgtĩ, Japo ti. Vãsỹ ti jykre vê, kỹ tóg ãri tỹ ti jykre nĩ gé ver. Ti pi(jé) ki hã tó tĩ'. Ki hã tó to ti kórég pẽ nĩ, Japo ti. Vênh ó vỹ tỹ ti tũ pẽ nĩ. Ón mẽ ti nĩgtĩ, vênh ón né vê. Ti hã vỹ tỹ ãn ón mũ ag panh kar nĩ.

⁴⁵ Ti jãvo sóg ki hã tó tĩ. Hã ra ãjag tóg inh vỹ kri nĩm

sór tũ nĩgtĩ. ⁴⁶ Inh hỹ ne ki Topẽ vĩ mranh? Ha inh mỹ tó. Mranh ja tũ sóg nĩ. Hã ra sóg ãjag mỹ Topẽ vĩ pẽ tó tĩ. ãjag hẽ ri ken kỹ inh vĩ kri fi sór tũ nĩ? ⁴⁷ Topẽ krẽ ag vỹ Topẽ vĩ mẽg tĩ. ãjag pi(jé) inh vĩ jẽmẽ sór tĩ, ãjag tỹ tỹ Topẽ krẽ tũ nỹtĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ.

Jesus tỹ Abraão kãfór nĩ

⁴⁸ Kỹ Judeu ag tóg ti mỹ: “Samaria tá ke ri ke ã tóg nĩ, ã tỹ ki kagtĩg nĩn kỹ, kỹ ã jagrẽ kórég nĩ gé,” he mũ.

⁴⁹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “inh pi(jé) jagrẽ kórég nĩ,” he mũ. “Inh panh to sóg: ãn mág vỹ tỹ ti nĩ, he tĩ. Hã ra ãjag tóg iso é he tĩ. ⁵⁰ Inh pi(jé) vêsỹ ãn mág han sór mũ'. Û tỹ isỹ ãn mág han ke mũ vỹ nĩ nĩ, ẽn vỹ vẽn kar jykre tugnỹm ke mũ. ⁵¹ Ki hã sóg ke mũ, hã kỹ sóg tó mũ, ha mẽ. ãjag tỹ inh vĩ kri fi kỹ ãjag ter ke tũ pẽ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁵² Kỹ Judeu ag tóg ti mỹ: “jagrẽ kórég ã tóg nĩ,” he mũ. “Vãhã tóg ve há tĩ, ã jagrẽ kórég ti,” he ag tóg mũ ti mỹ. “Abraão vỹ ter, kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag kar vỹ kãgter. Hã ra ã tóg ón kỹ: “ãjag tỹ inh vĩ kri nĩm kỹ ãjag kãgter ke tũ pẽ nĩ,” he mũ. ⁵³ ã mỹ vêsỹ ẽg jóg'jóg ve tỹ Abraão kãfór han sór mũ', ã tỹ ẽg mỹ: kãgter ke tũ ãjag nĩ, hen kỹ? Ter ja ti nĩ, Abraão ti, kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag kar vỹ kãgter kãn gé. Vêsỹ ãn mág han kỹ nĩ ve ã tóg nĩ,” he ag tóg, Jesus mỹ, Judeu ag.

⁵⁴ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “isỹ vêsỹ ãn mág han kỹ sóg ón kỹ ke mũ ve nĩ,” he mũ. “Hã ra inh panh hã vỹ isỹ ãn mág han ke mũ, ãjag tỹ ù to: ẽg jóg mág, he mũ ẽn ti. ⁵⁵ Hã ra ãjag tóg ti ki kagtĩg nỹtĩ, ãjag jãvo sóg ti ki kanhró nĩ. Isỹ ãjag mỹ: “ti ki kagtĩg inh nĩ,”

he mũ ra sóg ãjag ón tag ri ke han mũ vễ, hã ra sóg ti ki kanhró nĩ, kỹ sóg ti vĩ ki króm tĩ gé. ⁵⁶ ãjag jóg'jóg ve tỹ Abraão vĩ inh kurã ve sór ja nĩ, kỹ tóg kejën vé, kỹ tóg ti mỹ sér pẽ tĩ, ti tỹ inh kurã ve kỹ,” he tóg, Jesus ti.

⁵⁷ Kỹ Judeu ag tóg ti mỹ: “50 (ke) anos han tũ ã nĩ ver, hã ra ã tóg: “Abraão ve inh,” he mũ. Vĩ vễnhmỹ han ã tóg,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

⁵⁸ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ki hã sóg ke mũ, hã kỹ sóg tó mũ, ha mẽ,” he mũ. “Abraão mur tũ ra sóg nĩ nĩ,” he tóg, Jesus ti. ⁵⁹ Kỹ ag tóg jũgũ mũ, ti tỹ vêsô: “Topẽ ri ke inh nĩ,” hen kỹ. Hã kỹ ag tóg pó mãn kỹ ti pĩn sór mũ. Hã ra Jesus tóg Topẽ jo ãn kãtã kãkutẽ mũ sir, kỹ tóg tĩ mũ, vễnh pēju jé.

9

Jesus tỹ ãn kyvó tỹ há' he

¹ Kejën Jesus tóg tĩg kỹ ãn kyvó vég mũ. ã mur mũn kã tóg kyvó nĩ sir. ² Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré ti vég mũ gé. Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “ti han mũ fag hỹn Topẽ vĩ mranh’,” he mũ, “ha kỹ tóg kyvó nĩ,” he ag tóg. “Ti tỹ vêsóg ki Topẽ vĩ mranh kỹn mỹ kyvó nĩ vó?” he ag tóg mũ. ³ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ti tỹ Topẽ vĩ mranh to ke pijé’,” he mũ. “Ti han mũ fag tỹ Topẽ vĩ mranh to ke pijé’,” he tóg. “Topẽ tỹ vễnh kar mỹ ã tỹ nén han sór mũ ẽn ven sór vễ, ti ki. ⁴ Isỹ ã tỹ inh jễnễg mũ ẽn tỹ inh mỹ nén tó mũ ẽn han sór vễ. Ver tóg inh mỹ kurã nĩ, sỹ rãnrãj jé. Kãnhmar tóg kuty nỹnh mũ, kỹ ã tóg rãnrãj mãn ke tũ nĩ, iser ke kurã ẽn kã,” he tóg. ⁵ “Ver sóg ãjag mré tĩg mũ, kỹ sóg ãjag mỹ jễngrẽ ri ke nĩ ver,” he tóg, Jesus ti. ⁶ Tag tó kar kỹ tóg sug mũ, ga kri, kỹ

tóg óré sī han mũ. Óré ěn tỹ tóg ũn kyvó kaně to tĩn mũ. ⁷ Kỹ tóg ti mỹ: “ha tĩg, goj tỹ Siloé ki vĕnh kype jé,” he mũ. Goj tỹ Siloé to ke hã vỹ: “ũ tỹ inh jĕnĕ ja,” he mũ, ěg vĩ ki. Kỹ tóg tĩ mũ, ũn kyvó ti. Kỹ tóg tá kãtĩg kỹ ěvãnh há han tĩ nĩ sir.

⁸ Ti tỹ ěvãnh há han kỹ tóg ti rã hã nỹtĩ kar ag mỹ e tĩ. Vĕnh kar vỹ ti ki kanhró nỹtĩ, vĕnh kar mỹ tóg: “inh mỹ nĕn ũ nĩm,” he tĩ ja nĩgtĩ. Kỹ ag tóg, ag tỹ ti ěvãnh há tag ve kỹ (ag tóg) ti to: “ũ tỹ ěg mỹ: inh mỹ nĕn ũ nĩm, he tĩ ěn hã tũ mỹ’?” he mũ. ⁹ Kỹ ag kãmĩ ũ tóg: “ti hã vĕ,” he mũ. Hã ra ũ ag tóg: “ěn ri ke nĩ ve ti nĩ, hã ra tóg ěg mỹ tỹ hã tũ nĩ,” he mũ gé. Hã ra tóg vĕso: “inh hã vĕ,” he mũ. ¹⁰ Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ã hĕ ri ké, ã tỹ ěvãnh há’ he jé?” he mũ. ¹¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ag tỹ ũ to: Jesus, he mũ ěn vỹ óré han, kỹ tóg inh kaně to tĩn, kỹ tóg inh mỹ: “goj tỹ Siloé ra tĩg nĩ, tá vĕnh kupemnĩ,” hé. Kỹ sóg vyr. Vĕnh kupe sóg, kỹ sóg ěvãnh há’ he mũ sir,” he tóg, ũn kyvó ja ti. ¹² Kỹ ag tóg ti mỹ: “ti hĕ kã jĕ?” he mũ. Hã ra tóg ag mỹ: “ha’?” he mũ.

Fariseu ag tỹ ũn kyvó ja ki jĕmĕ

¹³ Kỹ ag tóg Fariseu ag mỹ ti pére mũ mũ, ũn kyvó ja ěn ti. ¹⁴ Hã ra tóg tỹ vĕnhkán ke kurã nĩ. ěn kã Jesus tóg óré han ký ti tỹ há’ hé. ¹⁵ Kỹ Fariseu ag tóg ti ki jĕmĕ sór mũ gé. “Á hĕ ri ké, ã tỹ ěvãnh há’ he jé?” he ag tóg mũ gé. Kỹ tóg ag mỹ: “óré tỹ tóg inh kaně to tĩn, kỹ sóg vĕnh kupenh vyr, kỹ sóg ěvãnh há’ he mũ sir,” he mũ, ag mỹ, ũn kyvó ja ti.

¹⁶ Kỹ Fariseu ũ ag tóg Jesus to: “Topĕ pi(jé) ti jĕnĕ!,” he mũ. “Vĕnhkán ke kurã ki tóg vĕnhkán vãnh nĩgtĩ, kỹ tóg kórég nĩ,” he ag tóg mũ, Jesus to, Fariseu ũ ag. Hã ra ũ ag tóg ti to: “hã ra tóg nĕn ũ

há tâvĩ han,” he mũ gé. “Ti kórég nĩ ran hỹn tag han ki kagtĩg nĩnh mũ vễ,” he ag tóg, Fariseu ù ag. Hã kỹ ag vễnh kãpãm kỹ nỹtĩ. ¹⁷ Kỹ ag tóg ùn kyvó ja ẽn ki jẽmẽ mãn mũ. “Ti mỹ tỹ ùn há nĩ', ùn kórég mỹ vó?” he ag tóg mũ. “Ã tỹ tóg há' hé mỹr,” he ag tóg.

Kỹ tóg ag mỹ: “inh mỹ tóg tỹ Topẽ vĩ tó jafã nĩ,” he mũ, ùn kyvó ja ti.

¹⁸ Hã ra ag tóg ti vĩ kri nĩm sór tũ nĩ. “Ti mỹ kyvó ja nĩ vỹ?” he ag tóg mũ. Kỹ ag tóg ti han mũ fag jé prẽr mũ. ¹⁹ Kỹ ag tóg fag mỹ: “ãjag kósin hã mỹ'?” he mũ. “Ti mỹ ã mur mũn hã kã kyvó ja nĩ? Kỹn hỹn hẽ ri ké, ti tỹ ùri ẽvãnh há nĩn jé?” he ag tóg mũ, ti han mũ fag mỹ.

²⁰ Kỹ fag tóg: “hỹ, ẽg kósin hã vễ,” he mũ. “Ã mur mũn hã kã tóg kyvó ja nĩ. ²¹ Hã ra tóg ùri ẽvãnh há nĩ. Hẽ ri ken kỹ'? Ha'? Û nỹ ti han'? Ha ti ki jẽmẽmnĩ. Sanh há ti nĩ ha. ãjag mỹ ti tónh mũ,” he fag tóg, ti han mũ fag.

²² Hã ra fag tóg pã'i ag kamẽg mũ, hã kỹ fag tóg: “ha ti ki jẽmẽmnĩ,” he mũ. Pã'i ag vỹ tag tó ja nĩ, Jesus to: “ãjag kãmĩ ù tỹ ti to: “Cristo vỹ tỹ ti nĩ,” hen kỹ ẽg ti kutẽm ke mũ,” he mũ, “ti tỹ tỹ ẽg mré ke tũ nĩ jé, ti tỹ ẽg mré vễnhmãn tũ nĩ jé, ẽg vễnh kanhrãn jafã krẽm,” he ja ag tóg nĩgtĩ. ²³ Hã kỹ ùn kyvó ja ẽn han mũ fag vỹ Jesus to nẽn ù tó sór tũ nĩ, hã kỹ fag tóg pã'i ag mỹ: “sanh há ti nĩ ha, ãjag mỹ ti tónh mũ,” he mũ, fag kósin kyvó ja ẽn to.

²⁴ Kỹ ag tóg ùn kyvó ja ẽn jé prẽr mãn mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ker ón hẽ', Topẽ vỹ ã vĩ mẽg mũ,” he mũ. “Û tỹ ã tỹ há' he mũ ẽn vỹ kórég nĩ, Topẽ vĩ mranh ti tĩ,” he ag tóg mũ ti mỹ. ²⁵ Kỹ tóg: “mẽ',” he mũ. “Ti mỹ Topẽ vĩ mranh tĩ'? Sỹ ki kagtĩg tóg tĩ. Nẽn ù

pir hã ki kanhró sóg nĩ. Kyvó inh vë vë, hã ra sóg êvãnh há nĩ ha,” he tóg, ùn kyvó ja ên ti.

²⁶ Kĩ ag tóg ti mĩ: “ti hẽ ri ké, ã tỹ há' he jé?” he mãn mũ. ²⁷ Hã ra tóg ag mĩ: “ãjag mỹ inh hur tó, hã ra ãjag tóg mẽ sór tũ nĩ,” he mũ. “Ãjag tỹ ne jé mẽ mãn sór nẽ? ãjag mỹ ti mré mũ sór mũ gé?” he tóg.

²⁸ Kĩ ag tóg ti nyg mũ. “Ã hã vỹ tỹ ti mré ke nĩ,” he ag tóg mũ. “Jãvo êg tóg tỹ Moisés mré ke nỹtĩ,” he ag tóg, pã'i ag, ùn kyvó ja ên mỹ. ²⁹ “Topẽ vỹ Moisés mré vēmén ja nĩ, tag ki kanhró êg tóg nỹtĩ. Hã ra êg pi(jé) ên ki kanhró nỹtĩ'. Ti hỹn tỹ hẽ tá ke nĩ'?” he ag tóg, pã'i ag.

³⁰ Kĩ ùn kyvó ja ên tóg ag mỹ: “mẽ',” he mãn mũ. “Ãjag mỹ ti ki kagtĩg nỹtĩ, ti tỹ tỹ hẽ tá ke nĩn ki? Isỹ tóg há' hé mỹr, inh kanẽ tỹ. ³¹ Hã ra Topẽ tóg êg vỹ mẽg tũ nĩgtĩ, êg tỹ tỹ ti vỹ mranh jafã nỹtĩn kỹ. Û tỹ Topẽ kamẽg mũ ên vỹ hã mẽg ti tĩ. Û tỹ ti vỹ ki króm mũ ên vỹ hã mẽg ti tĩ, Topẽ ti. ³² Inh mur mũ kã inh kyvó nĩ ja nĩ. Û tỹ ge tỹ há' he mũ tag ve ja tũ inh nĩ ver. Hã ra tóg isỹ há' hé. ³³ Ti tỹ Topẽ tá kãtĩg tũ ra tóg nén ù há han ki kagtĩg nĩ vë,” he tóg, ùn kyvó ja ti, pã'i ag mỹ.

³⁴ Hã ra ag tóg ti mỹ: “Topẽ vỹ mranh kỹ ã tóg mur, hã ra ã tóg êg kanhrãn sór mũ',” he mũ. Kĩ ag tóg ti kutêm mũ, vënh kanhrãn jafã krêm.

Ûn kyvó to comparação

³⁵ Hã ra Jesus tóg mẽg mũ, ag tỹ ti kutêm ja ti. Kĩ tóg ti venh tĩ mũ. Kĩ tóg ti mỹ: “ã mỹ ãprã ke fi kósin ên ki rã sór tũ?” he mũ.

³⁶ Kĩ tóg Jesus mỹ: “kỹ ùn nẽ ge?” he mũ. “Sỹ ti ki rã sór vë,” he tóg.

37 Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ti ve ã huri,” he mÿ. “Û tÿ ã mré vēmén jē mÿ hã vÿ tÿ ti nĩ, inh hã vÿ tÿ ti nĩ,” he tóg.

38 Kÿ ùn kyvó ja tóg ti mÿ: “Senhor,” he mÿ. “Ã ki rã kÿ inh jē nĩ,” he tóg. Kÿ tóg ti krēm mÿg ke mÿ, Jesus krēm, ti mÿ: “Topē kósin vÿ tÿ ã nĩ,” he jé.

39 Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ga tag ki sóg jun, sÿ vēnh kar jykre tugnÿm jé,” he mÿ. “Ûn kyvó ag tÿ ěvãnh há han jé sóg ke mÿ. Ag tÿ iso jykrén há han ke to ken hã vē. Kÿ sóg ù tÿ ve há han mÿ ag kyvó han ke mÿ gé. Ag tÿ iso jykrén há han ki kagtÿg to ken hã vē,” he tóg, Jesus ti, ùn kyvó ja ěn mÿ.

40 Hã ra Fariseu ù ag tóg ti vÿ mēg mÿ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “kÿ ěg mÿ kyvó nÿtĩ gé?” he mÿ.

41 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag tÿ: kyvó ěg nÿtĩ, ki kagtÿg ěg nÿtĩ,” he mÿ hã ra Topē tóg ãjag to jũ tũ nĩ ver. Hã ra ãjag tóg vēso: “ěvãnh há ěg nÿtĩ, ki kanhró ěg nÿtĩ,” he tĩ. Hã kÿ ãjag tÿ Topē vÿ mranh ja vÿ ãjag kãkã nĩ nĩ,” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mÿ.

10

Vēnh mēg tÿ carneiro to comparação

1 Kÿ Jesus tóg ag mÿ vēnh kãmén mãn mÿ. “Ki hã sóg ke mÿ, hã kÿ sóg tó mÿ,” he tóg. “Ěg tÿ ěg mēg tÿ carneiro jy ró han kÿ ěg tóg ti jãnkã ra rã tĩ. Jãvo ù tóg kejēn ró to tãpry kÿ pãte rã sór tĩ. Ti tÿ carneiro péju sór vē, hã kÿ tóg ró to tãpry kÿ pãte rã sór mÿ.

2 Ti jãvo ù tÿ carneiro ki rĩr tĩ vÿ jãnkã ra rã mÿ.

3 Jãnkã ki rĩr tĩ ěn vÿ ti mÿ ró nón tĩ, jãnkã ti. Kÿ tóg carneiro jygi tó kãn mÿ sir. Ti vÿ ki kanhró fag nÿtĩ, ti mēg tÿ carneiro fag. 4 Kÿ tóg fag jo tĩ mÿ, re ra. Kÿ tóg ã mēg fag jé prēr kãn mÿ sir, kÿ fag

tóg pa kân mũ, ù tỹ carneiro ki rĩr tĩ ên mễg fag. Kỹ tóg fag jo tĩ mũ, kỹ fag tóg ti nón mũ mũ sir, ti mễg fag, fag tỹ ti vĩ ki kanhró nỹtĩn kỹ. ⁵ Fag pi(jé) ù nón mũnh ke mũ', fag tỹ ùn ki kagtĩg nón. Ủ jo fag vễnh pigjunh ke mũ, fag tỹ ùn ki kagtĩg ên jo. Fag pi(jé) ti vĩ ki kanhró nỹtĩ', hã kỹ fag tóg ti jo vễnh pigjunh ke mũ," he tóg, Jesus ti. ⁶ Jesus tỹ ag mỹ comparação han vễ. Ti mỹ ẽg tóg vễnh mễg tỹ carneiro ri ke nỹtĩ, ẽg tỹ ti nón mũn kỹ. Hã ra Fariseu ag tóg ti vĩ to jykrén tũ nỹtĩ.

Vễnh mễg to comparação ù

⁷ Hã ra Jesus tóg ag mỹ kãmén măn mũ. "Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ," he tóg. "Carneiro jy ró jãnkã ri ke inh nĩ," he tóg. ⁸ "Ủ tỹ inh jo kãmũ ag vỹ tỹ carneiro pigju(g) tĩ ag nỹtĩ ja nĩgtĩ, ùn jũ (ka)mế ag nỹtĩ ja nĩgtĩ. Hã ra carneiro fag vỹ ag vĩ mễ ja tũ nỹtĩ. ⁹ Inh hã vỹ fag mỹ jãnkã ri ke nĩ. Ủ tỹ inh ki rã mũ vỹ kren ke mũ, kỹ tóg ti tỹ jãnkã ra rã ri ke nĩ. Kỹ tóg kãra rã tĩ, kar kỹ tóg kãkutẽ tĩ gé, ti tỹ vễjên ve kỹ. ¹⁰ Vễnh mễg tỹ carneiro pigju(g) tĩ ên vỹ carneiro pigju hã jé kãtĩ tĩ, fag kãgtén jé, fag kókén jé. Ti jãvo sóg fag ki rĩnrĩr há han hã jé kãtĩg, fag tỹ jagtar tũ nỹtĩ jé, fag mỹ sér tĩ jé," he tóg, Jesus ti.

¹¹ "Ủ tỹ carneiro ki rĩr tĩ ri ke inh nĩ gé, ùn tỹ ki rĩr há ri ke inh nĩ. Ủ tỹ carneiro ki rĩr há han mũ vỹ ã mễg jagfy ter ke mũ, fag krenkren jé. ¹² Kỹ ù camarada vỹ tag ri ke tũ nĩgtĩ. Mĩg kamễg jé tóg ke mũ, kỹ tóg mĩg ve kỹ vễnhvãg tĩnh ke mũ, ã patrão mễg tovãnh kỹ, ti camarada ti. Kỹ mĩg vỹ fag kugmĩnh ke mũ, kỹ fag tóg vễnh kãpugpóv ke mũ gé, mĩg tugrĩn, carneiro fag. Ti camarada mễg pi(jé)',

ti patrão mēg vē, hã kŷ tóg fag jy nĩgãh há han tũ nĩ. ¹³ Mĩg ve kŷ tóg vēnh vãg tĩ mũ. Jãnkamy hã to tóg rãnhraj jẽ nĩ, hã kŷ tóg mĩg kamẽg mũ. ¹⁴ Ti jãvo sóg carneiro ki rĩr há han tĩ. Inh mēg ki kanhró sóg nĩ, kŷ fag tóg inh ki kanhró nŷtĩ gé. ¹⁵ Ri ke ti nĩ gé, inh panh mré. Inh ki kanhró tóg nĩ, kŷ sóg ti ki kanhró nĩ gé. Kŷ sóg inh mēg jagfy ter ke mũ. ¹⁶ Inh mēg ũ vŷ nŷtĩgtĩ gé ver, inh mēg tŷ hẽ tá ke fag. Ajag povo kãmĩ ke pijé'. Ēn jé prẽr jé sóg ke mũ gé, kŷ fag tóg inh mré kãmũnh ke mũ gé. Inh vĩ mẽ jé fag ke mũ gé. Inh mēg tŷ tag ki fag mré ke vŷ tŷ fag nŷtĩnh mũ. Fag kar jy sóg ró pir han ke mũ, inh mēg kar jy, kŷ sóg inh pir mŷ fag ki rĩr ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ “Inh panh vŷ iso há nĩ, isŷ inh mēg jagfy ter ken kŷ, kar kŷ sóg rĩr mãn ke mũ. ¹⁸ Iser sór tũ ra ũ pi(jé) isén ke mũ vē'. Hã ra sóg fag jagfy ter sór mũ. Iser sór kŷ sóg ter ke mũ. Inh rĩr mãn sór kŷ sóg rĩr mãn ke mũ gé, iser kar kŷ. Inh panh tŷ inh mŷ nén tó mũn hã vē,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Judeu ag tŷ ti vŷ tag mẽ kŷ ag tóg vēnh kãpãm kŷ nŷtĩ mãn mũ gé. ²⁰ Ũn e tóg ti to: “jagrẽ kórég ti nĩ, krĩ vēnhmŷ ti nĩ, ti vŷ mẽ sór tũg nĩ,” he mũ. ²¹ Hã ra ũ ag tóg: “ũn pi(jé) ã jagrẽ kórég hã ra vēnh vŷ há tó tũ,” he mũ. “Ũn kyvó tŷ há' he ki kagtĩg tóg nĩ gé, ũn jagrẽ kórég ti,” he ag tóg mũ, Judeu ũ ag, ũ tŷ Jesus to há nŷtĩ ag.

Judeu ag tŷ Jesus tén mãn sór

²² Kejẽn tóg Judeu ag tŷ festa há' ũ tá krŷg mũ. Vãsŷ ũ tŷ Judeu ag kato vãsãnsãn mũ ag vŷ Topẽ jo ĩn kókén ja nĩgtĩ, hã ra Judeu ag tóg kejẽn ti ĩn han mãn. Ag tŷ ĩn han mãn to festa hã vē sir. Prŷg kar

ki ag tóg festa ên han tĩ. Kusãg mũ ên kã ke ja vễ, festa ên ti. ²³ Hã ra Jesus tóg venh tĩg ja nĩ, kỹ tóg Topê jo ãn mĩ pasa ke tĩ nĩ, Salomão tỹ jãnkã ên tá. ²⁴ Kỹ Judeu ag tóg ti venh kãmũ mũ, ag tỹ ón kỹ ti ki jẽmẽ jé. “Ã hẽ ri ke kã ãg mũ vễnh kãmén há han ke mũ?” he ag tóg mũ. “Ã mũ tỹ Cristo nĩ? Topê tỹ ãg mũ ãn jẽnẽnh ke mũ ên mũ tỹ ã nĩ? Ha ãg mũ tó há han,” he ag tóg mũ, ón kỹ.

²⁵ Hã ra Jesus tóg ag mũ: “ãjag mũ sóg hur tó, hã ra ãjag tóg kri nĩm sór tũ nĩ,” he mũ. “Milagre hyn han sóg tĩ gé, inh panh tỹ inh mũ nén tó ja ên. Ên ve kỹ ãjag tóg inh ki kanhró nỹtĩnh mũ vễ. ²⁶ Hã ra ãjag tóg kri fi sór tũ nỹtĩ. ãjag pi(jé) inh mễg tỹ carneiro ri ke nỹtĩ, hã kỹ ãjag tóg kri nĩm sór tũ nỹtĩ. ²⁷ Inh mễg fag vỹ inh vỹ mễg tĩ, fag ki kanhró sóg nĩ, hã kỹ fag tóg inh mré mũgtĩ. ²⁸ Fag jagfy sóg ter ke mũ, kỹ fag tóg kãgter ke tũ nĩ. Mĩg vỹ fag kugmĩnh ke tũ pẽ nĩ gé, isỹ fag jy nĩgãn kỹ. ²⁹ Inh panh tỹ inh mũ fag vin mũn hã vễ, inh mễg fag. Hã ra tóg vễnh kar kãfór nĩ, inh panh ti. Kỹ ã pi(jé) inh panh tũ ag péju(g) tĩ, ti tỹ tỹ vễnh kar kri ke nĩn kỹ. ³⁰ Inh panh mré sóg tỹ ãn pir nĩ,” he tóg, Jesus ti.

³¹ Ag tỹ ti vỹ tag mẽ kỹ ag tóg pó tỹ hẽn ri ke mãg mũ sir, Judeu ag, ag tỹ tỹ ti pin kỹ ti tén jé.

³² Hã ra Jesus tóg ag mũ: “nén ã há hã hyn han ja inh nĩ,” he mũ. “Inh panh tỹ inh mũ: “tag han ra,” he ja ên hã han inh tĩ. Sỹ nén han ja tỹ hẽ nỹ hỹn ãjag mũ kórég nĩ, hã kỹ ãjag tóg isén sór mũ?” he tóg.

³³ Hã ra ag tóg ti mũ: “ẽg pi(jé) nén ã há to ã tén sór mũ,” he mũ. “Êprã ke vỹ tỹ ã nĩ, ãg mré ke vỹ tỹ ã nĩ, hã ra ã tóg vễso: “Topê kósin vỹ tỹ inh nĩ,” he

mũ. ã tỹ Topẽ to vĩ kónãn hã vễ. Tag to ẽg tóg ã tén ke mũ, pó tỹ ã pin kỹ,” he ag tóg mũ, Judeu ag.

³⁴ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki tag vĩ rán kỹ nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Topẽ vĩ ẽprã ke ag to: “Topẽ ri ke ãjag nỹtĩ,” he tĩ,” he tóg, Topẽ vĩ rá ki. ³⁵ Kỹ tóg ù tỹ ti vĩ mẽg mũ ẽn ag mỹ: “Topẽ ri ke ãjag nỹtĩ,” he ja nĩ, Topẽ ti. Hã ra tóg ón tũ nĩgtĩ, Topẽ ti. ³⁶ Hã kỹ tóg vẽnhmỹ tũ nĩ gé, sỹ ãjag mỹ: Topẽ kósín vĩ tỹ inh nĩ, hen kỹ. Inh panh vĩ inh kuprẽg, kỹ tóg inh jẽnẽ gé, isỹ ãjag tá jun jé. Topẽ to vĩ kónãn pijé', sỹ nén tó mũ tag ti. ³⁷ Isỹ inh panh vĩ ki króm tũ nĩ ra tóg há nĩnh mũ vễ, ãjag tỹ inh vĩ kri nĩm sór tũ nỹtĩ ti. ³⁸ Hã ra sóg ti vĩ ki króm tĩ. Kỹ inh vĩ tỹ ãjag mỹ kórég nĩn kỹ isỹ milagre hyn han mũ ẽn vemnĩ. Isỹ milagre hyn han mũ ki tóg ve há tĩ, isỹ inh panh ri ke nĩ ti, kỹ inh panh vĩ inh ri ke nĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kỹ ag tóg ti vĩ to ti se sór mãn mũ sir, hã ra tóg kren mãn mũ gé.

⁴⁰ Kỹ tóg vẽn pēju kỹ tĩ mũ, goj tỹ Jordão mãra, Jesus ti. João vĩ ẽn tá vẽn kar kygpég jẽ ja nĩgtĩ, ti tỹ ag kygpe vén kỹ. Ẽn ra tóg tĩ mũ sir, Jesus ti, kỹ tóg tá nĩ nĩ, ã mré mũ tĩ ag mré. ⁴¹ Kỹ ù tỹ hẽn ri ke ag vĩ tá ti venh kãmũ mũ. Jesus to ag tóg jagnẽ mỹ: “ha vé, João vĩ milagre han ja tũ nĩ,” he mũ. “Hã ra tóg Jesus kãmén. Tó há han ja tóg nĩ, João ti. Ki hã tóg tó ja nĩ, ti tỹ ẽg mỹ Jesus to nén tó mũ ti,” he ag tóg. ⁴² Kỹ tá ù tỹ hẽn ri ke ag tóg ti ki ge mũ sir.

11

Lázaro ter

1 Kejẽn ù tỹ Jesus to há ù tóg kaga nỹ nĩ, cidade tỹ Betânia tá. Ûn kaga ẽn jyjyn hã vỹ: Lázaro, he mũ. Ti ve fi vỹ tỹ Maria fi nĩ, Marta fi ke gé. Betânia tá fag ẽmã nỹtĩ gé. 2 Maria ẽn fi vỹ kar kỹ kejẽn Jesus pẽn kri nén ger há kujẽ, kỹ fi tóg fi gãnh tỹ ti pẽn kykũg mũ gé. Ẽn fi mré pafa mũ vỹ kaga nỹ. 3 Kỹ ti ve fag vỹ Jesus mỹ vẽn h vỹ jẽnẽg mũ. Ti mỹ fag tóg: “ã tỹ ù to há nĩ ẽn vỹ kaga nỹ,” he mũ. 4 Kỹ Jesus tóg mẽg mũ. Hã ra tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “ti pi(jé) vẽn h kaga tag to ter ke mũ’,” he mũ. “Topẽ vỹ tỹ ùn mág nĩ. Tag vỹ vẽn h ven ke mũ, ti kaga tigrĩn. Kỹ Topẽ kósĩn vỹ tỹ ùn mág nĩ gé. Tag vỹ vẽn h ven ke mũ gé, ti kaga tugnĩn,” he tóg, Jesus ti. 5 Jesus vỹ Marta fi to há tãvĩ nĩ, fi jãvy fi to ke gé, Lázaro to ke gé.

6 Hã ra Jesus tóg, ti tỹ Lázaro kaga mẽg mũ ra (tóg ver) ti venh tĩ tũ nĩ. Ẽ tỹ hẽ tá nĩ ẽn tá tóg ver kurã régre han. 7 Tag pãte tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “mũ nỹ, ga tỹ Judéia ra,” he mũ. 8 Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ẽg tỹ Judéia tá nỹtĩn kỹ Judeu ag tóg ã pin sór ja nĩ, pó tỹ. Ra tĩ tũg nĩ,” he ag tóg ti mỹ. 9 Hã ra Jesus tóg ag mỹ comparação han mũ, ti ter ke kurã jun ja tũ to. “Kurã pir vỹ tỹ 12 (ke) hora ke nĩ,” he tóg. “Ẽg tỹ kurã ẽn ki hẽn ra mũn kỹ ẽg tóg krĩm kenh ke tũ nĩ, ẽg tỹ kurã ve há han kỹ. 10 Ẽg tỹ hã ra kuty ra hẽn ra mũn kỹ ẽg tóg krĩm ke tĩ, ẽg tỹ kuty ki nén ù vég tũ nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

11 Kỹ tóg ag mỹ: “ũ tỹ ẽg to há nĩ ẽn, Lázaro ẽn vỹ nũr nỹ,” he mũ. “Isỹ ti tỹ mrin ke han tĩg ke nẽ ha,” he tóg. 12 Kỹ ag tóg ti mỹ: “ti nũr nỹn kỹn kren ke mũ,” he mũ. 13 Hã ra Jesus tóg ti ter ja tó ja nĩ. Jó ag tóg: “ti nũr vẽ, ti vẽn h kán vẽ,” he mũ, ag tỹ ti vỹ

mẽn kÿ. ¹⁴ Kÿ Jesus tóg jamã hár(a) ag mÿ kãmén mũ. “Lázaro vÿ ter huri,” he tóg. ¹⁵ “Ăjag tugrĭn tóg inh mÿ sér tĩ, isÿ ti ter ve ja tũ nĭn kÿ. Ăjag tÿ isÿ nén han mũ ven kÿ ăjag tóg inh ki ge há han ke mũ. Mũ jé ha, ti ve jé,” he tóg.

¹⁶ Kÿ Tomé he mũ ěn, ag tÿ ũ to: “ũn vĕgnig mũ,” he tĩ ěn vÿ ti mré mũ tĩ ag mÿ: “mũ jé ha, ti mré, ěg tÿ ti mré kăgter jé,” he mũ. Kÿ ag tóg mũ mũ sir.

Jesus tÿ vĕnh kar rĭnrĭr han ke

¹⁷ Kÿ ag tóg Betânia tá junjun mũ. Hã ra Lázaro vÿ vĕnh kej tá nÿ nĭ. Kurã tÿ 4 (ke) vĕ sir, ag tÿ vĕnh kej tá ti fón ja kri. ¹⁸ Hã ra ag tóg Jerusalém kakó ki nÿtĩ, 3 quilômetros hÿn, ěmã tÿ Betânia ki. ¹⁹ Kÿ Judeu tÿ hĕn ri ke fag vÿ Marta fi venh kãmũ ja nĭ, Maria fi ke gé, fag mré vĕser kri fÿ jé. ²⁰ Kÿ Marta fi tóg mĕg mũ, Jesus kătĭg ti. Kÿ fi tóg tim ke kÿ ti venh tĩ mũ. Hã ra Maria fi tóg ă ĩn krĕm nĭ nĭ. ²¹ Kÿ Marta fi tóg Jesus kato tĕ mũ. “Senhor,” he fi tóg. “Ă tÿ kănĭ ra ti ter ke tũ nĭ vĕ,” he fi tóg. ²² “Hã ra sóg ă ki kanhró nĭ. Ă tÿ Topĕ mÿ nén ũ to vĭn kÿ tóg ă mÿ nĭm ke mũ, Topĕ ti,” he fi tóg, Marta fi, Jesus mÿ.

²³ Kÿ tóg fi mÿ: “ă mré ke vÿ rĭr măn ke mũ,” he mũ.

²⁴ “Hÿ,” he fi tóg. “Vĕnh kar rĭnrĭr măn ken kÿ tóg rĭr măn ke mũ gé, ki kanhró sóg nĭ. Kurã tÿ ěgno ki ke vĕ,” he fi tóg.

²⁵ Hã ra Jesus tóg fi mÿ: “inh hã vÿ vĕnh kar rĭnrĭr măn han tĩ,” he mũ. “Vĕnh kar rĭnrĭn mũ vÿ tÿ inh nĭ,” he tóg. “Ũ tÿ inh ki rã mũ ěn vÿ rĭr ke mũ, ti ter kÿ nÿ (hã) ra. ²⁶ Kÿ ũn rĭr jĕ tóg, ti tÿ inh ki rã

kỹ (tóg) ter mǎn ke tũ pẽ nĩ. ã mỹ inh vĩ tag kri fig mũ'?" he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Hỹ,” he fi tóg. “Cristo vĩ tỹ ã nĩ, Topẽ kósin ti, ã tỹ ga kri jun ke mũ ên ti. Tag vĩ inh mỹ tỹ hã nĩ,” he fi tóg, Jesus ti mỹ. ²⁸ Kỹ fi tóg tĩ mũ, fi jǎvy fi jé prěr jé, Maria fi.

Jesus fỹ

Kỹ Marta fi tóg Maria fi tá jun kỹ fi mỹ: “ẽg Senhor vĩ jun, kỹ tóg ã ve sór mũ,” he mũ. ²⁹ Fi tỹ tag mẽ kỹ fi tóg tim ke kỹ tĩ mũ, Jesus ve jé. ³⁰ Hã ra tóg ẽmã ên ra rã ja tũ nĩ ver. Ver tóg tá nĩ nĩ, Marta fi tỹ hẽ tá ti mré vēmén ja ên tá. ³¹ Kỹ Judeu fag vĩ vég mũ, Maria fi tỹ tim ke kỹ tĩg mũ ti. Fi mré kygfỹ jé fag kãmũ ja nĩ, Judeu fag. Fag tỹ fi tĩg ve kỹ fag tóg fi nón kãmũ mũ gé. “Fi hỹn ti kej ra tĩg sór mũ, tá fỹ jé,” he fag tóg mũ, hã kỹ fag tóg fi nón kãmũ mũ.

³² Kỹ Maria fi tóg Jesus tá jun mũ. Fi tỹ ti ve kỹ fi tóg ti pẽn krēm mũg ke mũ. Ti mỹ fi tóg: “Senhor,” he mũ. “Ã tỹ kǎnĩ ra ti ter ke tũ nĩ vễ,” he fi tóg mũ gé. ³³ Kỹ Jesus tóg fi fỹ mũ vég mũ, kỹ tóg Judeu tỹ hẽn ri ke fag vég mũ gé, fi nón kãmũ mũ fag. Kỹ tóg ti mỹ e tǎvĩ tĩ. ³⁴ “Ti hẽ kǎ nỹ?” he tóg mũ sir. Kỹ ag tóg ti mỹ: “mũ nỹ, ti ve jé,” he mũ. ³⁵ Kỹ Jesus tóg fỹ mũ. ³⁶ Kỹ Judeu ag tóg: “ha vé,” he mũ. “Ti to há tǎvĩ tóg nĩ, hã kỹ tóg fỹ mũ,” he ag tóg. ³⁷ Hã ra ag kãmĩ ù tóg: “ti tỹ há' he ja tũ tóg nĩ,” he mũ. “Ûn kyvó kanẽ tỹ há' he ja tóg nĩ, ti tỹ hẽ ri ken kỹ ti tỹ há' he ja tũ nĩ nẽ, ti ter tũ nĩ jé? Ti mỹ tỹ hẽ ri ke tũ nĩ vĩ, ti kaga tỹ'?” he ag tóg, Jesus to.

Jesus tỹ Lázaro rĩn mǎn

³⁸ Kÿ tóg Jesus mÿ e tävĩ tĩ. Kÿ tóg ti tÿ vënh kej kÿ nÿ ên ra tĩ mÿ. Hã ra ti kej vÿ tÿ pãró nor nĩ, kÿ tóg pó mág tÿ nífénh kÿ nĩ, ti kej nor ti. ³⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ha pó tag kunÿ,” he mÿ. Kÿ Marta fi, ùn ter kÿ nÿ ên ve fi vÿ ti mÿ: “Senhor,” he mÿ. “Ti hÿn ger nÿ ha. Kurã tÿ 4 (ke) vë ha, êg tÿ ti fón ja kri,” he fi tóg mÿ. ⁴⁰ Hã ra Jesus tóg fi mÿ: “ã mÿ sóg: ã tÿ inh ki rã há han kÿ ã tóg venh ke mÿ, Topê tÿ tÿ ùn mág nĩ ti, he ja nĩ,” he mÿ. ⁴¹ Kÿ ag tóg pó ên kunÿg mÿ.

Kÿ Jesus tóg kanhkã ki êvãnh mÿ. Kÿ tóg: “panh’,” he mÿ. “Inh mÿ tóg há tĩ. Inh vĩ tag jëmëg ã tóg mÿ. ⁴² Jëmëg ã tóg tĩ, inh vĩ ti, hã kÿ ã tóg sÿ ã mÿ vĩ tag jëmëg mÿ gé. Hã ra sóg jamã hár(a) ã mré vĩ mÿ, ù tÿ ki nÿtĩ kar fag tÿ inh vĩ mē jé, fag tÿ inh ki ge jé, fag tÿ iso: “Topê tÿ ti jënê vë,” he jé,” he tóg, Jesus ti.

⁴³ Tag tó kar kÿ tóg jamã hár(a) prër mÿ. “!..Lázaro, kuneg..!” he tóg. ⁴⁴ Kÿ ùn ter ja ên tóg kãtÿg mÿ sir, ã kej kãki tóg kãkutẽ mÿ sir, mÿr, ha mẽ. Ti pën vÿ sigse kÿ nÿtĩ, ti nĩgé ke gé, kÿ ti kakã vÿ pãg kÿ nĩ gé. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ha ti kava,” he mÿ, “ti tÿg jé,” he tóg. Kÿ ag tóg ti kyvãn kãn mÿ sir.

⁴⁵ Kÿ ù tÿ Maria fi mré kygfÿ jé kãmÿ tÿ hën ri ke fag vÿ Jesus ki ge mÿ sir, fag tÿ Jesus tÿ ti rÿn mãn mÿ ên ven kÿ. ⁴⁶ Hã ra ù ag tóg Fariseu ag mÿ tónh mÿ mÿ, Jesus tÿ ti rÿn mãn ja ti.

Ag tÿ Jesus tén ke to jykrén

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁷ Kÿ Fariseu ag tóg mëg mÿ, Jesus tÿ Lázaro rÿn mãn ja ti. Topê tũ ki rÿr tũ to pã'i ag vÿ mẽ kãn mÿ gé. Kÿ ag tóg vënh jyvën tĩ kar ag jé prër mÿ. “Êg

hÿn ti tÿ hÿ ri kenh ke mÿ?” he ag tóg mÿ, Jesus to. “Milagre tÿ hÿn ri ke hÿn han tóg tĩ. ⁴⁸ Ëg tÿ ti kato vāsān tũ nĭn kÿ tóg ãg mÿ vĕnh kar tÿ ti ki genh ha mĕ tĩ. Kÿ ãg fóg tÿ Romano ag vÿ ãg kato vāsānsān ke mÿ. Topĕ jo ĩn kókén jé ag tóg ke mÿ, kÿ ag tóg ãg kãgtén kãn ke mÿ gé, ãg fóg tÿ Romano ag, ha vemnĩ,” he ag tóg, vĕnh jyvĕn tĩ ag.

⁴⁹ Kÿ pã'i ag kãmĩ ũ vÿ tÿ Caifás nĩ. Prÿg ĕn kã tóg tÿ Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág nĩ, Caifás ti. Ĕn vÿ tóg ag mÿ: “to jykrén há han tũ ājag nÿtĩ,” he mÿ. ⁵⁰ “Tag to jykrén nĩ, ha mĕ. Ũn pir ter ke tóg kórég nĩ, hã ra tóg povo kãgter kãn kórég jakrĕm nĩ. Kÿ ti hÿn ãg povo jagfy ter ke mÿ, Jesus ti,” he tóg, Caifás ti. ⁵¹ Hã ra tóg vĕsóg ki tag to jykrén ja tũ nĩ. Prÿg ĕn ki tóg tÿ Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág nĩ, hã kÿ Topĕ kuprĩg vÿ ti krĭn ja nĩ, ti tÿ Jesus to: “ãg povo jagfy tóg ter ke mÿ,” he jé, Caifás ti. ⁵² Hã ra Judeu ag tãvĩ jagfy ke pijé'. Topĕ krĕ kar jagfy ke ja vĕ. Ti tÿ vĕnh kar tÿ ũn pir han sór ja vĕ, Jesus ti, hã jé tóg ãg jagfy ter ja nĩ, ũ tÿ povo kar kãmĩ ti ki genh ke mÿ ag kar jagfy.

⁵³ Pã'i ag tÿ tÿ vĕmĕn kar kÿ ag tóg ti tén ke to jykrén mÿ sir. ⁵⁴ Hã kÿ Jesus tóg vĕnh péju kÿ tĩ mÿ, ga kórég ra, ĕmã tÿ Efraim ra. Judeu ag mĩ tóg tĩg mǎn tũ nĩ sir. Efraim hã tá tóg nĩ nĩ ver, kÿ ti mré mÿ tĩ ag vÿ ti mré tá nÿtĩ gé.

⁵⁵ Hã ra Judeu ag tÿ festa tÿ Páscoa há ũ vÿ kakó tĩ ha. Kÿ ũ tÿ hÿn ri ke ag tóg Jerusalém ra mÿ mÿ, Páscoa ĕn ve jé. To hã ag tóg ra mÿ mÿ, vĕnh jãnhkrigkrig jé, Judeu ag jykre ki. ⁵⁶ Tá ag tóg Jesus jãvãnh mÿ, Topĕ jo ĩn tá nÿtĩ kÿ. Kÿ ag tóg jagnĕ mÿ: “ti ã mÿ hÿn hÿ ri ke mÿ?” he mÿ. “Ti mÿ hÿn festa

to kãtĩg ke mũ vỹ?” he ag tóg mũ, jagně mỹ. ⁵⁷ Hã ra Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag vỹ vėnh kar mỹ vėnh vĩ jėnė ja nĩgtĩ, Fariseu ag mré hã. “Ăjag tỹ ti ve kỹ ěg mỹ tóh kãmũmĩ,” he ja ag tóg nĩ, vėnh kar mỹ. Ag tỹ ti se sór vė, hã kỹ ag tóg ke mũ.

12

Betânia tá

(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

¹ Festa tỹ Páscoa to hã ke vė sir, kurã tỹ 6 (ke) vỹ jun nỹ ha. Kỹ Jesus tóg Betânia ra tĩg mãn mũ, Lázaro jamã ra, ũn rĩr mãn mũ ěn jamã ra. ² Tá fag tóg Jesus mỹ festa han mũ. Kỹ Marta fi tóg vėjėn ki rĩr mũ. Lázaro vỹ Jesus mré nĩ nĩ, mesa to. ³ Kỹ Maria fi tóg nén ger há ma kãtĩ mũ, garrafa fór, ũn kaja e. ěn tỹ fi tóg Jesus pėn kri kujėg mũ, kỹ fi tóg ģ gãnh tỹ kykũg mũ, ti pėn ti. Kỹ ger há ěn tóg ĩn kar ěn kri rũm ke mũ.

⁴ Kỹ tóg Judas Iscariotes mỹ e tĩ, ũ tỹ Jesus mré mũ ěn ag kã ũ tag mỹ, ũ tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven ke mũ tag mỹ. Fi tỹ ger há tỹ ti pėn to tĩn kỹ tóg ti mỹ e tĩ, kỹ tóg fi to: ⁵ “fi tỹ ger há ěn fón ke vė vė, jãnkamy tỹ hėn ri ke to,” he mũ. “Fi tỹ ũn jagãgtar ag mỹ jãnkamy ěn kã vėnh kãpópãm jé vė vė,” he tóg mũ, Judas ti. ⁶ Hã ra tóg tag tó, ti tỹ Jesus mỹ jãnkamy ki rĩr kỹ. Hã ra tóg ti jãnkamy péju(g) tĩ. Hã kỹ tóg fi to tag tó ja nĩ, Judas ti. Ti tỹ ũn jagãgtar ag to jykrén ja pijé'. Ti tỹ jãnkamy ěn mãn sór ja vė. ⁷ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “fi to vĩ tũg,” he mũ. “Fi tỹ nén ger há ěn nĩm han ja vė, fi tỹ iser jé inh kri kujėn jé, isỹ inh kej kãkã nỹ jé. Ki hã fi tóg han ja nĩ. ⁸ ũn jagãgtar ag vỹ ģjag mré nỹtĩ, tũ' henh ke tũ ag tóg nỹtĩ. Ag jãvo

sóg kãnhmar ãjag mré nĩ mãn ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ag tỹ Lázaro tén sór

⁹ Kĩ Judeu tỹ hẽn ri ke ag vỹ mễg mũ, Jesus tỹ Betânia tá nĩ ti, kĩ ag tóg ti venh kãmũ mũ. Hã ra ag tóg Lázaro ve sór mũ gé, ùn rĩr mãn mũ ẽn ti. ¹⁰ Pã'i ag tóg Lázaro tén sór mũ gé sir. ¹¹ Judeu tỹ hẽn ri ke ag vỹ Jesus ki ge kĩ nỹĩ, ti tỹ Lázaro rĩn mãn ja tugrĩn, hã kĩ ag tóg Lázaro tén sór mũ.

Jesus tỹ Jerusalém ra tĩg

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Tỹ vaj kĩ Jesus tóg Jerusalém ra tĩ mũ. Kĩ ùn e ag tóg Jesus tỹ Jerusalém ra tĩ mễg mũ sir, ù tỹ festa venh kãmũ mũ ẽn ag. ¹³ Kĩ ag tóg ti ve jé kãpa mũ, Jerusalém tá. Tãnh féj génh kĩ ag tóg ti venh kãmũ mũ. Kĩ ag tóg: “!..Viva..!” he mũ. “!..Sér tóg tĩ ẽg mỹ..! !..Ëg jóg mág vỹ ti jẽnẽ..! !..Israel kri pã'i mág pẽ vẽ..!” he ag tóg, prẽnprěr kĩ. ¹⁴ Hã ra Jesus vỹ burrico sĩ ve ja nĩ, kĩ tóg kri nĩ kĩ Jerusalém ra tĩ mũ. Hã ra tóg rán kĩ nĩ, Topẽ vỹ tỹ rán kĩ nĩ ki, ti tỹ burrico sĩ kri tĩg ke ti, ha mẽ: ¹⁵ “kamễg tũg nĩ, Sião tá ke kar,” he tóg. “Ãjag pã'i mág vỹ ùri jun ke mũ ha. Burrico sĩ kri tóg jun ke mũ ha,” he ja tóg nĩ, Topẽ vỹ rán ki, Jesus to.

¹⁶ Kurã ẽn kã ag tóg ti rá tag to jykrén ja tũ nĩ ver, Jesus mré mũ tĩ ag. Jesus tỹ kãnhkã ra vỹn ke kar kĩ ag tóg kejẽn to jykrén mũ ha, ti to rán kĩ nĩ ẽn to, hã ra tóg ge ja nĩ.

¹⁷ Û tỹ Jesus mỹ prẽnprěr mũ ag kãmĩ ù ag tóg Lázaro ve ja nĩ, Jesus tỹ ti rĩn mãn kĩ. Lázaro tỹ vẽnh kej kãkã nỹ ra Jesus tóg ti jé prěr kĩ ti rĩn mãn ja nĩ.

Û tỹ tag vég mũ ên ag vỹ jagnẽ mỹ kãmén mũ sir.
 18 Hã kỹ ùn e ên ag tóg Jesus kato pétẽ mũ, ti tỹ jun
 ke kỹ. Û ter kỹ nỹ rĩn mãn ên ve ja tũ ag tóg nỹtĩ, kỹ
 tóg ag mỹ e tí. 19 Kỹ Fariseu ag tóg jagnẽ mỹ: “ha
 vé, ag pi(jé) ãg vỹ jẽmẽ sór mũ’,” he mũ. “Ti hã mré
 ag tóg mũ mũ,” he ag tóg, ti to jũgũ kỹ, pã'i ag.

Fóg tỹ Grego ag tỹ Jesus ve sór

20 Festa venh kãmũ mũ ag vỹ e nỹtĩ. Ag kãmĩ ù vỹ
 tỹ ga tỹ Grécia tá ke nỹtĩ gé. 21 Ên ag vỹ Jesus ve sór
 mũ. Hã kỹ ag tóg Filipe mré vỹ mũ. Ga tỹ Galiléia tá
 êmã tỹ Betsaida tá ke vỹ tỹ ti nĩ, Filipe ti. Kỹ fóg tỹ
 Grego ên ag tóg Filipe mỹ: “ãg tỹ Jesus venh há tóg
 tĩ,” he mũ.

22 Kỹ Filipe tóg André mỹ tónh tĩ mũ, kỹ ag tóg
 Jesus mỹ tónh mũ mũ, Filipe ti, André ti ke gé.

23 Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “inh kurã vỹ hur jun,”
 he mũ. “Topẽ vỹ isỹ ùn mág han ke mũ ha. Tỹ sóg
 êprã ke fi kósin nĩ,” he tóg. 24 “Ki hã sóg ãjag mỹ tó
 mũ, hã kỹ sóg tó mũ. Isén jé ag tóg ke mũ, ùn e ag tỹ
 isugrĩn rĩnrĩn nỹtĩ jé. ãg tỹ nén ù fy krãn ri ke ti nĩ.
 Ti péju(g) ãg tóg tĩ, ga ki, kỹ tóg vag tĩ, nén ù fy fár ti.
 Hã ra ti fy ên tóg rĩr mãn kỹ mur mũ, kỹ tóg mog kỹ
 kanẽ e han mũ. ãg tỹ ti krãn tũ nĩ ra tóg kanẽn ke tũ
 nĩ vẽ. 25 Ên ri ke tóg nĩ, ãg mré hã. ãg hã vỹ tỹ nén
 ù fy ri ke nỹtĩ gé. ãg tỹ ãg jykre si tovãnh kỹ ãg tóg
 ãg rĩr krỹg ja tũ ên venh ke mũ. Jãvo ãg tỹ ãg jykre
 si tovãnh pẽ han tũ nĩn kỹ ãg rĩnrĩr ke ên tóg krỹ' he
 mũ sir. Kỹ ãg kanhkã tá vég tũ nĩ sir. 26 ãjag tỹ inh
 rãnrãj han sór kỹ inh ri ke han nĩ, kỹ ãjag tóg tỹ
 inh mré ke nỹtĩnh mũ, kỹ ãjag tóg inh mré kanhkã
 tá nỹtĩnh ke mũ gé, ãjag tỹ inh rãnrãj han kỹ. Kỹ

inh panh vỹ ãjag tỹ ãn mág han ke mũ gé, inh ri ke han jé tóg ke mũ, ãjag tỹ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ã ter ke tó

²⁷ “Ũri tóg inh mẽ e tĩ,” he tóg. “Krĩ kufy jagy isóg nĩ. Ge ra sóg inh panh mẽ: “inh kren han nĩ, inh jagtar tũ nĩ jé,” he sór tũ nĩ. Inh vēsỹrénh hã jé sóg kãtĩg, ti tỹ inh mẽ jagy pẽ (hã) ra. ²⁸ Tag tó jé sóg ke mũ, inh panh mẽ, hã vỹ: “vẽn kar mẽ ven nĩ, ã tỹ tỹ ãn mág nĩ tag ti,” he mũ,” he tóg, Jesus ti.

Ti tỹ tag tó kỹ vãhã Topẽ tóg ti mỹ vĩ mũ, kanhkã tá nĩ kỹ. Kỹ tóg jamã hár(a) ti mỹ: “ag mẽ sóg ven huri,” he mũ. “Hã ra sóg ag mẽ ven mãn ke mũ gé, isỹ tỹ ãn mág nĩ ti,” he tóg, Topẽ ti. Kanhkã tá nĩg kỹ tóg ti mỹ tó mũ. ²⁹ Kỹ ãn e ag tóg mễg mũ, Topẽ vĩ ti, ag tỹ êprã nỹtĩ ra. Kỹ ag tóg ti vĩ to: “ta tỹ tỹrỹrỹ he hỹn,” he mũ. Ag tỹ ki kagtĩg nỹtĩn kỹ ag tóg Topẽ vĩ to: “ta hỹn,” he mũ. Hã ra ã ag tóg: “Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ã hỹn ti mré vēmén,” he mũ gé, ag tỹ ki kagtĩg nỹtĩn kỹ.

³⁰ Hã ra Jesus tóg ag mẽ: “Topẽ pi(jé) isugrĩn vĩ ja nĩ,” he mũ. “Ãjag tugnĩn ke ja vễ,” he tóg. ³¹⁻³² “Hã kỹ ãjag tóg ka to isanh ke mũ, kynhmỹ. Topẽ tỹ êprã ke ag jykre to: “kórég ti nĩ,” he vễ, ti tỹ tag ki ãn mág tỹ Japo he mũ ên to: ti kutẽ jé, he vễ, hã kỹ ag tóg cruz to isãg mũ. Ên kã vẽn kar ag vĩ inh ki genh ke mũ, isỹ ag krĩn kỹ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ³³ Tag tó tóg, ã mré mũ tĩ ag mẽ, ã ter ke kãmén kỹ, ag tỹ cruz to ti sanh ke ti.

³⁴ Kỹ vẽn kar ag tóg ti mỹ: “hã ra ag tóg êg mẽ: “Cristo vĩ ter ke tũ nĩ,” he tĩ. Topẽ vĩ ki ti nẽji rán kỹ nĩ,” he ag tóg mũ. “Jãvo ã tóg êg mẽ: êprã ke fi kósin ên tỹ ag tóg cruz to ti sanh ke mũ, kynhmỹ, he mũ.

Û to ke nẽ, hỹn, ẽprã ke fi kósin ẽn?” he ag tóg, Jesus mỹ.

³⁵ Kỹ tóg ag mỹ: “ver sóg ãjag mré nĩ nĩ, sỹ ãjag mỹ kurã han jé,” he mũ. “Kurã ki inh japry jagma mũmnĩ. Kãnhmar ti kuty nĩnh mũ. ãjag tỹ kuty ra inh jamĩn jagma mũ sór mũ ra ãjag tóg vãgfor mũnh ke mũ. ³⁶ Isỹ ver ãjag mré nĩn kỹ inh ki ge sórmnĩ, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ jé. Kỹ ãjag tóg kurã ki nỹtĩ, isỹ tỹ jẽngrẽ ri ke nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti. ã tỹ tag tó kar kỹ tóg tĩ mũ, ag ré kỹ. Vẽnh péju kỹ tóg tĩ mũ.

Judeu ag tỹ Jesus ki ge sór tũ

³⁷ Jesus vỹ ag rĩnve nén tỹ hẽn ri ke hyn han ja nĩgtĩ, ẽg tỹ nén han vãnũh tỹ hẽn ri ke, milagre tỹ hẽn ri ke, hã ra ag tóg ti ki ge sór tũ nĩgtĩ. ³⁸ Hã ra Isaías vỹ tag rán ja nĩ gé. “Ëg jóg mág,” he ja tóg nĩ. “Isỹ ag mỹ ã kãmén mũ ra ag tóg inh vĩ kri nĩm sór tũ nỹtĩ,” he ja tóg nĩ. “Ag tỹ ã tỹ nén han mũ ẽn vég mũ ra ag tóg: “Topẽ jykre vỹ tar nĩ,” he ja tũ nĩ,” he ja tóg nĩ, Isaías ti. Hã ra tóg ge nĩgtĩ, Jesus tỹ ag mỹ Topẽ vĩ tón kỹ, ti tỹ ag mỹ milagre hyn han kỹ.

³⁹⁻⁴⁰ Kỹ Isaías vỹ ag to tag tó gé, ha mẽ. “Topẽ vỹ ag kyvó han, nĩgrẽg kutu, hã kỹ ag tóg mẽg tũ nĩgtĩ, kỹ ag tóg to jykrén sór tũ nĩgtĩ gé, kỹ ag tóg inh ki ge sór tũ nĩgtĩ gé, kỹ sóg ag tỹ há' henh ke tũ nĩ gé,” he ja tóg nĩ gé, Isaías ti, ti tỹ Topẽ vĩ tó kỹ. Jesus to tóg ke mũ. Hã kỹ ag tóg Jesus ki ge sór tũ nĩgtĩ. ⁴¹ Isaías vỹ Jesus ve ja nĩ, ti tỹ tỹ ãn mág nĩ ti, ãn tar ti. Jesus mur to hã ke ja vẽ, vãsỹ. Ti tỹ ti ve hã kỹ tóg tag tó ja nĩ, ti to, Isaías ti.

⁴² Hã ra ã ag tóg ti ki ge kỹ nỹtĩ gé, pã'i ã ag mré hã. Hã ra ag tóg tó sór tũ nĩgtĩ. Fariseu ag kamẽg ag tóg tĩ, hã kỹ ag tóg tó sór tũ nĩ. “Fariseu ag vỹ ẽg pan

ke mũ, ãg tỹ ãg vãnh kanhrãn jafã ra mũ tũ nĩ jé, ãg tỹ ãg mré ke ag mré tá vãnh mãn kỹ nỹtĩ tũ nĩn jé,” he ag tóg mũ, hã kỹ ag tóg Jesus tó tũ nĩgtĩ. ⁴³ Ëprã ke ag tỹ ag to vĩ há han mũ tag vĩ ag mỹ sér tĩ, kỹ Topê tỹ ag mỹ vĩ há han mũ vĩ ag mỹ pãgsĩ tĩ. Há ti nĩ gé vễ vễ, hã ra ag tóg ãprã pã'i ag hã kamêg mũ.

Ag jykre kórég vãnh ven ke

⁴⁴ Kỹ Jesus vĩ jamã hár(a) ke mũ, vãnh kar tỹ ti vĩ mẽ jé. Kỹ tóg: “ãjag tỹ inh ki ge kỹ ãjag tóg ù tỹ inh jẽnêg mũ ên ki ge mũ gé,” he mũ. ⁴⁵ “Ãjag tỹ inh ve kỹ ãjag tóg ti vэг mũ gé, ù tỹ inh jẽnêg mũ ên ti. ⁴⁶ Sỹ ãjag mỹ kurã han hã jé sóg kãtĩg. ãjag tỹ inh ki ge kỹ sóg ãjag mỹ kuty ên tỹ tũ' he mũ. ⁴⁷ ãjag tỹ ón kỹ inh vĩ mẽg mũ ra sóg ãjag to: “kórég ãjag nỹtĩ,” henh ke tũ nĩ. Inh pi(jé) ãjag mỹ: “kórég ãjag nỹtĩ,” he jé kãtĩg'. Sỹ ãjag krenkren han hã jé sóg kãtĩg. ⁴⁸ ãjag tỹ iso é he kỹ, ãjag tỹ inh vĩ to é he kỹ tóg vãnh ven mũ, ãjag jykre kórég ên ti, ha vemnĩ. Isỹ ãjag mỹ inh vĩ tó mũ ra ãjag tóg inh vĩ kri nĩm jãvãnh nỹtĩ. Hã tigrĩn tóg vãnh ven ke mũ, ãjag jykre kórég ti, kurã tỹ ãgno tá hã. ⁴⁹ Inh pi(jé) isỹ vėsóg ki nén to jykren ja ên tó tĩ'. Inh panh vĩ hã tó ja inh nĩgtĩ, ù tỹ inh jẽnêg mũ ên vĩ ti. Ên vĩ inh mỹ: “tag tómnĩ, tag tó tũg nĩ,” he tĩ. ⁵⁰ Ti tỹ inh mỹ nén tó mũ vĩ ãjag rĩnrĩr han ke mũ, ki kanhró sóg nĩ. Hã kỹ sóg inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ên hã tó tĩ, tag tãvĩ,” he tóg, Jesus ti.

13

Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag pẽn kugpe

¹ Hã ra festa tỹ Páscoa vỹ kakó tãvĩ tĩ sir, hã ra tóg tá krỹg tũ nĩ ver. Kỹ Jesus vỹ ki kanhró nĩ, ti tỹ ùri ter ke ên ti. Ti kurã vỹ jun ja nĩ, ti tỹ ã panh ra tĩg jé. ã mré mũ tĩ ag to tóg há tãvĩ ja nĩgtĩ, ag tỹ tỹ ti tũ nỹtĩn kỹ. Kỹ tóg ã ter ke kurã ên kã ag to há tãvĩ nĩ gé, tag ki, êprã, ti mré mũ tĩ ag to.

² Kỹ tóg rãkãnh kỹ ag mré jëg mũ. Hã ra Japo vỹ Judas krĩn huri, ti tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven tĩg jé, ag tỹ ti se jé. Judas Iscariotes ên vë, Simão kósin ên.

³ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ã tỹ Topê tá kãtĩg ja ên ki, kỹ tóg ki kanhró nĩ gé, ã tỹ ra tĩg mãn ken ki. Kỹ Topê tóg ti tar han mũ gé, ti tỹ nén ù kar ki ag mỹ tỹ ùn mág jë jé. Ên ki kanhró tóg nĩ gé, Jesus ti.

⁴ Tag kar to jykrén kỹ tóg vãhã jëgnë mũ sir, jën kar kỹ. Jëgnë kỹ tóg ã capa kunũnh kỹ vënh pëfĩ jafã tỹ vënh pëfĩg mũ. ⁵ Goj tỹ tóg pëncy kãki kujëg mũ, kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag pën kugpég mũ. Vënh pëfĩ jafã ên tỹ tóg ag pën kykũg mũ. ⁶ Kỹ tóg Simão Pedro tá jun mũ gé, ti pën kugpe jé. Hã ra Pedro tóg ti mỹ: ã pi(jé) inh pën kugpenh ke mũ," he mũ.

⁷ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “ã pi(jé) ki kanhró nĩ', sỹ ã mỹ nén han mũ ti'," he mũ. “Kar kỹ ã tóg kejën to jykrén ke mũ," he tóg.

⁸ Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “vó," he mãn mũ. “Inh pën kugpenh ke tũ ã tóg nĩ," he tóg. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “isỹ ã pën kupég tũ nĩn kỹ ã tóg tỹ isũ tũ nĩnh ke mũ," he mũ.

⁹ Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “inh kupe kãn nĩ, ge kỹ, inh pën, inh krĩ, inh nĩgé ke gé," he mũ.

¹⁰ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “mro ã huri," he mũ. “Ã mro kar kỹ sóg ã pën hã kugpenh ke mũ. Jãnhkri ã nĩ, ã mro kar kỹ. Jãnhkri ãjag nỹtĩ, hã ra ãjag kãmĩ

ũn pir vỹ jãnhkri tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti. ¹¹ Û tỹ pã'i ag mỹ ã ven ke mũ ãn ki kanhró tóg nĩ, Jesus ti, hã kỹ tóg ag mỹ: “ãjag kãmĩ ùn pir vỹ jãnhkri tũ nĩ,” he mũ.

¹² Kỹ tóg ag pẽn kugpe kãn mũ. Ag pẽn kugpe kar kỹ tóg ã kur rĩnh mãn mũ, kỹ tóg nĩ mãn mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag mỹ sỹ nén han ja ki kanhró nỹtĩ?” he mũ. ¹³ “Iso ãjag tóg: Senhor, he tĩ. Tó há han ãjag tĩ. Tỹ sóg ãjag Senhor nĩ. ¹⁴ Kỹ sóg tỹ ãjag professor nĩ gé. Hã ra sóg ãjag pẽn kugpé. Hã kỹ tóg há tĩ, ãjag tỹ jagnẽ mỹ jagnẽ pẽn kugpe kỹ, inh ri ke han kỹ. ¹⁵ Sỹ ãjag kanhrãn sór vễ, hã kỹ sóg ãjag mỹ ãjag pẽn kugpé. Inh ri ke han nĩ. ¹⁶ Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ. Ëg camarada pi(jé) ãjag patrão kãfór nỹtĩ'. Kỹ ãg tỹ ù jẽnẽn kỹ tóg ù tỹ ti jẽnẽg mũ ãn kãfór tũ nĩ gé. ¹⁷ Tag ki kanhró ãjag nỹtĩ, kỹ tóg há tĩ, ãjag tỹ inh ri ke han kỹ. ¹⁸ ãjag kãmĩ ù tóg tag han ke tũ nĩ, ki kanhró sóg nĩ. ãjag kuprẽg inh, kỹ sóg ãjag ki kanhró nĩ. Tag vỹ ãjag kãmĩ ù to rãn kỹ nĩ, ha mẽ: “ũ tỹ inh mré inh jamĩ ko mũ ãn vỹ isovãnh ke mũ ha,” he ti nĩ, Topẽ vỹ tỹ rãn kỹ nĩ ki. Isỹ tag ve jé sóg ãjag kuprẽg. ¹⁹ Ûri sóg ãjag mỹ tó mũ, ti tỹ isovãnh ke to hã, ãjag tỹ ãn ve kỹ inh ki ãkrén' he jé. ãn ve kỹ inh ki ge kỹ nỹtĩmĩ jãvo. ²⁰ Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ. Isỹ ãjag jẽgnẽnh ke vễ. Kỹ ù tỹ ãjag mỹ vỹ há han kỹ tóg inh mỹ vỹ há han ke mũ gé, hã ra tóg ù tỹ inh jẽnẽg mũ ãn mỹ vỹ há han ke mũ gé, ãjag mỹ vỹ há han kỹ,” he tóg, Jesus ti, ti mré mũ tĩ ag mỹ.

*Û tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven ke
(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)*

²¹ Jesus tỹ tag tó kar kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Krĩ kufy jagy ti nĩ, kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ,” he mũ. “Ájag kãmĩ ù vỹ pã'i ag mỹ inh ven ke mũ,” he tóg. ²² Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Kĩ kagtĩg ag nỹtĩ, kỹ ag tóg véké jagně ki ěvãnh mũ.

²³ Hã ra ù tóg Jesus rã hã nĩ nĩ, ěn kã, ti tỹ ti to há nĩn kỹ. ²⁴ Kỹ Pedro tóg ti mỹ ã nĩgé ven mũ, kỹ tóg ti mỹ: “ti ki jẽmẽ há han,” he mũ, ù tỹ Jesus rã hã nĩ ěn mỹ. ²⁵ Kỹ tóg ti to grẽn ke kỹ ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ũ tỹ hẽ nẽ?” he tóg ti mỹ. ²⁶ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ẽmĩ tỹ sóg ti kume kã tỹ pun ke mũ,” he mũ, “kỹ sóg ti mỹ nĩm ke mũ sir. ěn hã vẽ,” he tóg mũ, Jesus ti. Tag tó kỹ tóg ěmĩ mäg mũ, kỹ tóg ti kume kã tỹ pun ke mũ sir, kỹ tóg Judas mỹ nĩm mũ, Simão Iscariotes kósin ěn mỹ. ²⁷ Kỹ Judas tóg ko mũ. Ti tỹ ko kar mũ ra vėsỹmér Satanás tóg ti kãra rã ja nĩ sir. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ã tỹ nén han sór mũ ěn han tĩg nĩ, to fũrũn nĩ,” he mũ. ²⁸ Hã ra ù ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ, Jesus tỹ ti mỹ nén tó mũ ěn ki. ²⁹ Judas vỹ ag jãnkamy ki rĩr tĩ. Hã kỹ ag kãmĩ ù tóg: “ti hỹn ti mỹ: “ěg mỹ festa to compra ù han tĩg,” he sór mũ, ke tũ nĩ kỹ ti tỹ ùn jagãgtar ag mỹ nén ù nĩm ke hỹn,” he ag tóg mũ. ³⁰ Hã ra Judas tóg ěmĩ ěn ko kar kỹ (tóg) króm ke kãkutě mũ, re ra. Hã ra tóg kuty nỹ.

Věnh jykre tãg

³¹ Judas tĩg kar kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “vãhã tóg věnh ven ke mũ, isỹ tỹ ùn mág nĩ ti,” he mũ. “Tỹ sóg ěprã ke fi kósin nĩ. Hã ra sóg věnh kar mỹ Topě tỹ tỹ ùn mág nĩ tag ven ke mũ gé. ³² Isỹ věnh kar mỹ Topě tỹ tỹ ùn mág nĩ ven kỹ Topě tóg věnh kar mỹ ven ke mũ gé, isỹ tỹ ùn mág nĩ ti.

Vēs̄mēr tóg tag han ke mũ, Topẽ ti, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³³ “Inh jāvy', ājag mré sóg nĩ sī pẽ han mũ ver,” he tóg. “Inh jāvānh jé ājag tóg ke mũ, hã ra ājag tóg inh venh ke tũ nĩ. Tag tó inh, Judeu ag mỹ, hã ra sóg ājag mỹ tag hã tó mũ gé, hã vỹ: ājag pi(jé) is̄y hẽn ra tĩg ke mũ ẽn ki kanhró nỹtĩ', he mũ. ³⁴ Kĩ sóg ājag mỹ vẽnh jykre tãg nĩm sór mũ, hã vỹ: jagnẽ to há tãvĩ nỹtĩmnĩ, he mũ. Ājag to há tãvĩ sóg nĩ gé. Tag ri ke han nĩ, jagnẽ mỹ. Vẽnh jykre tãg hã vẽ.

³⁵ Ājag tỹ jagnẽ to há nỹtĩn kỹ vẽnh kar vỹ ājag jykre ki kanhrãn ke mũ. “Ti mré ke vỹ tỹ ag nỹtĩ,” he jé ag tóg ke mũ ājag to, ag tỹ ājag jykre há ve kỹ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ Pedro mỹ nén tó mũ

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Kĩ Simão Pedro tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ā tỹ hẽ ra tĩg sór nẽ?” he tóg. Kĩ Jesus tóg: “ẽn ra Ā tĩg ke tũ nĩ ver, inh mré,” he mũ. “Kar kỹ Ā tóg kejẽn ẽn ra tĩg ke mũ gé, inh nón,” he tóg.

³⁷ Kĩ Pedro tóg ti mỹ: “is̄y Ā mré tĩg há tóg tĩ,” he mũ. “Is̄y Ā tugrĩn ter ken kỹ tóg inh mỹ tỹ nén ũ tũ tĩnh mũ,” he tóg. ³⁸ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Ūri Ā tóg ón kỹ iso: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” henh ke mũ. “Ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he tãgtũ han jé Ā tóg ke mũ, galo kynkyr to hã. Ki hã sóg tó mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Pedro mỹ tón hã vẽ.

14

Kanhkã to ẽmĩn

¹ Kĩ Jesus tóg Ā mré mũ tĩ ag mỹ: “krĩ kufy han tũg nĩ,” he mũ. “Inh ki rã há han nĩ, kỹ Topẽ ki rã

há han nĩ gé. ² Inh panh jamã tá ãjag ãn vỹ e nỹtĩ, ki hã sóg tó mũ. Ti tỹ tá tũ nỹtĩ ra sóg tónh ke tũ nĩ vẽ. Ra tĩg jé sóg ke mũ, isỹ ãjag mỹ ãjag ãn kãnkãn jé. ³ Isỹ kãnkãn kar kỹ sóg tá kãtĩg mãn ke mũ gé, sỹ ãjag tatĩn tĩg jé, kỹ ãjag tóg inh mré tá nỹtĩnh mũ. ⁴ Ti to ěpry ki kanhró ãjag nỹtĩ, sỹ hẽ ra tĩg ke to ěmĩn ti,” he tóg.

⁵ Kỹ Tomé tóg ti mỹ: “ěg pi(jé) ki kanhró nỹtĩ’, ã tỹ hẽ ra tĩg ke ti,” he mũ. “Hã kỹ ěg tóg ti to ěpry ki kagtĩg nỹtĩ gé,” he tóg. ⁶ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ti to ěmĩn vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ. “Vẽnh vĩ há hã tó sóg tĩ. Inh hã vỹ ãjag rĩnrĩr han ke mũ. Ũ tỹ inh ki ge mũ ag vỹ inh panh venh ke mũ. ⁷ ãjag tỹ inh ki kanhró nỹtĩn kỹ ãjag tóg inh panh ki kanhró nỹtĩ gé. Inh ki kanhrãn ãjag tóg huri, inh ve ãjag tóg huri,” he tóg, Jesus ti.

⁸ Kỹ Filipe tóg ti mỹ: “ěg mỹ ěg jóg mág ti ven nĩ,” he mũ. “ěg tỹ ti venh há tóg tĩ,” he tóg. ⁹ Kỹ Jesus tóg Filipe mỹ: “ã mỹ inh ki kagtĩg nĩ ver’, isỹ ãjag mré tĩg mág ja ra?” he mũ. “ã tỹ inh ve kỹ ã tóg inh panh ti vég mũ gé. Hã ra ã tóg inh mỹ: ěg mỹ ti ven nĩ, he mũ. ¹⁰ Inh panh mré sóg tỹ ũn pir nĩ, kỹ tóg inh mré tỹ ũn pir nĩ gé. ã mỹ tag kri fig tũ? Inh pi(jé) isỹ vėsóg ki nén to jykrén mũ tó tĩ’. Inh panh tũ há tó sóg tĩ, ti tũ há han sóg tĩ, inh mré tỹ ũn pir nĩ ěn tũ ti. Kỹ tóg inh mré nén kar han mũ, inh panh ti. ¹¹ Inh vĩ kri nĩmnĩ, isỹ ã mỹ: “inh panh mré sóg tỹ ũn pir nĩ,” hen kỹ. ã tỹ há ra inh vĩ kri fi sór tũ nĩn kỹ isỹ nén han mũ ěn ki ěvãnh nĩ, ã tỹ to jykrén há han jé. ¹² Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ. Ũ tỹ inh ki rã há han mũ ěn vỹ isỹ nén han

mũ ri ke han ke mũ gé, hã ra tóg isỹ nén han mũ kãfór han ke mũ, ha vemní, isỹ ùri inh panh venh tĩg ken kỹ. ¹³ Kỹ sóg ãjag tỹ inh mỹ nén ù to vĩ mũ ẽn hyn han kãn ke mũ, isỹ tỹ ãjag kãke nĩn kỹ. Isỹ vênh kar mỹ inh panh tỹ tỹ ùn mág nĩ ven ke vễ, hã jé sóg ãjag mỹ ãjag tỹ nén to vĩ mũ ẽn hyn han ke mũ. ¹⁴ Kỹ, ãjag tỹ inh mỹ nén ù to vĩnh ken kỹ sóg ẽn hyn han kãn ke mũ, isỹ tỹ ãjag kãke nĩn kỹ, ha vemní,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ Topẽ kuprĩg jẽnẽnh ke

¹⁵ “Ãjag tỹ iso há nỹtĩn kỹ han nĩ, isỹ ãjag mỹ nén tó mũ ti. ¹⁶ Kỹ isóg inh panh mỹ ti kuprĩg to vĩnh ke mũ, ti tỹ ãjag mỹ ti jẽnẽ jé, ti tỹ tỹ ãjag jagrẽ nĩ jé, ti tỹ ãjag tar han jé, kỹ tóg ãjag tovãnh mãn ke tũ nĩ. ãjag mỹ tóg ki hã tónh ke mũ. ¹⁷ Hã ra tóg ù tỹ inh ki ge jãvãnh ẽn ag mỹ nén ù tónh ke tũ nĩ, ag tỹ ti ki kagtĩg nỹtĩn kỹ. Ag jãvo ãjag tóg ti ki kanhró nỹtĩ. ãjag kãtá tóg ãjag mré nĩ nĩ, Topẽ kuprĩg ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁸ “Inh pi(jé) ãjag tovãnh ke mũ'. Isĩg mũ ra sóg vỹn kenh ke mũ, ãjag to. ¹⁹ Kãnhmar ù tỹ inh ki ge jãvãnh ẽn ag tóg inh ve mãn ke tũ nĩ. Ag jãvo ãjag tóg inh ve mãn ke mũ. Rĩr inh nĩ nĩ, kỹ ãjag tóg inh ri kén rĩr mãn ke mũ gé. ²⁰ ãjag tỹ Topẽ kuprĩg tỹ ãjag jagrẽ venh ke kurã ẽn ki ãjag tóg inh ki kanhrãn há han ke mũ, isỹ inh panh mré tỹ ùn pir nĩ ẽn ti. Kỹ ãjag tóg inh mré tỹ ùn pir nỹtĩnh mũ gé, ha mẽ,” he tóg, Jesus ti.

²¹ “Û tỹ inh vĩ hã ki kanhrãn mũ ẽn, ù tỹ inh vĩ hã ki króm mũ ẽn hã vỹ iso há nĩ. Kỹ ù tỹ iso há nĩ ẽn

to inh panh tóg há tâvĩ nĩ. Ën to sóg há tâvĩ nĩ gé. Ën vỹ inh venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

²² Kĩ Judas tóg ti ki jẽmẽg mũ. Judas Iscariotes pijé', Judas ù vễ. Ën vỹ Jesus mỹ: “ẽg mỹ ã tóg vẽn ven sór mũ,” he mũ, “hã ra ã tóg ù tỹ ã ki ge sór tũ ag mỹ vẽn ven sór tũ nĩ. Æ hẽ ri kenh ke mũ?” he tóg mũ.

²³ Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “ũ tỹ iso há nỹtĩ kar ag vỹ inh vĩ ki króm ke mũ,” he mũ. “Û tỹ inh vĩ ki króm mũ to inh panh tóg há nĩ, kĩ tóg ti mré ẽmãn ke mũ. Kĩ sóg ti mré ẽmãn ke mũ gé. ²⁴ Û tỹ iso há tũ ẽn vỹ inh vĩ han sór ke tũ nĩ gé. Inh pi(jé) inh vĩ hã tó tĩ'. Û tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn vĩ hã tó sóg tĩ, inh panh vĩ ti,” he tóg.

²⁵ “Ăjag mré sóg nĩ nĩ ver, kĩ sóg ăjag mỹ tag kãmén mũ. ²⁶ Isĩg kar kĩ sóg ăjag mỹ vễsỹmér ù tỹ ăjag tar han ke mũ ẽn jẽnẽn ke mũ, hã vỹ: Topẽ kuprĩg, he mũ. Inh panh vỹ ăjag mỹ ti jẽnẽn ke mũ. Ën vỹ nén ù kar to ăjag kanhrãn há han ke mũ. Kĩ tóg ăjag mỹ tó mãn ke mũ gé, sỹ ăjag mỹ nén tó mũ kar ti, ăjag tỹ kã jatun tũ nĩ jé,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Ăjag krĩ kãnhvy han jé sóg ke mũ. Sỹ ăjag mỹ nén nĩm ke mũ hã vỹ: krĩ kãnhvy, he mũ. Hã ra tóg ù tỹ inh ki ge jãvãnh ag krĩ kãnhvy sĩ ẽn ri ke tũ nĩ, sỹ ăjag mỹ ăjag krĩ kãnhvy han mũ ti. Krĩ kãnhvy pẽ ăjag nỹtĩnh ha. Hã kĩ krĩ kufy han tũg nĩ. Kanẽ jur han tũg nĩ gé. ²⁸ Inh vĩ tag mẽ ăjag tóg huri, isỹ ăjag mỹ: “tũg jé sóg ke mũ, kar kĩ sóg ăjag to vỹn kenh ke mũ gé,” he mũ ti. Ăjag tỹ iso há nỹtĩ ra tóg ăjag mỹ sér tĩnh mũ vễ, isỹ inh panh venh tũg ke ti. Inh panh vỹ inh kãfór nĩ. ²⁹ Ûri sóg ăjag mỹ tag kãmén

mũ, ãjag tỹ ên venh ke to hã. Kỹ inh mĩ êkrén nĩ, ãjag tỹ ên venh ken kỹ. Ên kã inh ki ge kỹ nỹtĩmnĩ. ³⁰ Isỹ ãjag mré vēmén tag vỹ rur nĩ ha. Êprã pã'i mág jun ke nẽ ha. Hã ra ti pi(jé) tỹ inh krĩg mỹ ke nĩ'. ³¹ Hã ra sóg sỹ nén han ke mũ ên han sór mũ, êprã ke kar ag tỹ inh jykre ve jé, isỹ inh panh to há tãvĩ nĩ ti. Kỹ sóg inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ên han kãn tĩ. Hã ven sór inh mũ, êprã ke kar ag mỹ. Mũ jé ha, re ra," he tóg, Jesus ti. Tĩ tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ ag tỹ nén venh ke kãmén hã vẽ.

15

Jesus tỹ uva fa ri ke nĩ

¹ Ag mũn kỹ Jesus tóg ag mỹ: “uva fa ri ke inh nĩ,” he mũ. “Inh panh vỹ ù tỹ uva ki rĩr mũ ên ri ke nĩ. ² Kỹ ãjag uva pẽ ri ke nỹtĩ,” he tóg. “Û tỹ inh vĩ han sór tũ ên ag hã vỹ uva pẽ kanẽn vãnh ên ri ke nỹtĩ. Ên kym kỹ tóg fón tĩ, inh panh ti, uva pẽ kanẽn vãnh ên ti. Ûn kanẽ há han mũ ên ki rĩr há han tóg tĩ, ên féj rógrãm tóg tĩ, ti pẽ kãsir nẽgnêm tóg tĩ gé, ti tỹ kanẽ e han jé. ³ Tag ri ke han ti tĩ, inh panh ti, ãjag tỹ. ãjag tỹ há' he tóg huri, inh panh ti, ãjag tỹ inh vĩ kri nĩm tigrĩn. ⁴ Isovãnh tũg nĩ, kỹ sóg ãjag tovãnh ke tũ pẽ nĩ gé. Uva pẽ ên ri ke ti nĩ. Tĩ tỹ ti pẽ rógrãm kỹ tóg tóg mũ. Jãvo ti pẽ tỹ uva fa ên to nỹgtĩn kỹ tóg kanẽ há han tĩ. Ên ri ke ti nĩ, ãjag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ tag ti. ãjag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ãjag tóg vãnh jykre há hã han kỹ nỹtĩ nĩ, jãvo ãjag tỹ isovãnh kỹ ãjag tóg vãnh jykre há tovãnh ke mũ gé,” he tóg, Jesus ti.

⁵ “Uva fa ri ke inh nĩ, kũ ãjag tóg uva pẽ ri ke nỹtĩ gé. ãjag tỹ inh ki ge kũ nỹtĩn kũ ãjag tóg kanẽ e han ke mũ, ãjag tỹ isovãnh tũ nĩn kũ. ãjag pi(jé) ãjag pir mỹ nén ã há han ki kanhró nỹtĩ’. Inh hã ne ãjag tar han tĩ’. ⁶ Û tỹ isovãnh ke mũ ên fón jé tóg ke mũ, inh panh ti. Êg tỹ uva pẽ kórég kym kũ vãm ên ri ke tóg nĩ. Êg tỹ ti pẽ kym kũ fón kũ tóg tóg mũ, kũ êg tóg ti pũn tĩ sir. Ên ri ke han jé tóg ke mũ, inh panh ti, ã tỹ isovãnh mũ ên tỹ. ⁷ ãjag tỹ isovãnh tũ nĩn kũ, ãjag tỹ isỹ ãjag mỹ nén tó mũ ên to jykrén kũ nỹtĩn kũ, kũ inh mỹ nén kar to vĩmnĩ. Han jé sóg ke mũ, ãjag mỹ, ãjag tỹ inh mỹ nén to vĩ mũ ên ti, ha vemnĩ. ⁸ ãjag tỹ vãnh jykre há han kũ tóg uva pẽ tỹ kanẽ e han ri ke nĩ. Kũ vãnh kar ag tóg ãjag jykre ve kũ Topẽ to: “ũn há vỹ tỹ ti nĩ,” henh ke mũ. Hã ki ag tóg ki kanhró nỹtĩnh mũ, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ ti. ⁹ Inh panh vỹ iso há tâvĩ nĩ. Ge inh nĩgtĩ gé, ãjag to. ãjag to ha pẽ sóg nĩ gé. Inh ki ge kũ nỹtĩmnĩ, sỹ ãjag to há tâvĩ nĩ jé. ¹⁰ ãjag tỹ isỹ ãjag mỹ nén tó mũ ki króm kũ ãjag tóg inh ki ge kũ nỹtĩnh mũ, kũ sóg ãjag to há nĩ gé. Hã kũ sóg inh panh vĩ hã ki króm kãn mũ, kũ tóg iso há tâvĩ nĩ.

¹¹ Inh mỹ tóg sér tĩ. Kũ sóg ãjag mỹ tag tó mũ, ti tỹ ãjag mỹ sér tĩn jé gé, ti tỹ inh mỹ sér ên ri ke tĩn jé gé, ãjag mỹ. Ti tỹ ãjag mỹ sér tĩ hã jé sóg ãjag mỹ inh jykre kãmén mũ. ¹² Sỹ ãjag mỹ vãnh jykre nĩm mũn hã vẽ, ha mẽ. Jagnẽ to há pẽ nỹtĩmnĩ, sỹ ãjag to há nĩ ên ri ke han nĩ, he sóg mũ. ¹³ Û tỹ ã mré ke ã ag jagfỹ ter sór mũ ên vỹ ag to há ja nĩgtĩ. Û tỹ êg to há kãfór pẽ ên venh ke tũ êg tóg nĩ, êprã. ¹⁴ Inh mré ke pẽ vỹ tỹ ãjag nỹtĩ, ãjag tỹ inh vĩ ki króm kũ. ¹⁵ Hã

kỹ sóg ãjag to: “inh camarada ag,” he tũ nĩgtĩ gé. Ęg pi(jé) ěg camarada ěn ag mỹ ěg tỹ nén to jykrén mũ ěn kãmén tí!. Ęg mré ke ag hã mỹ ěg tóg kãmén tí. Ājag mỹ sóg inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ěn kãmén kãn huri, hã kỹ sóg ãjag to: “inh mré ke ag,” he mũ. ¹⁶ Ājag pi(jé) inh kuprĕg'. Inh hã ne ãjag kuprĕg'. Kỹ sóg ãjag mỹ: “kanĕ e han nĩ,” he mũ ha, hã vỹ: vĕnh jykre há, he mũ. Vĕnh jykre há hã vỹ tũ' henh ke tũ nĩ. Ājag tỹ ěn han kỹ jatun mỹ Topĕ mỹ nén kar to vĩmnĩ, inh jyjy tó kỹ. Ājag tỹ ti mỹ nén ũ to vĩ mũ ěn han jé tóg ke mũ, Topĕ ti, ãjag tỹ vĕnh jykre há han kỹ nỹtĩn kỹ. ¹⁷ Sỹ ãjag mỹ nén tó mũn hã vĕ, hã vỹ: jagnĕ to há nỹtĩmnĩ, sỹ ãjag to há nĩ ěn ri ke, he mũ,” he tóg, Jesus ti.

Ũ tỹ ěg to jũnh ke ag

¹⁸ Ũ tỹ inh ki ge tũ ag vỹ iso jũ vén ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg ãjag to jũ nỹtĩ gé. Tag mũ ěkrén nĩ, ag tỹ ãjag to jũnh ken kỹ. ¹⁹ Ājag pi(jé) tỹ ag mré ke nỹtĩ!. Ājag tỹ tỹ ag mré ke nỹtĩ ra ag tóg ãjag to há nỹtĩnh ke mũ vĕ, hã ra ãjag tóg tỹ ag mré ke tũ nỹtĩ. Ājag kuprĕg inh, ag kãmĩ, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ jé, hã kỹ ag tóg ãjag to jũ nỹtĩ. ²⁰ Vãsỹ sóg ãjag mỹ: “ãjag pi(jé) inh kãfór nỹtĩ!,” he ja nĩgtĩ. Tag mũ ěkrén nĩ. Inh camarada ri ke ãjag nỹtĩ, jãvo sóg tỹ ãjag patrão ri ke nĩ. Ag kãmĩ ũ tóg inh vóg kónãn ke mũ. Ęn vỹ ãjag vóg kónãn ke mũ gé. Ag kãmĩ ũ tóg inh vĩ ki króm tí. Ęn ag vỹ ãjag vĩ ki króm ke mũ gé. ²¹ Hã ra ag tóg ãjag vóg kónãn ke mũ gé, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩn kỹ. Ag pi(jé) ũ tỹ inh jĕnĕg mũ ěn ki kanhró nỹtĩ!. ²² Inh kãtĩ tũ ra, isỹ ag mỹ inh vĩ tó tũ ra ag tóg: “hã ra ěg tóg ki kagtĩg nỹtĩ,” henh ke mũ vĕ. Hã

ra sóg ag mǝ tó, hã kǝ ag tóg ki kanhró nǝtĩ. ²³ Ũ tǝ iso jũ nǝtĩ ěn ag vǝ inh panh to jũ nǝtĩ gé. ²⁴ Nén ũ han vǎnh hyn han sóg tĩ, ag rĩnve, kǝ ũ vǝ tag han ja tũ pẽ nĩ ijo. Isǝ tag han tũ nĩ ra ag tóg: “vég tũ ěg nĩ,” henh ke mũ vẽ. Hã ra ag tóg vé, ag tǝ vég mũ ra ag tóg ge ra iso jũ nǝtĩ, kǝ ag tóg inh panh to jũ nǝtĩ gé. ²⁵ Hã ra ag tóg rán kǝ nǝtĩ, Topẽ vĩ tǝ rán kǝ nĩ ki. “Nén ũ tũ to ag tóg iso jũ sór mũ,” he tóg, Topẽ vĩ rá ki. Hã kǝ ag tóg ke tĩ,” he tóg, Jesus ti.

²⁶ “Hã ra tóg kǎtĩg ke mũ, ũ tǝ ģjag tar han ke ti. Topẽ kuprĩg to ken hã vẽ. Ti hã vǝ ki hã tónh ke mũ, inh panh kuprĩg ti. ěn hã vǝ ģjag mǝ inh kǎmén ke mũ. ²⁷ Kǝ ģjag tóg vĕnh kar mǝ inh kǎmén ke mũ gé, ěn kǎ. Inh mré ģjag tóg mũ ja nĩ, isǝ ģjag mǝ tó vĕn mũn kǎ,” he tóg.

16

¹ “ģjag mǝ sóg tag kǎmén kǎn mũ, ģjag tǝ ki kanhró nǝtĩ jé, ģjag tǝ isovǎnh sór tũ pẽ nĩ jé, ģjag jagtar ke kurǎ ěn kǎ. ² ģjag pan jé ag tóg ke mũ, pǎ'i ag, ģjag tǝ vĕnh kanhrǎn jafǎ ra mũ mǎn tũ nĩ jé. Kǝ ag tóg ģjag kǎgtén ke mũ gé. ģjag kǎgtén kǝ ag tóg ón kǝ: “Topẽ vǝ ěg mǝ tó, hã kǝ ěg tóg ag kǎgtén,” henh ke mũ. ³ Ag tǝ ěg jóg mág ki kagtĩg nǝtĩ hã kǝ ag tóg tag han ke mũ. Inh ki kagtĩg ag tóg nǝtĩ gé. ⁴ Ũri sóg ģjag mǝ tó mũ. Kǝ ģjag tóg, ģjag tǝ tag ve kǝ (ģjag tóg): “ěg mǝ tóg tó ja nĩ, ěg tǝ ũri nén vég mũ tag ti,” henh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Topẽ kuprĩg kǎtĩg ke

Vǎsǝ sóg ģjag mǝ tag tó ja tũ nĩ ver. Vǎsǝ sóg ģjag mré tĩg nĩ vẽ, hã ra sóg ģjag mǝ tag tó ja tũ nĩ, sǝ ũri

ãjag mÿ nén tó mũ tag ti. ⁵ Ûri sóg tĩg ke mũ, isÿ ù tÿ inh jẽnẽg mũ ẽn ve jé. Kÿ ãjag pi(jé) inh mÿ: “ã tÿ hẽ ra tĩg ke nẽ?” henh ke mũ'. ⁶ ãjag mÿ tóg e tĩ, sÿ ãjag mÿ isĩg ke tag tó ja nĩn kÿ, kÿ ãjag tóg fe kaj nÿtĩ. ⁷ Há ti nĩ hã ra, isĩg ke ti, ha mẽ. Isĩg tũ nĩn kÿ ù tÿ ãjag tar han mũ ẽn vÿ kãtĩg ke tũ nĩ vẽ, Topẽ kuprĩg ti. Isĩg kÿ sóg ãjag mÿ ti jẽnẽnh ke mũ. ⁸ Ẽn vÿ, ã kãtĩg kÿ (tóg) vẽn kar mÿ: “Topẽ vĩ mranh ã huri,” henh ke mũ, kÿ tóg ag mÿ vẽn jykre kuryj tónh ke mũ gé, kÿ tóg ag mÿ Topẽ tÿ ag vóg kónãn ke ẽn tónh ke mũ gé. ⁹ “Jesus ki ã tóg rã tũ nĩ, hã kÿ ã tóg Topẽ vĩ mranh tĩ,” he jé tóg ke mũ, vẽn kar mÿ. ¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ vẽn jykre kuryj tónh ke mũ gé, Topẽ kuprĩg ti. Jãvo sóg tĩg ke mũ, inh panh kukãm, kÿ ag tóg inh venh ke tũ nĩ. ¹¹ Kÿ Topẽ kuprĩg tóg ag mÿ Topẽ tÿ ag vóg kónãn ke ẽn tónh ke mũ gé. Tag ki ùn tÿ tÿ ùn mág pẽ tÿ Nén-Kórég ẽn to tóg: “kórég ti nĩ,” hé huri, Topẽ ti. Hã to ẽg tóg ti tÿ ùn vóg kónãn ke mũ ẽn ag ki kanhró nÿtĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹² “Sÿ ãjag mÿ nén tónh ke mũ vÿ ver e nÿtĩ, hã ra tóg ver ãjag mÿ mẽ jagy tĩ, hã kÿ sóg tónh ke tũ nĩ. ¹³ Topẽ kuprĩg tÿ ãjag ki jun kÿ, ù tÿ ki hã tó tĩ ẽn kãtĩg kÿ tóg komẽr hã ãjag mÿ tó kãn ke mũ, nén tÿ ki hã tó mũ ẽn ti. Ti pi(jé) ã tÿ nén to jykrén mũ ẽn tónh ke mũ', Topẽ kuprĩg ti. Inh panh tÿ inh mré nén to jykrén mũ ẽn hã tó jé tóg ke mũ. Kÿ tóg ãjag mÿ ãjag tÿ kar kÿ nén venh ke ẽn tónh ke mũ gé. ¹⁴ Tĩ hã vÿ iso: “ùn mág vÿ tÿ ti nĩ,” henh ke mũ gé. Inh vĩ hã tó jé tóg ke mũ ãjag mÿ, hã kÿ tóg isÿ tÿ ùn mág nĩ tónh ke mũ. ¹⁵ Inh panh tÿ nén tó mũ ẽn hã tó sóg tĩ gé. Kÿ tóg ẽn hã tónh ke mũ gé, ti kuprĩg ti. Hã kÿ sóg ãjag mÿ: inh vĩ hã tó jé tóg ke mũ,” he mũ,” he

tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ter kar kỹ rĩr mǎn ke

¹⁶ “Kǎnhmar ājag tóg inh ve mǎn ke tũ nĩ ha, kejĕn ājag tóg kurā ũ ki inh ve mǎn ke mũ gé,” he tóg, Jesus ti. ¹⁷ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg jagnĕ mỹ: “ti hỹn ne tó sór mũ, hǎ kỹ tóg: kǎnhmar ājag tóg inh ve mǎn ke tũ nĩ ha, he mũ, hǎ kỹ tóg: kejĕn ājag tóg kurā ũ ki inh ve mǎn ke mũ gé, he mũ?” he ag tóg. “Ti tỹ ne tónh ke nĕ hỹn, hǎ kỹ tóg: inh panh kukām sóg tĩg mũ ha, he mũ?” he ag tóg. ¹⁸ “Ne to ke nĕ hỹn, hǎ vỹ: kǎnhmar, he mũ? Ēg pi(jé) ti tỹ nĕn tó mũ ĕn ki kanhró nỹtĩ,” he ag tóg, jagnĕ mỹ.

¹⁹ Hǎ ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ ti ki nĕn jĕmĕ sór mũ ĕn ki. Hǎ kỹ tóg ag mỹ: “inh vĩ mỹ ājag mỹ e?” he mũ. “Kǎnhmar ājag tóg inh ve mǎn ke tũ nĩ ha, kejĕn hǎ ājag tóg kurā ũ ki inh ve mǎn ke mũ. ²⁰ Ki hǎ sóg tó mũ, hǎ kỹ sóg ke mũ. Kygfỹ jé ājag tóg ke mũ. Vĕsỹrénh jé ājag tóg ke mũ. Hǎ ra tóg ũ tỹ inh ki ge tũ ag hǎ mỹ sér tĩnh mũ. Fe kaj han jé ājag tóg ke mũ, tag pǎte tóg ājag mỹ sér tĩnh mǎn ke mũ gé. ²¹ Ũn tỹtǎ fi tỹ gĩr venh ken kỹ tóg fi mỹ jagy tĩ, fi kaga jagy ĕn ti. Fi kósin tỹ fi ki mur kar kỹ tóg hǎ ra fi mỹ sér tĩ, kỹ fi tóg ā kaga ĕn mĩ ĕkrĕn mǎn tũ nĩgtĩ. Fi tỹ ā kósin ve kỹ tóg fi mỹ sér tĩ. ²² Ge ve jé ājag tóg ke mũ. Ũri tóg ājag mỹ jagy tĩ, hǎ ra sóg ājag ve mǎn ke mũ, kỹ ājag fe tóg mrin kenh ke mũ, ājag tỹ inh ven kỹ. Kỹ ũ tóg ājag fe kaj han mǎn ke tũ nĩ ha, inh kǎtĩg mǎn kỹ. ²³ Ēn kǎ ājag tóg inh mỹ nĕn ũ to vĩ mǎn ke tũ nĩ ha, isỹ ājag mré nĩn kỹ. Ki hǎ sóg tó mũ, hǎ kỹ sóg ke mũ. Ājag tỹ inh panh mỹ nĕn ũ to vĩn kỹ tóg ājag mỹ vin kǎn ke mũ, ājag tỹ ti

mỹ nén ù to vĩ mũ ên tỹ, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩn kỹ. ²⁴ Ver ãjag tóg ti mỹ nén ù to vĩ ja tũ nĩ, ãjag tỹ ti mỹ: “ti mré ke vỹ tỹ êg nỹtĩ,” hen kỹ. Ti mỹ nén ù to vĩmĩnĩ, kỹ tóg ãjag mỹ hyn han kãn ke mũ, ãjag tỹ nén to vĩ mũ ên ti, kỹ tóg ãjag mỹ sér távĩ tĩnh mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ tỹ êprã ke kar kri ke nĩ

²⁵ “Ãjag mỹ sóg comparação han kỹ inh panh kãmén tĩ, kãnmar sóg jamã hár(a) ãjag mỹ inh panh kãmén ke mũ, kỹ sóg ãjag mỹ comparação han mãn ke tũ nĩ sir. ²⁶ Kurã ên kã ãjag tóg vėsóg ki inh panh mỹ nén ù kar to vĩnh ke mũ, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩn kỹ. Kỹ sóg ãjag jagfy vĩ mãn ke tũ nĩ ha, ãjag tỹ vėsóg ki ti mré vēmén kỹ. ãjag hã vỹ ti mré vēmén ke mũ ha. ²⁷ Inh panh vỹ ãjag to há távĩ nĩgtĩ, ãjag tỹ iso há nỹtĩn kỹ, ãjag tỹ iso: “Topê vỹ ti jẽnẽ,” hen kỹ. ²⁸ Inh panh tỹ inh jẽnẽn hã kỹ sóg ga tag ki jun mũ. Hã ra sóg ùri inh mur ja ré kỹ tĩg ke mũ ha, inh panh kukãm,” he tóg, Jesus ti.

²⁹ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mỹ: “vãhã ã tóg êg mỹ kãmén há han mũ ha,” he mũ. “Vãhã ã tóg êg mỹ comparação tó tũ nĩ ha. ³⁰ Nén ù kar ki kanhró ã tóg nĩ, vég êg tóg mũ. Êg tỹ ã ki nén ù jēmẽ sór kỹ ã tóg ki kanhró nĩ. Êg tỹ ã mỹ nén ù tó tũ ra ã tóg ki kanhró nĩ. Hã ki êg tóg vég mũ, ã tỹ Topê tá kãtĩg ja ti,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

³¹ Kỹ tóg ag mỹ: “vãhã ãjag tóg inh ki ge kỹ nỹtĩ ha,” he mũ. ³² “Hã ra ãjag tóg kãnmar inh ré kỹ mũ kãn mũ ha, ãjag ĩn ra. Vẽn hã pugpóv kãn jé ãjag tóg ke mũ, ùri. Hã ra sóg pir pẽ tũ nĩ, ãjag tỹ inh ré kỹ mũ kãn mũ (hã) ra. Inh panh vỹ êgno kã inh mré jẽ

nĩ. ³³ Tag kāmén sóg ãjag mÿ, ãjag tÿ krĩ kãnhvy nÿtĩ jé, ãjag tÿ inh ki ge kÿ nÿtĩ tigrĩn. Tag ki ãjag tóg nén ù jagy kar vég tĩ ver. Hã ra to krĩ kufy han tũg nĩ. Ēprã ke kar kri ke vÿ tÿ inh nĩ, ěprã ke kri pã'i ěn, Japo ěn kutēm inh huri," he tóg, Jesus ti.

17

Jesus tÿ Topě mré vēmén

¹ Jesus tÿ ã mré mũ tĩ ag mÿ tag kāmén kãn kar kÿ tóg kanhkã ki ěvãnh mũ, kÿ tóg: "panh'," he mũ. "Inh hora tán krÿg huri," he tóg. "Ag mÿ isÿ tÿ ùn mág nĩ ven nĩ, isÿ tÿ ã kósin nĩn kÿ. Kÿ sóg ag mÿ ã tÿ tÿ ùn mág nĩ ven ke mũ gé. ² Ēprã ke kar kri ã tóg inh fĕg, isÿ ag mÿ rĩr krÿg ja tũ ven jé, ã tÿ inh mÿ ùn vin mũ kar ěn ag mÿ, fag mÿ ke gé. ³ Ũ tÿ ã ki kanhrãn mũ ěn vÿ rĩr krÿg ja tũ venh ke mũ, ù tÿ ã to: "Topě vĕ," he mũ kar ag, ù tÿ ã to: "Topě ù vÿ tũ nĩ," he mũ kar ag, fag kar ke gé. Kÿ ag tóg inh ki kanhró nÿtĩ gé, isÿ tÿ Jesus Cristo nĩn ki, ã hã tÿ inh jĕnĕ ěn ki. ⁴ Ag hã mÿ sóg ã tÿ tÿ ùn mág nĩ tag ven, ěprã ke ag mÿ, fag mÿ ke gé. Ā tÿ inh mÿ nén tó mũ ěn han kãn inh. ⁵ Vãsÿ, ěg tÿ ga tag han tũg ki sóg ã mré nĩ ja nĩgtĩ, ěn kã sóg tÿ ùn mág pĕ nĩ ja nĩgtĩ, ã mré. Ēn han mãn nĩ, inh mÿ. Isÿ tÿ ùn mág pĕ nĩ han mãn nĩ, panh'.

⁶ Ũ ag kuprĕg ja ã nĩ, ag tÿ inh ki ge jé, fag ke gé. Ēn ag mÿ sóg ã kāmén ja nĩgtĩ. Ā tũ ag vĕ, hã ra ã tóg inh mÿ ag vin, fag ke gé. Ā vĩ ki króm ag tóg tĩ, fag ke gé. ⁷ Ũri ag tóg ki kanhró nÿtĩ, isÿ ã tũ hã han mũ ěn ki, fag ke gé. Ā hã ne inh mÿ nén kar ěn tó tĩ'. Tag vég ag tóg tĩ. ⁸ Ag mÿ sóg ã vĩ ti tó tĩ, kÿ tóg

ag mÿ sér tĩ, fag mÿ ke gé. Kÿ ag tóg vég mÿ, ã tÿ inh jênẽ ên ti. Kÿ ag tóg iso: “Topẽ tÿ ãn jênẽg mÿ ên vẽ,” he mÿ, fag ke gé.

⁹ ã tÿ inh mÿ ãn vin mÿ ên ag hã jagfy sóg vĩ tĩ, fag ke gé. Û tÿ inh ki ge tũ ên ag jagfy sóg vĩnh ke tũ nĩ. ã tũ ag hã jagfy sóg vĩ tĩ. ¹⁰ Ha vé, isũ kar vÿ tÿ ã tũ nÿtĩ, kÿ ã tũ kar vÿ tÿ isũ nÿtĩ gé. Ag hã tigrĩn sóg tÿ ãn mág nĩ, ù tÿ inh ki ge kÿ nÿtĩ ên ag hã tigrĩn, fag ke gé. ¹¹ Inh mur ja ré kÿ sóg tũg mÿ, ijãvo ag tóg êgno mĩ mÿ nĩ sir, isũ mré ã tũ ag. Ag jãvo sóg ã venh kãtĩg mÿ ha. Inh panh mág, há tãvĩ ã tóg nĩ. Ag jy nĩgãn nĩ, ã jykre ki. ã hã ne inh mÿ ag vin'. ã mré sóg tÿ ãn pir nĩ. Ag tÿ jagnẽ mré tÿ ãn pir nÿtĩ han nĩ, isÿ ã mré tÿ ãn pir nĩ tag ri ke han nĩ, ag tÿ, fag tÿ ke gé. ¹² Isÿ ag mré nĩn kÿ sóg ag jy nĩgãn tĩ, ã jykre ki, ã tÿ inh mÿ ãn vin mÿ ên ag kar jy, fag jy ke gé. Ag ki rĩr há han inh, kÿ ag kã ù tóg vãfor ja tũ nĩ. Ûn pir tóg hã ra vãfor kÿ nĩ inhhã, hã ra tóg ti to rán kÿ nĩ, ti tÿ nũgme ki kutẽnh ke ti, hã kÿ ti tÿ ki kutẽnh ke nẽ ha. ¹³ Ûri sóg ã kukãm kãtĩg mÿ, hã ra sóg ver tag ki ag mÿ kãmén mÿ, ti tÿ ag mÿ sér tĩ jé, ti tÿ inh mÿ sér tĩ tag ri ke tĩ jé, ag mÿ. ¹⁴ Ag mÿ sóg hur ã vĩ kãmén. Kÿ ù tÿ inh ki ge tũ ag vÿ ag to jũ mÿ, ag tÿ tÿ ag mré ke tũ nÿtĩn kÿ. Inh pi(jé) tÿ ag mré ke nĩ gé', ù tÿ ag to jũ mÿ ên mré. ¹⁵ Hã ra sóg ã mÿ: “ha ag jé prẽr,” he tũ nĩ, “ag tÿ ga tovãnh jé,” he tũ sóg nĩ. “Nén-Kórég jo ag jy nĩgãn nĩ,” he sóg mÿ ã mÿ. ¹⁶ Ag pi(jé) tÿ inh ki ge tũ ag mré ke nÿtĩ'. Tÿ sóg ag mré ke tũ nĩ gé, ù tÿ inh ki ge jãvãnh ên ag mré. ¹⁷ ã vĩ há ki ag kanhrãn nĩ, ã tÿ ãn kuprẽg mÿ ên ag, ag tÿ komẽr hã ã ri ke nÿtĩ jé. ã vĩ ên vÿ tÿ

vênh vĩ há tâvĩ nĩ. ¹⁸ Inh jẽnẽ ã tóg, sỹ ga kri mur jé. Kỹ sóg ã kóm ag jẽgnẽn h mũ, ag tỹ ẽprã ke kar ẽn ag mỹ inh kãmén jé. ¹⁹ Ag jagfỹ sóg ã mỹ vênh fẽg ke mũ, ag tỹ inh mré ã mỹ vênh vin kỹ nỹtĩ jé.

²⁰ Hã ra sóg nén ù to vĩ sór mũ gé, sỹ ã mỹ ag kãmén kar kỹ. Û ag tóg ag vĩ mẽ kỹ inh ki genh ke mũ. Ẽn ag to sóg vĩ sór mũ gé. ²¹ Ag kar tỹ tỹ ùn pir nỹtĩnh ken kỹ tóg há tĩ, ã tỹ inh mré tỹ ùn pir nĩ ẽn ri ke, isỹ ã mré tỹ ùn pir nĩ ẽn ri ke. Ag tỹ ẽg mré tỹ ùn pir nỹtĩnh kỹ tóg há tĩ. Kỹ vênh kar vỹ venh ke mũ, ã tỹ nén to inh jẽnẽg mũ ti. ²² Isỹ ã tóg ùn mág han. Kỹ sóg ag tỹ ùn mág han ke mũ gé, ag tỹ jagnẽ mré tỹ ùn pir nỹtĩ jé, ã tỹ inh mré tỹ ùn pir nĩ tag ri ke. ²³ Inh mré ke vỹ tỹ ag nỹtĩ, kỹ sóg tỹ ag mré ke nĩ gé, kỹ ẽg kar vỹ tỹ ùn pir ri ke nỹtĩ. Ẽg tỹ tỹ ùn pir nỹtĩ tugrĩn vênh kar tóg venh ke mũ, ã tỹ inh jẽnẽ ẽn ti. Ûn tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ẽn ag to há tâvĩ ã tóg nĩ, ã tỹ iso há nĩ tag ri ke. Tag ve jé ag tóg ke mũ, ẽprã ke ag, ag tỹ ẽg tỹ tỹ ùn pir nỹtĩ tag ven kỹ.

²⁴ Panh', vãsỹ ã tóg iso há nĩgtĩ vẽ, ẽg tỹ ga tag han tũg ki. Hã kỹ ã tóg isỹ ùn mág pẽ han. Kỹ tóg inh mỹ há tĩnh mũ, ag tỹ inh mré nỹtĩnh kỹ, ã tỹ inh mỹ ùn vin mũ ẽn ag. Ag tỹ inh mré nỹtĩnh kỹ ag tóg venh ke mũ, ã tỹ isỹ ùn mág han ja ti. ²⁵ Panh', jykre kuryj ã tóg nĩ. Û tỹ inh ki ge tũ ag vỹ ã ki kagtĩg nỹtĩ, ag jãvo sóg ã ki kanhró nĩ. Kỹ tag ki inh mré nỹtĩ ag vỹ ki kanhró nỹtĩ gé, ã tỹ nén to inh jẽnẽg mũ ti. ²⁶ Ag mỹ sóg ã kãmén huri, kỹ sóg ag mỹ ã kãmén mãn ke mũ gé, ag tỹ jagnẽ to há nỹtĩ jé, ag tỹ ã tỹ iso há tag ri ke nỹtĩ jé. Kỹ sóg ag mré ẽmãn ke mũ gé," he tóg, Jesus ti, ã panh mré vēmén kỹ.

18

*Ag tỹ Jesus se**(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)*

¹ Jesus tỹ tag tó kar kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mré tĩ mũ sir. Goj tỹ Cedrom kafã ù ra ag tóg pa mũ sir. Tá ka tóg krãnkřãn kỹ nỹtĩ. Ka kré ên krêm ag tóg nĩgnĩ mũ sir. ² Hã ra Judas tóg ti tĩg ên ki kanhró nĩ gé. Tã tóg ã mré mũ tĩ ag mré vēmén tỹ hên ri ke han huri, Jesus ti, hã kỹ Judas tóg ag tỹ ra mũnh ke ki kanhró nĩ, ù tỹ pã'i ag mỹ Jesus ve ke mũ ên ti. ³ Kỹ tóg ag nón tá jun mũ sir, Judas ti, soldado ag mré, polícia ag mré hã ke gé, pã'i ag tỹ ag jëgnên kỹ. Fariseu ag vỹ pã'i ag mré polícia ag jëgnê ja nĩ gé. Lampião e gég ag tóg kãmũ mũ, pĩ jónhkó ke gé, ka kykyv mré hã. ⁴ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ã jagtar ken ki, kỹ tóg ag kato tẽ mũ sir. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ ù tỹ hẽ ve sór nẽ?” he mũ. ⁵ Kỹ ag tóg ti mỹ: “Nazaré tá ke ên ve sór êg tóg mũ,” he mũ. “Jesus vẽ mỹr,” he ag tóg mũ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “inh hã vẽ,” he mũ. Hã ra Judas tóg ag mré kãtĩg ja nĩ gé, ù tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven mũ ên ti. ⁶ Jesus tỹ ag mỹ: “inh hã vẽ,” hen kỹ ag tóg ti jo ranh ke mũ. Rom ke ag tóg mũ sir, ãprã. ⁷ Kỹ Jesus tóg ag mỹ vĩ mãn mũ. “ãjag tỹ ù ve sór nẽ?” he tóg. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Jesus, Nazaré tá ke ên,” he mãn mũ. ⁸ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag mỹ sóg: inh hã vẽ, hé huri. Kỹ ãjag tỹ ise sór kỹ inh mré ke tag ag togvãnh nĩ sir,” he tóg. ⁹ Hã ra tóg tag tó, ã tỹ to hã ã panh mỹ: “ã tỹ inh mỹ ùn vin ja ên ag vỹ ki nỹtĩ, ag kãki ù vỹ vãfor ja tũ nĩ,” he jan kỹ. Á tỹ ag jy nĩgãn jé tóg polícia ag mỹ: “ag togvãnh ra,” he mũ, ã mré mũ tĩ ag to.

10 Hã ra Simão Pedro tóg ã rógro ên vyn ký tóg polícia ag kãki ù nĩgrêg kym ke mũ. Ti pẽgja tá ti nĩgrêg jê ên tỹ tóg kym ke mũ. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág camarada ja vê, ti tỹ ù nĩgrêg kym mũ ên ti, ti jijin hã vỹ: Malco, he mũ. 11 Ký Jesus tóg Pedro mỹ: “ã rógro tỹ ti pãg ja tá fêg,” he mũ. “Inh panh tỹ inh mỹ: “vêsỹrênh jê ã tóg ke mũ,” he ja vê, hã ký sóg ag mỹ vênh fêg ke mũ ha. Vênh nenh ke tũ sóg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Pã'i tỹ Anás tỹ Jesus ve

12 Ký soldado ag tóg, ãjag pã'i mré (ag tóg) Jesus mrĩnh mũ sir, vãfe tỹ. Polícia ag vỹ ag mré ti mrĩnh mũ gé. 13 Ký ag tóg ti pére mũ mũ, Anás ãn ra. Caifás kakrã vê, Anás ti, hã ra Caifás vỹ tỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag to pã'i mág nĩ, prỹg ên kã. 14 Hã ra Caifás ên vỹ pã'i ag mỹ: “ũn pir tỹ êg povo jagfy ter ký tóg pãgsĩ nĩ,” he ja nĩ. Ên kakrã ãn ra ag tóg Jesus pére mũ mũ.

Pedro tỹ Jesus to: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he vén

(Mt 26.57-58, 69-70; Mc 14.53-54, 66-80; Lc 22.54-57)

15 Ký Simão Pedro tóg Jesus nón tĩ mũ, Jesus mré ke ù mré. Hã ra Jesus mré ke ù ên tóg Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag to pã'i mág ên ki kanhró nĩ, hã ký tóg Jesus nón Anás ãn kãra rã mũ, ãn vãso ra. 16 Hã ra Pedro tóg re tá jê nĩ, ãn jãnkã rã hã. Ký Jesus mré ke ù ên tóg ver ù tỹ jãnkã ki rĩr mũ ên fi mré vêmén mũ, ký fi tóg Pedro ti mỹ: “ha kãrã,” he mũ, ti mré ke ù ên tỹ pã'i mág ki kanhró nĩn ký. 17 Ký fi tóg ti mỹ: “ã hỹn tỹ Jesus mré ke nĩ,” he mũ, Pedro ti mỹ, ù tỹ jãnkã ki rĩr jê ên fi. Hã ra tóg fi mỹ ón ký: “vó,” he mũ.

18 Hã ra Anás camarada ù ag vỹ tá nỹtĩ gé, polícia ag mré. Ìn vãso ki ag tóg pĩ han kỹ nỹtĩ, ti tỹ kusa jagy tĩn kỹ. Pĩ to ag tóg tugtón nỹtĩ. Kỹ Pedro tóg ag mré tón nĩ gé, pĩ ên ti to.

Anás tỹ Jesus ki jẽmẽ sór

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

19 Kỹ pã'i mág tóg Jesus mỹ: “inh mỹ ã mré mũ tĩ ag kãmén,” he mũ. “Ã tỹ nén kãmén tĩ ên ti kãmén nĩ gé, inh mỹ,” he tóg, Anás ti. 20 Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “vẽnh kar mỹ sóg jamã hár(a) tó tĩ,” he mũ. “Vẽnh kanhrãn jafã krẽm sóg tó tĩ, Topẽ jo ìn krẽm ke gé. Judeu kar tỹ vẽnhmãn kỹ nỹtĩn kỹ sóg ag mỹ kãmén tĩ. Ình pi(jé) vẽn pēju kỹ tó tĩ', kỹ vẽn kar vỹ ki kanhró nỹtĩ. 21 Hã ra ã tóg inh ki jẽmẽ sór mũ'. Ình vỹ jẽmẽg mũ ên ag ki jẽmẽmnĩ. Ki kanhró ag tóg nỹtĩ, isỹ ag mỹ nén tó ja ên ki,” he tóg, Jesus ti.

22 Jesus tỹ tag tó kỹ polícia ù tóg Jesus tân mũ, kỹ tóg ti mỹ: “pã'i mág vẽ mỹr,” he mũ. “Hã ra ã tóg ti mỹ vỹ mũ,” he tóg mũ. 23 Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ inh hỹn vẽn vỹ kórég tỹ ne tó?” he mũ. “Ha inh mỹ sỹ vẽn vỹ kórég tó mũ ên tó,” he tóg. “Vỹ há han inh, ã tỹ hã ra ne tugnĩn isãnh nẽ?” he tóg.

24 Tag pãte Anás tóg Jesus jẽnẽg mũ sir, ti tỹ Caifás venh tĩg jé, Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag to pã'i mág ên mỹ. Ti mrĩnh kỹ jẽ kỹ tóg ti jẽnẽg mũ.

Pedro tỹ Jesus to: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he mãn

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

25 Hã ra Simão Pedro tóg tón nĩ nĩ, pĩ to. Kỹ tá nỹtĩ ag tóg ti mỹ: “ã hỹn tỹ ti mré ke nĩ gé,” he mũ. Hã ra tóg ón kỹ: “vó,” he mãn mũ. 26 Kỹ pã'i mág mỹ rãnrãj tĩ ù vỹ tá nĩ gé. Pedro tỹ ù nĩgrẽg kym ja

ẽn kanhkã ù vễ. Ẽn vỹ Pedro mỹ: “ã ve inh, ka kré krêm,” he mũ. Tá ã tóg ti mré jê ja nĩ,” he tóg mũ. ²⁷ Hã ra Pedro tóg ón kỹ ti mỹ: “vó,” he măn mũ. Ẽn kã galo vỹ kynkyr mũ ha.

Pilatos tỹ Jesus ki jêmẽ

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Kusã pẽ ki ag tóg Jesus pére mũ mũ, pã'i tỹ governador ãn ra, ti vémén jafã ra, palácio ẽn ra. Caifás ãn tá ag tóg ti pére kãpa mũ. Hã ra ag tóg pã'i tỹ governador ãn kã ra ge sór tũ nĩ. Ag tỹ festa tỹ Páscoa han ke vỹ kakó tĩ ha, kỹ ù tỹ pã'i tỹ governador ãn kã ra ge mũ vỹ festa tỹ Páscoa ẽn ki jẽn ke tũ nĩ. Ag jykre vễ. Hã ra ag tóg ko sór mũ, hã kỹ ag tóg kã ra ge ja tũ nĩ sir. ²⁹ Kỹ Pilatos tóg re ra kãkutẽ mũ, ag mré vémén jé. Kỹ tóg ag mỹ: “ti hẽ ri ké?” he mũ. “Ti vễnh jykre kórég tỹ ne han?” he tóg, Pilatos ti, Jesus to. ³⁰ Kỹ ag tóg ti mỹ: “vễnh jykre kórég han ti tĩ,” he mũ. “Ti há nĩ ra ẽg tóg ã mỹ ti ven ke tũ nĩ vễ,” he ag tóg, Pilatos mỹ. ³¹ Kỹ Pilatos tóg ag mỹ: “ha mũjẽg,” he mũ. “Ãjag jykre ki ãjag tóg ti jykre kórég ẽn to jykrén kỹ tónh ke mũ, ti jykre ti,” he tóg. Hã ra ag tóg ti mỹ: “ti ter ke vễ,” he mũ. “Kỹ ã hã vỹ ẽg mỹ: “ha ti tén,” henh ke mũ,” he ag tóg, pã'i ag, Pilatos mỹ. ³² Hã ra Jesus tóg ag tỹ fóg tỹ pã'i mỹ ã fẽg ke tag tó ja nĩ, fóg ag tỹ cruz to ti sa kỹ ti tén jé. Hã kỹ ag tóg Pilatos mỹ ti ven mũ.

³³ Kỹ Pilatos tóg ã ãn kãra rã măn mũ, Jesus mré vémén jé. Kỹ tóg ti mỹ: “ã mỹ tỹ Judeu ag pã'i mág nĩ?” he mũ. ³⁴ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ũ nỹ ã mỹ tag tó?” he mũ. “Ã tỹ vėsóg ki to jykrén mỹ vó, pã'i ag tỹ ã mỹ tó mỹ vó?” he tóg. ³⁵ Kỹ Pilatos tóg: “inh

pi(jé) tỹ Judeu nĩ,” he mũ. “Ã kanhkã ag vỹ inh mỹ ã fêg, ã povo to pã'i ag. ã hẽ ri ké?” he tóg.

³⁶ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “inh pi(jé) tỹ ga tag kri pã'i mág nĩ,” he mũ. “Isỹ tỹ tag ki ùn mág nĩ ra inh krêm ke ag tóg Judeu ag mré jagnẽ génh ke mũ vễ, kỹ ag tóg isenh ke tũ nĩ vễ. Hã ra sóg tag ki tỹ ùn mág tũ nĩ, hã kỹ ag tóg isé, Judeu ag,” he tóg, Jesus ti.

³⁷ Kỹ Pilatos tóg ti mỹ: “kỹ ã mỹ hã ra tỹ pã'i mág nĩ?” he mũ. Kỹ Jesus tóg: “ki hã ã tóg tó mũ,” he mũ. “Isỹ ki hã tó jé, hã jé sóg ga kri mur ja nĩ, hã jé sóg ga kri tĩ mũ gé. Kỹ ù tỹ ki hã tó to há nỹtĩ ên ag kar vỹ inh vỹ jẽmẽg mũ,” he tóg, Jesus ti. ³⁸ Kỹ Pilatos tóg ti mỹ: “ne nỹ tỹ ki hã ke nĩ?” he mũ. “Sỹ ki kanhrãn jãvãnh mẽ tóg tĩ,” he tóg, Pilatos ti.

Jesus ter ke

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Kỹ tóg re ra tĩg mãn mũ, pã'i ag mré vēmén jé, kỹ tóg ag mỹ: “ti pi(jé) vẽn jykre kórég han tĩ,” he mũ. ³⁹ “Páscoa kar ki sóg ãjag mỹ vễse ù kavãg tĩ. Kỹ inh hỹn ãjag mỹ ãjag tỹ ù to: “Judeu ag pã'i,” he mũ ên kyvãn ke mũ,” he tóg, Pilatos ti. ⁴⁰ Hã ra ag kar tóg prẽnprěr mũ sir. “!..Jesus pijé!..! Barrabás kava ra..!” he ag tóg mũ sir, prẽnprěr kỹ. Hã ra Barrabás ên vỹ tỹ ùn jykre kórég pẽ nĩ.

19

¹ Kỹ Pilatos tóg soldado ag mỹ: “ti mrãnmrãn ra, ge kỹ,” he mũ. ² Kỹ ag tóg ti mrãnmrãn mũ. Ti mrãnmrãn kar kỹ ag tóg sónh pĩrĩn kỹ ti krĩ tógfĩg mũ sir. Kỹ ag tóg kur kusũg tỹ ti kri fón mũ gé sir. ³ Ti ki junjun kỹ ag tóg ti mỹ: “viva, Judeu ag pã'i,” he mũ, ti nyg kỹ. Kar ag tóg ti tãnh mũ gé sir.

⁴ Kÿ Pilatos tóg re ra kutě mǎn mũ gé sir. Kÿ tóg vĕnh kar mÿ: “ha vé ha,” he mũ. “Tì jykre kórég mĕ ja tũ sóg nĩ vĕ. Kÿ sóg ãjag mÿ ti ven mũ. Nén ù vĕnhmÿ han tũ ti nĩ vĕ,” he tóg, Pilatos ti, ag mÿ.

⁵ Kÿ Jesus tóg kăkutě mũ, hã ra tóg sónh tÿ ã krĭ tógfĭn kÿ kăkutě mũ, kur kusüg ěn tu kÿ ke gé. Kÿ Pilatos tóg vĕnh kar mÿ: “ti ve ra,” he mũ, ag tÿ hĕn ri ke mũn ti tovănh jé, ag tÿ ti jagtar ěn ve kÿ.

⁶ Pã'i ag tÿ ti ve kÿ, polícia ag tÿ ti ve kÿ ag tóg prĕnprĕr mũ gé sir. “!..Ka to ti sã..! !..Ka to ti sã..!” he ag tóg mũ sir, prĕnprĕr kÿ. Kÿ Pilatos tóg ag mÿ: “kÿ ãjag hÿn inhhã ka to ti sa sór mũ’,” he mũ. “Tì pi(jé) nén ù kórég han mũ’,” he tóg.

⁷ Kÿ ag tóg ti mÿ: “hã ra tóg: “tÿ inh Topĕ kósin nĩ,” he tĩ ěg mÿ,” he mũ. “Ěg tÿ ù tÿ ge tén ke vĕ. Hã tó ja ti nĩ, ěg mÿ, Topĕ ti, hã kÿ tóg rán kÿ nĩ,” he ag tóg mũ sir, Pilatos mÿ.

⁸ Kÿ Pilatos tÿ ti tÿ tÿ Topĕ kósin nĩ mĕ kÿ tóg ti mÿ e tăvĩ tĩ. ⁹ Kÿ tóg ã ĩn kãra rã mǎn kÿ Jesus mÿ: “tÿ ã hĕ tá ke nĩ?” he mũ. Hã ra Jesus tóg ti mré vĕmĕn mǎn sór tũ nĩ. ¹⁰ Kÿ Pilatos tóg ti mÿ: “ã mÿ inh mré vĕmĕn ke tũ?” he mũ. “Isÿ ã kavăn sór nĩ kÿ sóg ã kyvăg mũ. Isÿ ka to ã sa sór kÿ sóg to ã săg mũ gé. Tag to jykrén,” he tóg, Pilatos ti, Jesus mÿ. ¹¹ Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “Topĕ tÿ ã tÿ pã'i han tũ nĩ ra ã tóg tag han ki kagtĭg nĭnh mũ vĕ,” he mũ. “Hã kÿ ù tÿ ã mÿ inh fĕg mũ ěn vÿ ã tÿ Topĕ vĭ mranh mũ tag kăfór nĩ ha,” he tóg, Jesus ti.

¹² Kÿ tóg Pilatos mÿ e pĕ tăvĩ tĩ, kÿ tóg ti kavăn sór mũ sir. Hã ra Judeu ag tóg ti mÿ: “ã tÿ tag kyvăn kÿ ã pi(jé) tÿ ěg kar kri pã'i mág pĕ tÿ Imperador ěn mré ke nĩ,” he mũ. “Û tÿ vĕsÿ pã'i mág han mũ ěn

vỹ Imperador kato tẽ mũ,” he ag tóg. ¹³ Kĩ Pilatos tóg ag vĩ tag mẽ kĩ mũmẽg mũ, kĩ tóg Jesus jé prẽr mũ, ti tỹ ti mré re tá jẽnh kutẽ jé. Kĩ tóg ã nĩgja ẽn kri nĩ nĩ, ã tỹ hẽ tá vẽn kar jykre vég tĩ ẽn ki. Tá ag tóg pó nẽ ja nĩgtĩ, hã kĩ ag tóg to: “Pó Nẽ,” he tĩ, hã vĩ: “Gabatá,” he mũ, Hebreu vĩ ki. ¹⁴ Meio dia ki ke vẽ. Tỹ vaj kĩ ag tóg festa tỹ Páscoa ẽn han sór mũ, hã kĩ ag tóg ùri vễjẽn tỹ hẽn ri ke kãn mũ. Ẽn kã meio dia ki Pilatos tóg ã nĩgja kri nĩ nĩ, ag mẽ ag tỹ vẽn jykre han ke mũ ẽn tó jé. Kĩ tóg Judeu ag mẽ: “ãjag pã'i mág hã vẽ ha,” he mũ. ¹⁵ Hã ra ag tóg prẽnrẽr kĩ: “!..ti tén ra, ti tén ra, ka to ti sã..!” he mũ sir.

“Kĩ inh mẽ ãjag pã'i mág tỹ cruz to sanh mũ'?” he tóg, Pilatos ti. Kĩ pã'i ag tóg ti mẽ: “pã'i mág ẽg nỹtĩ, hã vĩ: Imperador, he mũ,” he mũ. ¹⁶ Kĩ Pilatos tóg ag mẽ: “ha cruz to ti sanh mũjẽg gé,” he mũ sir.

Ag tỹ Jesus tỹ cruz to sanh ke

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Kĩ ag tóg Jesus mẽ cruz fig mũ, ti tỹ vyn kĩ pãnónh tỹ Calvário ra tĩg jé, ag tỹ Hebreu vĩ ki to: Gólgota, he mũ ẽn ra. ¹⁸ Tá ag tóg cruz to ti sãg mũ sir. Ti mré ag tóg ùn régre ag tỹ cruz to ag sãg mũ gé, kĩ ù vĩ ti pẽgja tá cruz to sa, jãvo ù vĩ ti jakãnh tá cruz to sa gé. Jãvo Jesus vĩ ag kaju kã cruz ti to sa gé. ¹⁹ Hã ra Pilatos tóg Jesus to vẽn rá han ja nĩ, kĩ ag tóg ti krĩg mẽ vẽnhrá ẽn sa ja nĩ, hã vĩ: “Nazaré tá Jesus vẽn, Judeu ag pã'i tỹ rei vẽn,” he mũ, vẽn rán ki. Hebreu vĩ ki tóg rán kĩ nĩ, Latim vĩ ki ke gé, Grego vĩ ki ke gé. ²⁰ Kĩ Judeu tỹ hẽn ri ke ag tóg vég mũ sir, vẽn rá ti. Jerusalém vĩ tá kakó nĩ, Jesus tỹ hẽ tá cruz to sa kĩ jẽ ẽn ti tá, hã kĩ ù tỹ hẽn

ri ke ag tóg ti venh kãmũjẽg sir. ²¹ Kĩ tóg pã'i ag mẽ há tũ nĩ. Hã kĩ ag tóg Pilatos mẽ: “Judeu ag pã'i tỹ rei vễ, he ja ã nĩ, vễnh rán ki,” he mũ. “Hã ra tóg ki krov ja tũ nĩ. Vẽso tóg: “tỹ sóg Judeu ag pã'i tỹ rei nĩ,” he ja nĩ. Kỹ: Judeu ag pã'i mág vỹ tỹ inh nĩ, he rán nĩ,” he ag tóg, Pilatos mẽ. ²² Hã ra Pilatos tóg ag mẽ: “vó,” he mũ. “Rán inh huri, kĩ tóg rán kĩ nĩ ha,” he tóg mũ.

²³ Kĩ soldado ag tóg Jesus tỹ ka to sãg mũ. Kĩ ag tóg ti kur mãn kĩ vễnh kãpãm mũ. Û tỹ 4 (ke) ag vễ, soldado ag, hã kĩ ag tóg ti kur tỹ vễnh kãpãm tỹ 4 (ke) han mũ. Hã ra ti vễnh kri fẽg ja vỹ kur pir tỹ há nĩ. Kurỹr tũ ti nĩ. ²⁴ Kĩ ag tóg ti capa há ve kĩ jagnẽ mẽ: “ẽg hỹn tag kym ke tũ nĩ,” he mũ. “Ti capa to jogar he jé ẽg tóg ke mũ. Û tỹ mãg mũ ẽn hã vỹ tóg tunh mũ,” he ag tóg mũ. Kĩ ag tóg to jogar he mũ sir. Hã ra ag tỹ ti kur to jogar he mũ ẽn tóg rán kĩ nĩ gé, Topẽ vĩ rá ki, ha mẽ. “Inh kur tỹ vễnh kãpãm ag tóg, hã ra ag tóg inh kur tỹ vễnh kri fẽg ja to jogar he mũ,” he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ rá ki, hã kĩ ag tóg ke mũ.

²⁵ Hã ra Jesus mẽnh fi vỹ tá jẽ nĩ, cruz rã hã, fi jãvy fi mré. Kar kĩ Maria Madalena fi vỹ tá jẽ nĩ gé, kar kĩ Maria ù fi ke gé, Clopas prũ fi. ²⁶ Kĩ Jesus tóg ã mẽnh fi vég mũ sir. Ti mré tĩ mũ ù vỹ fi to grẽn ke kĩ jẽ nĩ, Jesus tỹ ù to há pẽ ẽn ti. Kĩ Jesus tóg ã mẽnh fi mẽ: “tag vỹ tỹ ã kósin nĩnh mũ ha,” he mũ, ã mré tĩ mũ ẽn to. ²⁷ Jãvo tóg ti mẽ: “fi hã vỹ tỹ ã mẽnh nĩnh mũ ha,” he mũ gé, fi to. Hã kĩ ti mré tĩ mũ ẽn tóg fi mẽ: “inh mré nĩnh kãtĩg,” he mũ, kĩ fi tóg ti ãn krẽm nĩ nĩ, ti tỹ Jesus jẽgja ki fi jẽ'ỹn jé.

*Jesus ter**(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)*

²⁸ Jesus tỹ ã mỹnh fi mỹ tag tó kar kỹ tóg sir ã tỹ nén hyn han ke mũ ên hyn han kãn ja nĩ. Hã to jykren kỹ tóg hã ra nén tỹ ã to rãn kỹ nĩ ên hyn han kãn sór mũ, hã kỹ tóg: “inh og há tóg tĩ,” he mũ sir. ²⁹ Tá runja ù vỹ nĩ nĩ, hã ra vinho kaja pir vỹ ki nĩ, runja ên ki. Kỹ ag tóg esponja tỹ vinho ki tỹ pun ke mũ, kỹ ag tóg ka tỹ hissopo jurỹn kỹ (ag tóg) nén kugpe jafã ên kusón mũ, kusón kỹ ag tóg vinho kãra rãg kỹ ti mỹ jun mũ sir, vinho ti. ³⁰ Kỹ tóg ki ùnh ùnh ge mũ sir, vinho ên ki. Kỹ tóg: “ke kãn inh huri,” he mũ. Kỹ ti krĩ tóg héré' he mũ, kỹ tóg hun ke mũ. Kỹ tóg hur ter.

Soldado ù tỹ Jesus kusón

³¹ Kỹ Judeu ag tóg Pilatos mỹ to vĩ mũ, soldado ag tỹ ù tỹ ka to sa kỹ nỹtĩ ag fa mrynhmranh jé, ag tỹ kãnhar kãgter jé. Tỹ vaj kỹ ag mỹ festa mág vễ, kỹ ag tóg ùri festa ên to nén kar kãn kãn tĩ gé. Hã ra tóg ag mỹ kórég nĩ, ù tỹ ag festa kurã ki cruz to sa kỹ ter mũ ti. Hã kỹ ag tóg Pilatos mỹ ag kãgtén ke to vĩ mũ, ag tỹ ka to ag kãrem jé. ³² Kỹ soldado ag tóg ù tỹ Jesus mré cruz to vin kỹ nỹtĩ ag fa mrynhmranh mũ mũ. ³³ Kỹ ag tóg Jesus fa mrynhmranh sór mũ gé, hã ra tóg hur ter, hã kỹ ag tóg mrynhmranh tũ nĩ sir. ³⁴ Kỹ soldado ù tóg ã rógro tỹ ti jẽn'yr ki kusón mũ, kỹ ti kyvénh tóg ki kãkutẽ mũ, kyvénh jãpri mré.

³⁵ Tag ve inh, mỹr, ha mẽ, hã kỹ sóg ãjag mỹ tó mũ. Sỹ ki hã tó vễ. Sỹ ãjag mỹ tag kãmén vễ, ãjag tỹ inh vĩ tag kri fi jé, ãjag tỹ ti ki ge sór jé. ³⁶ Hã ra tóg rãn kỹ nĩ gé, ag tỹ ti kusón ke tag ti. “Ag pi(jé) ti

kuka mrynhmranh ke mũ'," he tóg, Topě vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. ³⁷ Kỹ tag tóg rán kỹ nĩ gé, hã mẽ. "Ag tỹ ãn kusón mũ ên ve jé ag tóg ke mũ," he tóg mũ gé, Topě vĩ ki, Jesus to.

Ag tỹ vãnh kej ra ti va mũ

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Kỹ Jesus to há ù tóg nĩgtĩ, Arimatéia tá José. Ên vỹ ti mré tĩg ja tũ nĩgtĩ, ti tỹ pã'i ag kaměg kỹ, hã ra tóg Jesus to há nĩ. Ên vỹ tóg sir Pilatos venh tĩ mũ, kỹ tóg ti mỹ: "sỹ Jesus tỹ ka to ti kátérem há tóg tĩ," he mũ. Kỹ Pilatos tóg ti mỹ: "há ti nĩ," he mũ. Kỹ Arimatéia tá José ên tóg Jesus tỹ cruz to ti kátérem tĩ mũ. ³⁹ Kỹ Nicodemos vỹ kãtĩ mũ gé, ù tỹ kuty tá Jesus mré vēmén mũ ên ti. Ên vỹ ger há ma kãtĩ mũ, 45 (ke) quilos vễ mỹr. Ka tỹ mirra jẽnjo ger há vễ, kar ka tỹ aloés jẽnjo ger há mré. Ên ma kãtĩg tóg mũ, Nicodemos ti. ⁴⁰ Kỹ ag tóg Jesus ti kátérem mũ sir, cruz to, José mré Nicodemos ti. Ti pãg ag tóg mũ sir, kur tỹ, hã ra ag tóg nén ger há ên tỹ ti pãg ke ên kãkã nĩm mũ gé. Judeu ag jykre hã vễ, ag tỹ vãnh kej tá ù fi kỹ. ⁴¹ Ka kré ù vỹ Gólgota tá kakó nĩ, kỹ tóg tá vãnh kej tãg nĩ, pãró nor ti, ka kré ên tá. Kuprã ti nỹ. ⁴² Ên kãkã ag tóg ti fig mũ, ti kakó nĩn kỹ. Hã ra tóg rãké nỹ ha, kỹ ag festa tóg kakó' he mũ ha, hã kỹ ag tóg vãnh kej tãg ên kãkã Jesus fig mũ sir.

20

Jesus rĩr mãn

(Mt 28.1-8; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Tỹ vaj ãn kỹ, semana ki kurã ve ki Maria Madalena fi tóg Jesus venh tĩg sór mũ, ti kej tá.

Kusã pẽ ki fi tóg ra tĩ mũ, kurã sĩ hã ra. Hã ra fi tóg tá jun kÿ (fi tóg) pó ẽn vég mũ, ti kej nĩfe ẽn ti. Kunũnh kÿ tóg jẽ nĩ, kÿ tóg sir nor kÿ nÿ nĩ, ti kej ti. ² Kÿ fi tóg Simão Pedro to vẽn hvãg tĩ mũ sir, Jesus mré tĩ tĩ ã to ke gé, ã tÿ Jesus to há tãvĩ ẽn to. Kÿ fi tóg ag mÿ: “ẽg Senhor va ag tóg mũ ja nĩ,” he mũ. “Á kej kãki tóg tũ nĩ,” he fi tóg mũ. “Ag hÿn hẽ ra ti va kagáv,” he fi tóg mũ ag mÿ. ³ Kÿ ag tóg venh mũ mũ gé, Pedro ti, Jesus mré tĩ tĩ ã ẽn ke gé. ⁴ Pétẽ ag tóg mũ mũ, hã ra ã ẽn tóg Pedro kã raran ke mũ, kÿ tóg tá jun vén mũ. ⁵ Kÿ tóg pãró nor ẽn ki pãnh ke kÿ kãtá kur ẽn vég mũ, ti pãg ja ti, hã ra tóg kãra rã ja tũ nĩ. ⁶ Kÿ Simão Pedro tóg ti nón tá jun mũ gé, hã ra tóg inhã kãra rã mũ, ti kej kãra, Pedro ti. Kÿ tóg kur ẽn vég mũ gé sir. ⁷ Ti krĩ pãg ja vÿ vyr mÿ nĩ nĩ, kónhpẽn kÿ. ⁸ Kÿ ã ẽn tóg ti nón kãra rã mũ gé sir, kÿ tóg ã tÿ ven kÿ: “hã ja vẽ,” he mũ. ⁹ Vãhã ag tóg ki kanhró nÿtĩ. Tag to hã ag tóg ti vĩ to jykrén há han ja tũ nĩ ver, ti to nén rán kÿ nĩ ẽn to, ti tÿ ã ter kar kÿ rĩr mãn ke ẽn to. Vãhã ag tóg ki kanhró nÿtĩ.

¹⁰ Ag tÿ ti kej tÿ kuprã nÿ ve kar kÿ ag tóg vÿnvÿn ke mũ, ãjag ãn ra.

*Jesus tÿ Maria Madalena fi mÿ vẽn ven
(Mt 28.9-10; Mc 16.9-11)*

¹¹ Hã ra Maria Madalena fi tóg tá jẽ nĩ, ti kej nor nĩ ẽn tá. Fÿ fi tóg jẽ nĩ. Fi fÿ kÿ fi tóg ti kej to pãnh ke kÿ (fi tóg) kãtá ẽvãnh mũ sir. ¹² Kÿ fi tóg ãn régre ag vigvég mũ. Topẽ tÿ jẽgnẽ jafã ag vẽ. Kur kupri rĩnh kÿ ag nĩgnĩg kÿ nÿtĩ, Jesus nÿgia tá, ti kej kãtá. ã tóg ti krĩ nÿgia tá nĩ, kÿ ã tóg ti pẽn nÿtĩgia tá nĩ gé. ¹³ Kÿ ag tóg fi mÿ: “ã tÿ ã jãvãnh kÿ fÿ nẽ, jÿ?” he

mũ. Kĩ fi tóg ag mĩ: “inh Senhor va ag tóg mũ ja nĩ, hã ra sóg ag tỹ hẽ ra ti va mũ ja ẽn ki kagtĩg nĩ,” he mũ. ¹⁴ Kĩ fi tóg vēsỹkã ẽvãnh mũ, hã ra Jesus tóg tá jẽ nĩ. Hã ra fi tóg ti ki kagtĩg nĩ. ¹⁵ Kĩ tóg fi mỹ: “ã tỹ ù jãvãnh kỹ fỹ nẽ, jỹ?” he mũ gé. Hã ra fi tóg ti to: “ti hỹn tỹ ka kré tag ki rĩr tĩ jẽ, he sóg mũ,” he mũ. Hã kỹ fi tóg ti mỹ: “ã mỹ ag tỹ hẽn ra ti va mũ vég tũ, vỹ?” he mũ. ¹⁶ Kĩ Jesus tóg fi mỹ: “Maria’,” he mũ, fi jiji tó kỹ. Kĩ fi tóg ti tỹ fi mỹ fi jyjy tó kỹ (fi tóg) vãhã ti ki kanhrãn mũ sir. Kĩ fi tóg ti mỹ: “Raboni’, ã hã mỹ’?” he mũ. Hebreu vĩ ki fi tóg tó mũ, hã kỹ fi tóg: “Raboni’,” he mũ. Ẽg vĩ ki ẽg tóg tag to: “Senhor,” he tĩ. Fi tỹ vãhã Jesus ki kanhrãn kỹ nĩn kỹ fi tóg ti mỹ ke mũ.

¹⁷ Hã ra Jesus tóg fi mỹ: “inh vóg tũg nĩ ver,” he mũ. “Isỹ ver inh panh ra tãprynhe ke vẽ. Inh kanhkã ag mỹ tónh tĩg nĩ hã ra. Ag mỹ: “isỹ ver inh panh venh tũg ke vẽ, hã ra tóg tỹ ãjag panh nĩ gé, he tóg,” hemnĩ. “Isỹ ver inh Topẽ to tãprynhe ke vẽ, kỹ tóg tỹ ãjag Topẽ nĩ gé, he ti,” hemnĩ ag mỹ,” he tóg Jesus ti, Maria Madalena fi mỹ.

¹⁸ Kĩ fi tóg tĩ mũ, ti mré mũgtĩ ag mỹ tó jé. “Ẽg Senhor ve inh,” he fi tóg mũ. Kĩ fi tóg ag mỹ tó kãn mũ sir, ti tỹ fi mỹ nén tó mũ ẽn ti.

Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ vẽn ven

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Kurã ẽn kã, semana tỹ kurã ve ẽn tỹ rãkãnh kỹ ag tóg vẽnhmãn kỹ nỹtĩ, ãn ù krẽm, ti mré mũ tĩ ag. Hã ra ag tóg jãnkã nífẽnh ja nĩ, chave tỹ, ag tỹ ẽprã pã’i ag kamẽg kỹ. Hã ra Jesus tóg vãhã vẽn ven mũ, ag kãki, kỹ tóg ag mỹ: “mỹ sér nỹtĩmnĩ,” he mũ.

²⁰ Tag tó kỹ tóg ag mỹ ã nĩgẽ nug ven mũ, ã jẽn’yr ti

ke gé. Kĩ tóg ag mĩ sér tĩ sir, ag tỹ ãg Senhor ven kỹ.
²¹ Kĩ tóg ag mĩ ke mǎn mũ. “Mỹ sér nỹtĩmnĩ,” he tóg.
 “Inh panh tỹ inh jẽnẽ vẽ. Kỹ sóg ũri ãjag jẽnẽg mũ
 gé, ti tỹ inh jẽnẽ ri ke,” he tóg. ²² Tag tó kar tóg ag ki
 hu he mũ, ag kar ki, kỹ tóg ag mỹ: “Topẽ kuprĩg vỹ
 tỹ ãjag jagrẽ nỹtĩ ha,” he mũ. ²³ “Ãjag tỹ ũ mỹ: “ã tỹ
 Topẽ vĩ mranh ja ên tỹ tóg vẽn pãte fón mũ,” hen
 kỹ tóg vẽn pãte fón kỹ nĩ nĩ. ãjag tỹ ũ mỹ: “ã mỹ ti
 vẽn pãte fón ke tũ nĩ,” hen kỹ tóg vẽn pãte fón ke
 tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti, ti tỹ ag mỹ vẽn ven vên kỹ.

Tomé tỹ vǎhã Jesus ve

²⁴ Hã ra Tomé vỹ ag mré nĩ ja tũ nĩ, ag tỹ Jesus
 vég mũ ên kã. Tomé ên vẽ, ag tỹ ũ to: “ũn vẽnĩ,” he
 mũ ên vẽ, Jesus mré tĩ tĩ ũ ên ti. ²⁵ Ag tỹ Tomé ên ve
 kỹ ag tóg ti mỹ: “ẽg Senhor ve ẽg,” he mũ. Hã ra tóg
 ag mỹ: “ti nĩgẽ nug ve sór inh mũ,” he mũ, “isỹ ag
 tỹ prego tỹ ti nĩgẽ nugnón ja ên mẽ jé, inh nĩgẽ tỹ,”
 he tóg mũ. “Kỹ sóg ti jẽn'yr ki mẽnh ke mũ gé, sỹ ki
 ti kusón ja ên mẽ jé. Ke tũ nĩ (mũ) ra isóg kri nĩm ke
 tũ pẽ nĩ, ti rĩr mǎn kri,” he tóg, Tomé ti.

²⁶ Kurã tỹ 8 (ke) tũg kỹ ag tóg vẽn mǎn kỹ nỹtĩ gé,
 kỹ Tomé vỹ ag mré nĩ gé. ĩn jǎnkã vỹ ki chaven kỹ
 nỹtĩ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ vẽn ven mǎn mũ, ag mré
 jẽn kỹ. Kỹ tóg ag mỹ: “mỹ sér nỹtĩmnĩ,” he mũ. ²⁷ Kỹ
 tóg vẽn mĩmér Tomé mỹ: “ã nĩgẽ tỹ inh nĩgẽ nugnor
 mẽ,” he mũ. “Ã nĩgẽ tỹ inh jẽn'yr kusón ja ên ti mẽ
 gé. Kri nĩmnĩ, to: “vẽn ó vẽ,” he mǎn tũg nĩ,” he tóg,
 Jesus ti. ²⁸ Kỹ Tomé tóg ti mỹ: “inh Senhor,” he mũ.
 “Topẽ’,” he tóg. ²⁹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “vǎhã ã tóg kri
 nĩm sór mũ ha, ã tỹ inh ve kỹ,” he mũ. “Ũ tỹ ã tỹ inh
 vég tũ ra kri nĩm mũ ên mỹ tóg vĩ há pẽ han ke mũ,

Topê ti,” he tóg, Jesus ti, ti tỹ ag mỹ vãnh ven măn kỹ.

Ēg tỹ Jesus ki ge jé livro tag tóg rán kỹ nĩ

³⁰ Jesus vỹ ag rĩnve ěg tỹ nén han vãnh hyn han kãn ja nĩgtĩ, nén tỹ hěn ri ke, hã ra sóg rán kãn ja tũ nĩ. ³¹Sỹ livro tag rán vễ, ù tỹ vãnh rá tag vég mũ kar ěn ag tỹ Jesus ki ge sór jé, ag tỹ ti to: “Cristo vỹ tỹ ti nĩ, Topê kósin vỹ tỹ ti nĩ,” he jé. Kỹ ãjag tỹ ti ki ge kỹ ãjag tóg rĩr krỹg ja tũ ěn venh ke mũ, ti tugrĩn, mỹr, ha mẽ.

21

Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ù ag mỹ vãnh ven măn

¹ Tag pãte Jesus tóg kejěn goj tỹ Tiberiades tá ag mỹ vãnh ven măn mũ, kỹ tóg ge tĩ, ha mẽ. ² Simão Pedro vỹ tá nĩ, Tomé ti ke gé, ag tỹ ù to: “ũn vễgni,” he mũ ěn ti, kar kỹ Natanael ti ke gé, ěmã tỹ Caná tá ke ěn, ga tỹ Galiléia tá ke ěn, kar kỹ Zebedeu krẽ ag vỹ tá nỹtĩ gé, ù tỹ Jesus mré mũ tĩ régre ù ag ke gé. ³ Kỹ Simão Pedro vỹ ag mỹ: isỹ pirã kugmĩnh tĩg vễ,” he mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ã mré ěg mũnh mũ,” he mũ gé. Kỹ ag tóg barco ki ge mũ, goj kri mũ jé. Hã ra ag tóg nén ù kãgmĩg tũ pẽ nĩ, kuty ěn kã.

⁴ Tỹ vaj kỹ kusã pẽ ki, rã tỹ jun ke mũ ra Jesus vỹ ga fyr tá jẽ nĩ, hã ra ag tóg ti ki kagtĩg nỹtĩ ver. ⁵ Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag mỹ pirã ù kãgmĩg tũ?” he mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. ⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “rede tỹ barco pẽgja tá fón,” he mũ, “kỹ ãjag tóg kugmĩnh ke mũ, pirã ti,” he tóg mũ. Kỹ ag tóg ke mũ. Kỹ tóg fór mũ, rede ti, kỹ ag tóg kãtãnfyn kórég nỹtĩ, ti kufy tĩn kỹ, pirã e nỹtĩn kỹ. ⁷ Kỹ ù tóg Pedro mỹ: “ěg Senhor hã vễ,” he mũ. Jesus tỹ ù to há pẽ ěn vỹ Pedro mỹ

ke mũ. Kĩ Pedro tóg ti vĩ tag to ã kur rĩnh mǎn mũ. Kunũnh ja ti nĩ, ti kur ti. ã kur rĩnh kĩ tóg barco ki kãkutê kĩ (tóg) goj kãmĩ tĩ mũ sir, ti tỹ Jesus kukãm tĩg jé, goj kãmĩ. ⁸ Hã ra ag tóg ti nón barco kãmĩ mũ mũ gé, rede ên raran ag tóg mũ mũ. Kakó ti nĩ ha, goj fyr ti, 100 (ke) metros hỹn.

⁹ Ag tỹ vagvag ke pa kĩ ag tóg Jesus jãká vég mũ sir. Pirã kugjin tóg nĩ nĩ, kĩ êmĩ tóg tá ti rã nĩ gé.

¹⁰ Kĩ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag pirã gé kãmũjêg,” he mũ. ¹¹ Kĩ Simão Pedro tóg barco kãra rã kĩ rede ên raran mũ. Goj fyr kukãm tóg ma tĩ mũ, kĩ tóg vag ke mũ sir, tar tá. Hã ra tóg fór nĩ, rede ti, pirã tỹ, 150 (ke) hỹn, pirã mág tãvĩ. Hã ra rede tóg jar ja tũ nĩ, ti e tãvĩ nỹtĩ ra. ¹² Kĩ Jesus tóg ag mỹ: “konh kãmũjêg,” he mũ. Hã ra ag tóg ti mỹ: “tỹ ã ù nĩ?” he jãvãnh nỹtĩgtĩ. Ti ki kanhró ag tóg nỹtĩ, ti tỹ tỹ êg Senhor nĩn ki. ¹³ Kĩ Jesus tóg ag mỹ êmĩ ên kã vãnh ken mũ sir, pirã ti ke gé.

¹⁴ Jesus tỹ ag mỹ vãnh ven tãgtũ vễ ha, ên kã, ti ter kar kĩ rĩr mǎn kar kĩ.

Jesus tỹ Pedro mré vēmén

¹⁵ Ag jẽn kar kĩ Jesus tóg Simão Pedro mỹ: “Simão!,” he mũ. “João kósin!,” he tóg. “ã mỹ iso há tãvĩ nĩ, ã mré ke ag tỹ iso há nỹtĩ ên kãfór?” he tóg, Jesus ti, Pedro mỹ. Kĩ tóg ti mỹ: “hỹ, hã vễ,” he mũ. “Ki kanhró ã tóg nĩ, isỹ ã to há pẽ nĩn ki,” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ. Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ ù tỹ inh ki ge kĩ nỹtĩ ag mỹ inh vĩ tómnĩ,” he mũ.

¹⁶ Kĩ tóg ti mỹ vĩ mǎn mũ, Jesus ti, Pedro mỹ. “Simão!,” he mǎn tóg. “João kósin!,” he tóg. “ã mỹ iso há nĩ?” he tóg. Kĩ tóg ti mỹ: “hỹ, hã vễ,” he mǎn

mũ. “Ki kanhró ã tóg nĩ, isỹ ã to há nĩn ki,” he mǎn tóg. Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ ù tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ inh vĩ tómnĩ,” he mǎn mũ gé.

¹⁷ Kĩ Jesus tóg ti mỹ vĩ mǎn mũ gé, vĩ tǎgtũ han kỹ. “Simão!,” he tóg. “João kósin!,” he tóg. “Ã mỹ iso há nĩ?” he tóg. Kĩ tóg Pedro mỹ e tĩ, ti tỹ ti mỹ ke tǎgtũ han kỹ. Ti ki jẽmẽ tǎgtũ han tóg, hã kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Kĩ tóg ti mỹ: “nén kar ki kanhró ã tóg nĩ,” he mũ. “Ki kanhró ã tóg nĩ, isỹ ã to há nĩn ki,” he tóg, Jesus mỹ, Pedro ti. Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ ù tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ inh vĩ tómnĩ,” he mǎn mũ. ¹⁸ “Ã mỹ sóg ki hã tó mũ, ha mẽ,” he tóg mũ. “Ã kyrũ kǎ ã tóg ã kur rĩnh kỹ ã tỹ hẽn ra tĩg sór mũ ẽn ra tĩg ja nĩgtĩ. Kejẽn ã kófa nĩnh ke vễ. Ẽn kǎ ã tóg ag mỹ ã nĩgé tỹ vẽn kri tỹ tam kenh mũ, kỹ ag tóg ã senh mũ, ha vemnĩ, kỹ ag tóg ã pére mũnh mũ, ã tỹ hẽ ra tĩg sór tũ ẽn ra,” he tóg, Jesus ti, Pedro mỹ. ¹⁹ Ti tỹ ti mỹ ag tỹ ti tén ke tó vễ. Hã ra ag tóg Topẽ tỹ tỹ ùn mág nĩ venh ke mũ, ag tỹ Pedro tén ke tugrĩn. Tag tó ti, Jesus ti, Pedro mỹ. Tag pǎte tóg ti mỹ: “mũ jé ha, inh mré,” he mũ gé sir, Jesus ti.

Jesus tỹ João to Pedro mỹ vĩ

²⁰ Ag mũn kỹ Pedro tóg vễsỹjãm ẽvǎnh kỹ (tóg) ù tỹ Jesus nón kǎtĩg mũ ẽn vэг mũ gé, Jesus tỹ ù to há tǎvĩ ẽn. Ag jẽn rên ja ẽn tá tóg Jesus rǎ hã nĩ ja nĩ, ti mré tóg jagnẽ to grẽn ke kỹ nĩ ja nĩ, Jesus tỹ ù to há tǎvĩ ẽn. Ẽn kǎ tóg Jesus ti mỹ: “ũ nỹ hỹn ã ven ke mũ, pǎ'i ag mỹ?” he ja nĩ. Ẽn hã vĩ Jesus nón tĩg mũ, Pedro tỹ ti mré tĩg kỹ. ²¹ Pedro tỹ ti tỹ ag nón kǎtĩ mũ ve kỹ tóg Jesus mỹ: “jǎvo ù tỹ ẽg nón kǎtĩg mũ tag ti?” he mũ. ²² Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “sỹ ti mỹ

nén tó mũ vỹ vyr mỹ nĩ,” he mũ. “Kỹ sỹ ã mỹ nén tó mũ vỹ vyr mỹ nĩ gé,” he tóg mũ. “Sỹ ti mỹ: “ter ke tũ ã tóg nĩ, isỹ vỹn ke ve jé ã tóg ke mũ,” he sór mũ ra sóg ti mỹ tónh ke mũ vễ,” he tóg. “Ã hã mỹ sóg ã tũ tónh ke mũ, hã kỹ sóg ã mỹ: mũ jé ha, inh mré, he mũ,” he tóg, Jesus ti, Pedro mỹ. Ti tỹ ù tỹ ag mré kãtĩ mũ ẽn to ken hã vễ.

²³ Jesus vĩ tag tugrĩn vễnh kar tóg ti to: “ter ke tũ ti nĩ,” he tĩ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ kar ag. Hã ra Jesus pi(jé) ti to: “ter ke tũ ti nĩ,” he ja nĩgtĩ'. Ti to tóg: “sỹ ti mỹ: ter ke tũ ã tóg nĩ, isỹ vỹn ke ve jé ã tóg ke mũ, he sór mũ ra sóg ti mỹ tag tónh ke mũ vễ,” he ja nĩ, Pedro mỹ, ù ẽn to. Hã kỹ ti to: “ter ke tũ ti nĩ,” he tũg nĩ.

João tỹ vễnh kãmén

²⁴ João vĩ tỹ inh nĩ. Inh hã vĩ tag ve kãn ja nĩ, hã kỹ sóg rán. Kĩ hã tó sóg tĩ, vễnh kar vĩ tag ki kanhró nỹtĩ. ²⁵ Hã ra sóg Jesus tỹ nén hyn han mũ ẽn rán kãn ja tũ nĩ. Ti tỹ nén hyn han mũ ẽn vĩ e tãvĩ nỹtĩ, e tãvĩ. Ęg tỹ tag rán kãn sór mũ ra ěg tóg livro tỹ hẽn ri ke hyn han ke mũ vễ. Kỹ ěg hỹn hẽ tá livro kar tag vin han ke mũ'? Sĩ ti nĩ, ěg ga ti, kỹ ěg tỹ hẽ tá livro tag vin han ke tóg tũ tĩnh mũ, ěg tỹ Jesus tỹ nén hyn han ja ẽn rán kãn sór mũ ra.

Hã vễ.

Topẽ vĩ rá **New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc